

OPETUSHALLITUS
UTBILDNINGSSTYRELSEN

Opetushallituksen

TILINPÄÄTÖS 2020

Sisälllys

1. Toimintakertomus	4
1.1 Johdon katsaus	4
1.2 Tuloksellisuus	6
1.3 Vaikuttavuus	7
1.3.1 Opetushallitukselle asetettujen tavoitteiden toteutuminen – toiminnan yhteiskunnallinen vaikuttavuus	8
1.4 Toiminnallinen tehokkuus	23
1.4.1 Toiminnan tuottavuus	24
1.4.2 Toiminnan taloudellisuus	25
1.4.3 Maksullisen toiminnan ja yhteisrahoitteisen toiminnan kustannusvastaavuuslaskelmat	29
1.5 Tuotokset ja laadunhallinta	53
1.5.1 Suoritteiden määrät ja aikaansaadut julkishyödykkeet	53
1.5.2 Palvelukyky sekä suoritteiden ja julkishyödykkeiden laatu	54
1.5.3 Valtion oppilaitosten keskeiset tuotokset	55
1.5.4 Opetushallituksen erillisyksiköiden keskeiset tuotokset	64
1.6 Henkisten voimavarojen hallinta ja kehittäminen	69
1.6.1 Henkilöstön määrä ja rakenne	70
1.6.2 Työtyytyväisyys	71
1.6.3 Toimitilat	73
1.7 Tilinpäätösanalyysi	74
1.7.1 Rahoituksen rakenne	74
1.7.2 Siirtomenojen rahoituslähteet ja kohdistuminen tuensaajittain	74
1.7.3 Talousarvion toteutuminen	76
1.7.4 Tuotto- ja kululaskelma	76
1.7.5 Tase	78
1.8 Sisäisen valvonnan arviointi- ja vahvistuslausuma	79
1.9 Arviointien tulokset	80
1.10 Yhteenveto havaituista väärinkäytöksistä	80
1.10.1 Virheitä ja väärinkäytöksiä koskevat yhteenvetotiedot	80
1.10.2 Takaisinperintää koskevat yhteenvetotiedot	80
2 Opetushallituksen talousarvion toteutumalaskelma	82
3 Opetushallituksen tuotto- ja kululaskelma	92
4 Opetushallituksen tase	93
5 Liitetiedot	95
6 Allekirjoitukset	107

TILINPÄÄTÖSLASKELMINEN LIITTEET

- Liite 1 Tilinpäätöksen laatimisperiaatteet ja vertailtavuus
- Liite 2 Nettotuetut tulot ja menot
- Liite 3 Arviomäärärahojen ylitykset
- Liite 4 Peruutetut siirretty määrärahat
- Liite 5 Henkilöstökulujen erittely
- Liite 6 Suunnitelman mukaisten poistojen perusteet ja niiden muutokset
- Liite 7 Kansallis- ja käyttöomaisuuden sekä muiden pitkävaikutteisten menojen poistot
- Liite 8 Rahoitustuotot ja -kulut
- Liite 9 Talousarvionaloudesta annetut lainat
- Liite 10 Arvopaperit ja oman pääoman ehtoiset sijoitukset
- Liite 11 Taseen rahoituserät ja velat
- Liite 12 Valtiontakaukset, -takuut sekä muut monivuotiset vastuut
- Liite 13 Taseeseen sisältyvät rahastoidut varat
- Liite 14 Taseeseen sisällyttömät rahastoidut varat
- Liite 15 Velan muutokset
- Liite 16 Velan maturiteettijakauma ja duraatio
- Liite 17 Oikeiden ja riittävien tietojen antamiseksi tarvittavat muut tiedot

MUUT LIITTEET

- Liite 18 Opetushallituksen (virasto, ml. erillisyyksiköt) ja oppilaitosten henkilöstöä koskevat tunnusluvut
- Liite 19 Liitemuistio Opetushallituksen kilpailutilanteesta markkinoilla tapahtuvan taloudellisen toiminnan sisällöstä

1. Toimintakertomus

1.1 Johdon katsaus

Vuosi 2020 oli opetus- ja kulttuuriministeriön ja Opetushallituksen välisen uuden, ensimmäisen nelivuotisen tulossopimuskauden (2020-2023) ensimmäinen toimintavuosi. Valmistelimme tulossopimuksen ja sen ensimmäisen päivityksen yhdessä opetus- ja kulttuuriministeriön kanssa uudella vaikuttavuus- ja vaikutusohjautuvalla vuorovaikutteisella prosessilla. Vuorovaikutteinen prosessi on osaltaan vahvistanut yhteistyötämme ministeriön kanssa ja kehitämme prosessia edelleen yhdessä.

Opetushallituksen toiminta perustuu henkilöstön kanssa muotoiltuun visioon, missioon ja toimintatapoja koskeviin kirjauksiin sekä vaikuttavuustavoitteisiin. Vaikuttavuustavoitteet kuvastavat suunnitelmiamme toiminnan pitkäkestoisiksi yhteiskunnallisiksi vaikutuksiksi ja tukevat vision saavuttamista. Tulossopimuksessa määrittelemämme vaikutustavoitteet - yhteisöllinen kehittäminen ja johtaminen vahvistuvat; hyvinvointi paranee; kansainvälisyys lisääntyy; osaamistaso nousee ja tasa-arvo ja yhdenvertaisuus lisääntyvät - puolestaan kuvastavat neljän vuoden tavoitteitamme kasvatuksen, koulutuksen ja kansainvälisyyden toimialalla.

Vuodesta 2020 muodostui hyvin toisenlainen, kuin olimme osanneet ajatella. Toimintaympäristön nopeat ja ennakoimattomat muutokset koronaviruksen aiheuttamassa pandemiatilanteessa vuoden 2020 aikana haastoivat kasvatuksen, koulutuksen ja kansainvälistymisen toimialaa maailmanlaajuisesti. Suomessa maan hallitus yhteistoiminnassa tasavallan presidentin kanssa totesi 16.3.2020 maan olevan poikkeusoloissa, valmiuslaki otettiin käyttöön ja arkemme muuttui kertaheitolla. Koulut ja oppilaitokset siirtyivät etäopetukseen, vanhemmille suositeltiin lasten pitämistä kotona varhaiskasvatuksen sijaan ja maan rajat suljettiin. Opetushallituksessa siirryimme poikkeustilanteen johtamisen malliin. Laajennetun turvallisuusryhmän kokouksia jatkettiin 1.6.2020 asti siten, että päivittäistä kokouksista siirryttiin asteittain työjärjestyksen mukaiseen johtamisen malliin. Kokouksiin osallistuivat myös Kansallisen koulutuksen arviointikeskuksen (Karvi) johtaja ja Ylioppilastutkintolautakunnan (YTL) pääsihteeri. Pandemiatilanne paljasti sekä omaan toimintaamme että toimialaan liittyviä heikkouksia, mutta samanaikaisesti kehitettiin uudenlaisia toimintatapoja ja yhteistyön muotoja, joista opitusta seurannee pysyviä toimintatapojen muutoksia.

Vahva kansallinen ja erinomaisia tuloksia saavuttanut koulutusjärjestelmämme joutui koetukselle myös kohdatessaan palveluverkoston muospaineet, oppimisympäristöjen teknologiset mahdollisuudet ja oppijoiden yhä moninaistuvammat tarpeet ja hyvinvointiin liittyvät ongelmat. Pandemian vaikutuksesta suomalainen koulutusjärjestelmä siirtyi vauhdilla hyödyntämään digitaalisia välineitä opetuksessa ja oppimisessa. Valmiudet keväällä 2020 olivat ymmärrettävästi vaihtelevat niin laitteiden, ohjelmistojen kuin osaamisen suhteen. Kuntakentässä on käynnistynyt kokonaisvaltaisiin ratkaisuihin tähtääviä digitalisaatiohankkeita, jotka vaativat myös kansallisia toimia ja haastavat valtiota mukaan ekosysteemiin.

Pandemiatilanne edellytti myös tulossopimuksessa määrittelemiemme vaikutustavoitteiden mukaisen työn toteuttamista olosuhteiden edellyttämällä tavalla. Opetushallituksessa organisoimme toimintaamme poikkeusolojen tiimeiksi, joissa osa opetushallituslaisista keskittyi priorisoituihin tehtäviin, jotka edellyttivät nopeita ratkaisuja ja ohjeistuksia. Tavoitteenamme oli turvata toimialaan kuuluvien tehtävien toteutuminen rajoitetuissa puitteissa. Tämä työ jatkuu vuoden 2021 alussa pandemiatilanteen jatkuessa. Olemme osaltamme varmistaneet hallituksen ja eduskunnan päätösten ja linjausten toimeenpanon yhteistyössä opetus- ja kulttuuriministeriön, muiden hallinnonalan toimijoiden, sidosryhmien ja verkostojen kanssa. Kansainvälinen vuorovaikutus on lisääntynyt merkittävästi ja saamiimme oppeja on tarkoitus hyödyntää myös tulevaisuuden yhteistyössä ja työskentelytavoissa. Vuoden 2020 oppeihin sisältyy toimivien vuorovaikutussuhteiden merkitys sekä luottamuksen syntyminen ja vahvistuminen koko koulutusjärjestelmässä, hallinnon eri tasoilla ja eri hallinnonalojen välillä. Olemme oppineet, että meidän tulee tarkastella koulutusjärjestelmän toimivuutta systeeminä, jossa toimijoina ovat mm. oppijat, opettajat, vanhemmat ja terveydenhuoltojärjestelmä.

Vuodelle 2020 olimme suunnitelleet vaikutustavoitteiden mukaisen työn toteuttamisen vaikutustekoina. Vaikka vaikutustekojen toteuttaminen hidastui keväällä, vaikutustavoitteiden suuntainen työ kasvatuksen, koulutuksen ja kansainvälistymisen alalla eteni, esim. kaksivuotisen esiopetuksen kokeilu, lukion uuden opetussuunnitelman käyttöönotto ja toimeenpanotuki, perusopetuksen oppilaan oppimisen ja osaamisen arvioinnin linjausten täsmentäminen sekä päättöarvioinnin kriteerityö sekä koulujen ja oppilaitosten kiusaamisen vastaisen työn tukeminen oppijoiden hyvinvoinnin parantamiseksi. Työtä on tehty yhdessä sidosryhmien ja verkostojen kanssa ja siinä on hyödynnetty tutkimus- ja arviointitietoa. Lisäksi valmistelimme yhdessä opetus- ja kulttuuriministeriön kanssa oppivelvollisuuden laajentamiseen liittyviä kokonaisuuksia ja osallistuimme jatkuvan oppimisen uudistuksen valmisteluun.

Kansainvälistymisen kentällä pandemia vähensi kansainvälisen liikkuvuuden mahdollisuuksia. Samalla kuitenkin kansainväliseen yhteistyöhön tuli esiin vahvemmin esille uusia painotuksia ja toimintamalleja, kuten digitaalisten ratkaisujen kehittäminen, virtuaaliset vaihdot ja yhteistyö, jotka laajensivat toimijoiden osallistumis- ja toimintamahdollisuuksia. Osallistuimme Erasmus+ ja Euroopan Solidaarisuusjoukot -ohjelmien ja uuden ohjelmakauden 2021-2027 valmisteluun. Kevästä 2020 alkaen Education Finland -ohjelman toimintaa suunnattiin uudelleen pandemian ja Koulutusviennin tiekartan julkaisun myötä. Osallistuimme vahvasti tiekartan valmisteluun. Yksi painopisteistä on hyödyntää digitaalisuutta mahdollisimman monessa, joustavuuden ja palvelujen saavutettavuuden lisäämiseksi. Ulkoministeriö ja Opetushallitus vahvistivat yhteistyötä, jonka tavoitteena on Suomen roolin ja panostuksen vahvistaminen globaalien oppimisen kriisin ratkaisussa. Selvitystoimeksianto käynnistyi joulukuussa 2020 ja sen tavoitteena on tuottaa 15.6.2021 mennessä hanke-ehdotus osaamiskeskuksen käynnistämiseksi.

Opetushallitus maksoi vuonna 2020 erilaisina kehittämistoimintaa tukevana valtionavustuksina ja apurahoina yhteensä 187 milj. euroa (vuonna 2019 179 milj. euroa ja vuonna 2018 177 milj. euroa). Kansainvälistymistä edistävissä ohjelmissa toteutettiin yhteensä 24 702 ulkomaan jaksoa (vuonna 2019 32 601 ja vuonna 2018 30 367).

Henkilöstömme työhyvinvointi pandemiatilanteessa ja Opetushallituksen kyky hoitaa tehtäviään säilyi hyvänä, joskin henkilöstön lisääntyvää väsymystä etätyövaiheeseen oli havaittavissa vuoden loppua kohden. Vuotuisen VMBaro-kyselyn lisäksi kartoitimme vuoden aikana henkilöstön tuntemuksia ja kiinnitimme erityistä huomiota esihenkilöiden yhteydenpitoon henkilöstöön, työhyvinvointiin, työyhteisöviestintään ja työskentelytapoihin, jotta kaikki erilaisissa elämäntilanteissa olevat jaksoivat pitkän ja edelleen jatkuvan etätyövaiheen. Yhteisöllisyyden ja yhteenkuuluvuuden tunnetta on ylläpidetty moninaisin keinoin ja kokeiluin, mikä on tukenut myös henkilöstön digivalmiuksien vahvistumisessa. Lisäksi järjestimme koko henkilöstölle mahdollisuuden osallistua Opetushallituksen sisäisiin dialogeihin osana DialogiAkatemian, Erätauco-säätiön ja valtiovarainministeriön koordinoiman Poikkeusajan dialogit -keskustelutarjua.

Vuoden 2020 aika analysoimme Opetushallituksen taloustilannetta huolellisesti ja tunnistimme toimia, joiden avulla taloustilannetta on mahdollista omin toimenpitein saattaa kohti kestävämpää tasoa. Pandemiatilanteesta ja työympäristöhankkeista syntyvät säästöt vuonna 2020 auttavat vuoden 2021 talouden suunnittelussa, mutta eivät poista pitkällä aikavälillä syntynyttä rakenteellista alijäämää perustoimintamenoista.

Karvin toiminta kattoi vuonna 2020 yhteensä 40 varhaiskasvatusta ja koulutusta koskevaa arviointia. Arviointitoiminnan vaikuttavuustavoitteet liittyivät oppimisen ja osaamisen kehittämiseen, yhdenvertaisuuden edistämiseen, koulutusjärjestelmän toimivuuden lisäämiseen ja jatkuvan kehittämisen tukemiseen. Kansallisen arviointitiedon tuottamiseen osallistui yhteensä 3 750 toimijaa, jotka edustivat varhaiskasvatuksen, opetuksen ja koulutuksen järjestäjiä, oppilaitoksia ja korkeakouluja. Kansalliseen ja paikalliseen koulutuksen kehittämiseen suunnattu arviointitoiminta painottui varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen opetussuunnitelmien perusteiden toteutumiseen, oppimistuloksiin perusopetuksessa ja ammatillisessa koulutuksessa, koulutusala-arviointeihin korkeakoulutuksessa, varhaiskasvatuksen ja korkeakoulutuksen laatuun ja laatuksiteereiden kehittämiseen sekä poikkeuksellisten opetusjärjestelyjen toteuttamiseen kaikilla koulutusasteilla. Koronaepidemian vuoksi pääosa arvioinneista toteutettiin verkkototeutuksena. Arviointien julkistamisseminaarit ja muut tilaisuudet järjestettiin

suuret osanottajamäärät saavuttaneina verkkoseminaareina. Lisäksi Karvi tuotti koulutuksen tilaa kuvaavia synteesejä koulutuspoliittisessa keskustelussa ja päätöksenteossa hyödynnettäväksi. Arviointitietoa hyödynnettiin kansallisella tasolla esimerkiksi uusien varhaiskasvatusta ja koulutusta koskevien kansallisten kehittämisohjelmien laadinnassa sekä kansallisessa ohjauksessa. Arviointituloksia tuotettiin myös paikalliselle tasolle, varhaiskasvatuksen ja koulutuksen järjestäjille sekä korkeakouluille. Karvi tuki arviointiosaamista ja tiedon käyttöä kehittämisessä myös järjestämällä koulutuksia ja työpajoja. Kaikki arvioinnit toteutettiin digitaalisina ja arviointien verkkototeutukset otettiin laajasti käyttöön.

Ylioppilastutkintolautakunnan kanslian keskeiset tavoitteet vuodelle 2020 olivat ylioppilastutkinnon toimeenpano sekä siihen liittyvät kehittämistoimet. Vuoden 2020 koronavirustilanne vaikutti kuitenkin merkittävästi tutkinnon järjestämiseen. Pää tavoitteeksi asetettiin tutkinnon järjestämisen turvaaminen. Koronavirustilanteesta huolimatta kaikki tutkinnon kokeet järjestettiin keväällä ja syksyllä 2020. Lautakunta muutti koepäivien ajankohtia turvataksaan kokeiden turvallisen järjestämisen ja antoi lukioille ohjeita koejärjestelyistä. Ylioppilastutkinnosta annetun lain muutosten toimeenpano jatkuu vuosina 2019–2022.

Opetushallituksen, Karvin ja YTL:n yhteinen työympäristöhanke eteni suunnitellusti ja aikataulussaan. Toimitilaremontin ensimmäinen vaihe valmistui vuoden 2020 lopulla. YTL muutti yhteisiin tiloihin vuoden 2021 alussa ja Karvi muuttaa kevään 2021 aikana.

Opetushallitus ja henkilöstöjärjestöt saavuttivat neuvottelutuloksen ja sopimuksen uudesta palkkausjärjestelmästä vuoden 2020 lopussa. Opetushallituksen, Karvin ja YTL:n yhteinen uusi palkkausjärjestelmä tuli takautuvasti voimaan 1.12.2020.

Vuonna 2020 valmistelimme uudelleenorganisointumista kuuden päätoiminnon sijaan viiteen päätoimintoon ja uudistimme johtamisvastuita. Perusteluina uudistamiselle olivat mm. opit siitä, miten nykyinen organisoinnin malli ja vastuut ovat toimineet, opit koronaviruksen aiheuttamasta poikkeustilanteesta sekä henkilöstöltä saatu palaute.

Olemme jatkaneet Opetushallituksen toiminnan pitkäjänteistä uudistamistyötä ja pohtineet, millä identiteetillä Opetushallituksen tulisi toteuttaa tehtävänsä yhteiskunnallisen vaikuttavuutensa lisäämiseksi. Alustavat ideat rooleista, joiden kautta Opetushallitus voisi laajentaa ja uudelleen suunnata innovaatio -, kokeilu- ja kehittämistoimintaansa, ovat muotoutuneet havainnoista systeemin eri toimijoiden sekä sidosryhmien kanssa käytyjen keskustelujen pohjalta. Jatkuvasti muuttuvan toimintaympäristön, asiakkaiden tarpeiden sekä koulutuksen ja kasvatuksen toimialan merkityksen ymmärryksen syveneminen on keskeistä, jotta voimme vastata moninaistuvan koulutusjärjestelmän ja kansainvälisen toimintaympäristön haasteisiin suurimman mahdollisen vaikuttavuuden saavuttamiseksi. Pandemiatilanne on nopeuttanut yhteiskunnassa tiettyjä kehitysprosesseja, mm. digitalisaatio ja vihreä kasvu, joissa Opetushallituksen tulee pysyä mukana.

1.2 Tuloksellisuus

Opetushallitus on pystynyt pandemiatilanteesta huolimatta toimimaan vuoden 2020 aikana laadukkaasti, tehokkaasti ja taloudellisesti. Opetushallituksen taloustilanne kehittyi vuoden 2020 aikana ennustetusta poikkeavasti ja koronapandemia vaikutukset talouteen ovat olleet merkittäviä. Menotaso on laskenut siten, että siirtomäärärahakanta kasvoi 5,658 milj. euroon. Menotason laskuun ovat vaikuttaneet huolellinen henkilöstösuunnittelu, matkustuksen väheneminen ja toimitilahankkeesta johtuneet vuokratustannusten muutokset. Haaste Opetushallituksen tulokselliselle toiminnalle on perustoiminnan piiriin tulevat uudet velvoitteet, jotka jatkuvat edelleen vuoden 2021 aikana. Opetushallituksen perustoimintamenoissa on eri yhteyksissä todettu

olevan rakenteellinen vajе. Tuloksellisen toiminnan varmistamiseksi jatkossa rakenteellisen perustoimintamenon vajеen korjaaminen on välttämätöntä

Opetushallituksen ja opetus- ja kulttuuriministeriön välisessä vuosille 2020–2023 tehdyssä tulossopimuksessa toiminnalliset tavoitteet on asetettu viiden vaikuttavuustavoitteen ympärille. Näiden tavoitteiden toteutumista on kuvattu tarkemmin tilinpäätöksen luvussa 1.3. Lisäksi toiminnallisen tuloksellisuuden mittareiden toteutumista suorituskvyn ja laadun osalta on kuvattu luvussa 1.4.

1.3 Vaikuttavuus

Määrittelimme syksyllä 2018 neljä vaikuttavuustavoitetta, jotka kuvastavat Opetushallituksen suunnitelmia toiminnan pitkäkestoisiksi yhteiskunnallisiksi vaikutuksiksi. Opetushallituksen visiosta ja missiosta johdetut neljä vaikuttavuustavoitetta ovat: 1) Koulutuksen ja kansainvälistymisen tasa-arvoisuus kasvaa, 2) Oppijoiden hyvinvointi paranee, 3) Jatkuva oppiminen nostaa osaamistasoa ja 4) Avarakatseisuus kasvaa. Nämä tavoitteet ovat yhdenmukaiset Osallistava ja osaava Suomi –hallitusohjelman keskeisten tavoitteiden kanssa.

Opetushallituksen vaikuttavuustavoitteet ja neljän vuoden vaikutustavoitteet koulutuksen ja kansainvälisyyden kentällä on kirjattu opetus- ja kulttuuriministeriön ja Opetushallituksen vuosia 2020–2023 koskevaan tulossopimukseen. Vaikutustavoitteet ovat 1) Yhteisöllinen kehittäminen ja johtaminen vahvistuvat, 2) Hyvinvointi paranee, 3) Kansainvälisyys lisääntyy, 4) Osaamistaso nousee ja 5) Tasa-arvo ja yhdenvertaisuus lisääntyvät.

Vuonna 2020 tulossopimuksen vaikutustavoitteiden mukainen työ Opetushallituksessa ideoitiin ja määriteltiin vaikutustekoina. Päätoiminto- ja yksikkörajoja ylittäviä vaikutustekoa oli 30 kappaletta. Kullekin vaikutusteolle määriteltiin vastuuhenkilöt ja toteuttamiseen osallistuva yksiköt. Vaikutustekojen välillä tehtiin yhteistyötä. Osa vaikutusteoista oli luonteeltaan Opetushallituksen oman työn kehittämistä, osa asiakkaita palvelevaa työtä ja osa asiakkaisen kanssa tehtävää yhteiskehittämistä. Vaikutustekoihin perustuva työ jatkuu ja sitä kehitetään vuonna 2021.

Vaikutustekoihin liittyvä työskentely on ollut uudenlainen tapa organisoida ja tehdä työtä. Pandemiatilanteen vuoksi vaikutustekotyöskentely hidastui keväällä 2020. Kesäkuussa vaikutustekovastaaville tehdyn kyselyn mukaan vaikutustekojen edellyttämä yhteistyö oli käynnistynyt. Tavoitteellisen toteuttamisen painopiste oli kuitenkin syyskaudella. Vuoden 2020 lopussa kootun tilannetiedon perusteella kunkin vaikutusteon mukaiset tavoitteet ovat toteutuneet osittain tai kokonaan.

Tulossopimukseen kirjatut viisi vaikutustavoitetta on tarkoitettu tavoitteiksi koko tulossopimuksen neljän vuoden toteutuksen aikana. Vaikutustavoitteilla on yhteiskunnallista muutosta kuvaavat ylätasoin mittarit, joille on asetettu tavoitteet. Osa tavoitteista on suuria ja muutokset vaativat toteutuakseen aikaa. Kaikkien mittareiden tietoja ei myöskään kerätä tai ole mahdollista kerätä vuosittain.

Vaikutustavoitteista on johdettu Opetushallituksen priorisoimat 30 vaikutustekoa, joissa on koottu yhteen niitä toimia, joilla saadaan aikaan toivottua muutosta yhteiskunnassa. Yhteys vaikutustekojen ja vaikutustavoitteiden kesken voi olla myös välillinen ja muutokseen vaikuttavat myös muut kuin Opetushallituksen toimet. Tässä jäljempänä olemme kuvanneet niitä tärkeimpiä toimia, joilla olemme osaltamme halunneet vahvistaa tavoitteidemme toteutumista suomalaisessa yhteiskunnassa.

1.3.1 Opetushallitukselle asetettujen tavoitteiden toteutuminen – toiminnan yhteiskunnallinen vaikuttavuus

Vaikutustavoite 1. Yhteisöllinen kehittäminen ja johtaminen

Tavoite/ toimenpide sekä mittarit	2019 toteuma	2020 toteuma	2021 tavoite	2022 tavoite	2023 tavoite
Vaikutustavoite 1: Yhteisöllinen kehittäminen ja johtaminen vahvistuvat					
Opetushallitus on – tukenut oppivien yhteisöjen kykyä ja keinoja vahvistaa lasten ja nuorten osallisuutta ja toimijuutta turvallisissa oppimisympäristöissä – kehittänyt tietotuotannon sisältöä ja menetelmiä sekä lisännyt tiedon hyödyntämistä hyvinvoinnin edistämisessä ja uusien toimintatapojen luomisessa – vahvistanut moniammatillisuutta, yhdessä toimimista ja yhteiskehittämistä					
1.1 Osallisuus ja vaikuttamis- mahdollisuudet oppilaitoksissa: Hyvät vaikutusmahdollisuudet koulussa, % (joka toinen vuosi toteutettavan Kouluterveyskyselyn tulokset saadaan alkusyksystä 2021)					
Perusopetuksen 8.-9. - luokat	12,4	-	13,0		14,0
Lukio 1. ja 2. vuosi	13,8	-	14,5		15,0
Ammatillinen koulutus	27,8	-	28,5		29,0
1.2. Kasvu ympäristön turvallisuus: tavoitteena vähentää koulukiusaamista. Kokemukset koulukiusaamisesta, % (joka toinen vuosi toteutettavan Kouluterveyskyselyn tulokset saadaan alkusyksystä 2021)					
Perusopetuksen 8.-9. - luokat	5,5	-	5,2		4,9
Lukio 1. ja 2. vuosi	1,1	-	1,0		0,9
Ammatillinen koulutus	3,6	-	3,3		3,0

1.3 Oppivan yhteisön ja oppilaitosjohtamisen tilannekuva	Selvityksen perusteella laadittu tilannekuva				Kehitys edennyt myönteiseen suuntaan tilannekuvasta
---	--	--	--	--	---

Opetushallitus on tukenut oppivien yhteisöjen ja yhteiskehittämisen mallien muotoutumista

Opetushallituksen Kokeilukeskus on jatkanut moninäkökulmaisen kokeiluista oppimisen mallin kehittämistä kokeiluohjelman ja #paraskoulu -kiihdyttämön kokeilijoiden kanssa ja tutkinut sen soveltumista kehittämistyön paikallisen vaikuttavuuden arviointiin. Lisäksi Kokeilukeskus on testannut mallin toimivuutta tukea kokemustiedon hyödyntämistä valtakunnallisessa kehittämisessä. Arvioinnin oppeja hyödynnetään uuden kokeilut ja kehittäminen -toiminnon muotoutumista.

Poikkeusolojen aikana ammatillisen koulutuksen osalta on panostettu nopeaan, palvelevaa ja ajankohtaiseen viestintään etäyhteyksien kautta. Opetushallitus on kokeillut erilaisia yhteiskehittämisen ja asiakkuuskehittäjäpaneelien toimintatapoja Oppijan parhaaksi -kokeilussa yhdessä oppijoiden kanssa.

Opetushallitus on toimeenpannut opetus- ja kulttuuriministeriön laatustrategiaa tukemalla eri tavoin kentän toimijoiden laatutyötä sekä osallistumalla eurooppalaisen ammatillisen koulutuksen laadun kehittämisen laadunvarmistustyöhön

Opetushallitus on uudistanut tapaansa toimia suuntaamalla työn painopistettä ohjaukseen ja tukeen sekä oppimisen johtamiseen

Opetushallitus on edistänyt tiedon saatavuutta ja hyödynnettävyyttä asiakkaiden sujuvan asioinnin ja laadukkaiden asiakaspalvelujen varmistamiseksi muun muassa ottamalla käyttöön teemakohtaisia palvelusoitteita ja jatkamalla asiakaspalveluratkaisun käyttöönottoa palvelulupauksemme mukaisesti. Palvelusoitteiden myötä on muodostunut kattavampi kokonaiskuva Opetushallitukselle suunnattujen kysymysten kokonaismäärästä ja aihealueista. Keskitetyn järjestelmän avulla päivitetään verkkosivuja esimerkiksi usein kysyttyjä kysymyksiä tarkentamaan eri aihealueita. Oma Vipunen -palvelun kehittäminen on siirretty myöhemmäksi.

Tieto toimialalle keskeisistä tietovarannoista, rekistereistä ja avoimista rajapinnoista on koottu. Verkkopalveluun tiedot päivitetään verkkouudistuksen yhteydessä. Keskeiset tietovarannot ja rekisterit sekä niiden vastuuhenkilöt on tunnistettu ja näistä on julkaistu lista Opetushallituksen sisäisessä verkossa (OSSI). Tiedonhallintamalli kaikkine yksityiskohtineen ei valmistunut 2020 loppuun mennessä.

Tietojenluovutusprosesseja on täsmennetty, kuvattu ja yhdenmukaistettu Opetushallituksen keskeisten tietovarantojen ja rekistereiden osalta. Ulkoisten asiakkaiden osalta yhteistyötä on tiivistetty erityisesti keskeisten tietojen hyödyntäjä-asiakkaiden, Kelan ja Tilastokeskuksen kanssa. Myös opetus- ja kulttuuriministeriön ja Karvin kanssa on käyty läpi tietojenluovutus- ja tietopyyntöprosesseja.

Asiakkaille suunnattuja valtionavustus-verkkosivuja on päivitetty. Yksittäisten rahoitusten ohjeisiin on tehty päivitystä haun ehtoihin ja usein kysyttyihin kysymyksiin.

Kasvatus- ja koulutusalan johtajien sivusto on luotu Opetushallituksen verkkosivuille. Verkkosivuston sisällön kehittäminen asiakaslähtöisesti ja tukimateriaalin tuottaminen on siirtynyt vuodelle 2021.

Opetushallitus on vahvistanut valmentavaa ja mahdollistavaa johtamista

Kasvatus- ja koulutusalan johtamisen kehittämiseksi ja johtamisosaamisen vahvistamiseksi on perustettu johtamisen oppivan yhteisön ydinryhmän, jonka keskeisiä toimia ovat tukea johtajille muutosjohtamisessa ja kriisijohtamisessa, edistää johtajien vertaistukea ja yhteisöllistä kehittämistä sekä uranaikaisen koulutuksen kehittäminen kasvatus- ja koulutusalan johtajille.

Johtamisen tilannekuvan kartoittamiseksi toteutettiin kasvatus-, koulutus- ja tutkimusalan johtajuusselvitys syksyllä 2020 yhteistyössä Sivistystyönantajien ja Kuntaliiton kanssa. Kyselyssä koottiin näkemyksiä esimiesidentiteetistä, muutoksen johtamisesta, esimiesuran mahdollisuuksista, etätyön johtamisesta ja tukitarpeista johtamisosaamisen kehittämisessä. Vastauksia saatiin 1603. Kyselystä nousi seuraavat tavoitteet johtamisosaamisen tukemiseksi: muutos- ja kriisijohtaminen, kokonaisvaltainen osaamisen tuki ja kehittäminen sekä hyvinvointijohtaminen.

Vaikutustavoitteita tukevan tiimityön ja yhteisohjautuvuuden kehittämiseksi muodostettu teematiimit toimivat osittain vuoden aikana. Suurin osa teematiimeistä on ollut vuoden 2020 tauolla ja siirtynyt toimimaan poikkeusolojen tiimeissä (POT) tai turvallisuustiimeissä.

Opetushallitus on vahvistanut rooliaan verkostojen koordinoijana siten, että yhteistyöverkostojen toiminta on sopeutettu koronatilanteeseen ja erityistä huomiota kiinnitetty korona-ajan johtamiseen ja hyvien käytäntöjen jakamiseen.

Vaikutustavoite 2. Oppijoiden ja oppimisyhteisöjen hyvinvointi paranee

Tavoite/ toimenpide sekä mittarit	2019 toteuma	2020 toteuma	2021 tavoite	2022 tavoite	2023 tavoite
Vaikutustavoite 2: Hyvinvointi paranee					
Opetushallitus on – tukenut oppivien yhteisöjen kykyä ja keinoja vahvistaa lasten ja nuorten osallisuutta ja toimijuutta turvallisissa oppimisympäristöissä – kehittänyt tietotuotannon sisältöä ja menetelmiä sekä lisännyt tiedon hyödyntämistä hyvinvoinnin edistämiseksi ja uusien toimintatapojen luomisessa – vahvistanut moniammatillisuutta, yhdessä toimimista ja yhteiskehittämistä					
2.1 Osallisuus: Kokee olevansa tärkeä osa luokkayhteisöä, % (joka toinen vuosi toteutettavan Kouluterveyskyselyn tulokset saadaan alkusyksystä 2021)					
Perusopetuksen 8.-9.-luokat	56,6	-	57,2		58,0
Lukio 1. ja 2. vuosi	56,6	-	57,1		58,0

Ammatillinen koulutus	64,8	-	65,7		66,3
2.2 Oppilaiden ja opiskelijoiden hyvinvointi (joka toinen vuosi toteutettavan Kouluterveyskyselyn tulokset saadaan alkusyksystä 2021)					
2.2.1 Koettu terveydentila keskimääräinen tai huono, %)					
Perusopetuksen 8.-9.-luokat	20,9	-	20,3		19,5
Lukio 1. ja 2. vuosi	21,2	-	20,5		19,7
Ammatillinen koulutus	23,2	-	22,5		21,7
2.2.2 Vähintään tunnin päivässä liikkuvat, %					
Perusopetuksen 8.-9.-luokat	21,9	-	23,2		24,5
Lukio 1. ja 2. vuosi	13,9	-	14,8		15,5
Ammatillinen koulutus	15,0	-	16,2		17,4
2.2.3 Kouluruokailun ulkopuolelle jäämisen vähentäminen (ei kouluruokailuun osallistuneet, %)					
Perusopetuksen 8.-9.-luokat	36,5	-	33,0		30,0
Lukio 1. ja 2. vuosi	30,3	-	26,5		23,0
Ammatillinen koulutus	36,4	-	31,5		27,0
2.2.4 Kokee, että asuinalueella järjestetään kiinnostavaa vapaa-ajan toimintaa nuorille, %					
Perusopetuksen 8.-9.-luokat	31,4	-	32,0		32,5

Lukio 1. ja 2. vuosi	28,7	-	29,3		30,0
Ammatillinen koulutus	29,7	-	30,4		31,0
2.2.5 Pitää koulunkäynnistä, %					
Perusopetuksen 8.-9.-luokat	60,0	-	60,8		62,0
Lukio 1. ja 2. vuosi	70,8	-	72,5		73,0
Ammatillinen koulutus	81,5	-	82,3		83,0

Opetushallitus on tukenut oppimisyhteisöjen kykyä ja keinoja vahvistaa lasten ja nuorten osallisuutta ja toimijuutta turvallisissa oppimisympäristöissä

Opiskelijahyvinvointia on vahvistettu valtakunnallisen Oikeus osata -kehittämishankkeen valtionavustuskokonaisuudessa, josta järjestettiin kaksi hakukierrosta syksyllä 2020. Hakukierroksen teemoja olivat mm. opiskelijoiden hyvinvoinnin, yhteisöllisyyden ja osallisuuden vahvistaminen sekä ohjauksen kehittäminen. Kehittämishankkeet käynnistyivät vuoden vaihteessa 2020.

Opetushallitus julkaisi syksyllä 2020 'Kiusaamisen vastainen työ kouluissa ja oppilaitoksissa –oppaan, joka on tarkoitettu ensisijaisesti perusopetuksen koulujen ja toisen asteen oppilaitosten kiusaamisen vastaisen työn tueksi. Oppaassa käsitellään kiusaamisen vastaista työtä kouluissa ilmiön ennalta ehkäisyn ja siihen puuttumisen näkökulmista. Loppuvuodesta julkaistun oppaan verkkojulkaisua sekä eri kieliversioina tuotettuja huoneentauluja oppilaille ja huoltajille on ladattu yli 3 500 kpl. Opetushallitus teki lisäksi selvityksen Erasmus+ rahoituksella tuetuista hankkeista (yleissivistävä, ammatillinen, korkeakoulutus, nuoriso, aikuiskoulutus), jotka liittyvät hyvinvointiteemaan.

Opetushallitus on kehittänyt tietotuotannon sisältöä ja menetelmiä sekä lisännyt tiedon hyödyntämistä hyvinvoinnin edistämisessä ja uusien toimintatapojen luomisessa

Opetushallitus laati vuonna 2020 esiselvityksen kansallisesta digitaalisesta ennakointipalvelusta, joka tuo esille tunnusmerkkejä lasten ja nuorten hyvinvoinnin tilasta. Esiselvityksen fokuksessa olivat varhaiskasvatus, perusopetus ja toinen aste. Esiselvityksessä huomioitiin kehitteillä olevat työkalut koulu- ja oppilaitostasolla.

Pandemiatilanteesta johtuen Opetushallitus päivitti opiskeluhuoltoon ja hyvinvointiin liittyvät tukimateriaalit sekä ohjeistukset. Lisäksi Opetushallitus toteutti keväällä 2020 pandemia ja kriisityö -webinaarisarjan sekä hyvinvoinnin johtamisen webinaarisarjat. Maailman suurin vanhempainilta järjestettiin keväällä ja syksyllä 2020 tukemaan koulujen ja kotien yhteistyötä pandemiatilanteessa.

Opetushallitus on vahvistanut moniammatillisuutta, yhdessä toimimista ja yhteiskehittämistä

Opetushallitus ylläpitää valtakunnallista Sujuvat siirtymät -verkostoa, jossa luodaan kokonaiskuvaa verkostossa syntyvistä malleista sekä tuemme hankkeiden työtä muun muassa tarjoamalla koulutuksia ja seminaareja. Hankkeissa on kehitetty toisen asteen ammatilliseen koulutukseen valtakunnallisia, koulutuksen järjestäjien

yhteistyöhön perustuvia nivel- ja siirtymävaiheiden palveluita ja toimintamalleja. Vuonna 2020 hankkeiden tuotoksia hyödynnettiin Oikeus osata - ammatillisen koulutuksen laadun ja tasa-arvon kehittämisohjelman valtionavustushaun suunnittelussa.

Hyvinvointikysymykset on huomioitu myös tutkintokoulutukseen valmentavan koulutuksen perusteita laadittaessa, esim. arjen ja yhteiskunnallisen osallisuuden taidoissa.

Vaikutustavoite 3. Kansainvälisyys lisääntyy

Tavoite/ toimenpide sekä mittarit	2019 toteuma	2020 tavoite	2020 toteuma	2021 tavoite	2022 tavoite	2023 tavoite
Vaikutustavoite 3: Kansainvälisyys lisääntyy						
Opetushallitus on						
– mahdollistanut liikkuvuuden kasvun ja yhteistyön lisääntymisen						
– edistänyt koulutusvientiä ja rakentanut maakuvaa niin, että Suomi näyttäytyy kiinnostavana ja houkuttelevana korkean osaamisen maana						
– lisännyt avarakatseisuuden, Agenda 2030:n sekä kotikansainvälistymisen ymmärrystä ja toteutumista yhteiskunnassa						
3.1 Liikkuvuusohjelmiin osallistuneiden määrä	32 601	32 000	24 702	34 000*	37 000*	40 000*
3.2 Osuus EU-komission jakamasta, keskitetystä Erasmus+ -rahoituksesta (%)	3,0	3,5	3,4	3,5	4,0	4,0
3.3 Koulutusvienti						
Education Finland -ohjelmaan hyväksyttyjen ja jäsenmaksun maksaneiden yritysten ja organisaatioiden määrä	120	135	122	150	150	150
Ohjelmassa mukana olevien, kasvuvaiheeseen päässeiden PK-yritysten koulutusviennin liikevaihdon kasvu (%)	10	10	Ei saatavilla	10	10	10

Asiakkaiden (jäsenyritysten) tyytyväisyys palveluiden laatuun (1-5)	4,0	4,0	4,0	4,0	4,0	4,0
3.4 OPH:n englannin- kielisten verkkopalvelujen kävijämäärät	1 600 000	1 750 000	2 152 327	1 900 000	2 050 000	2 200 000

Opetushallitus on mahdollistanut liikkuvuuden kasvun ja yhteistyön lisääntymisen

Pandemia vaikutti laajasti Opetushallituksen kansainvälisten ohjelmien ja toimintojen toteutukseen. Keväällä 2020 lähes kaikki liikkuvuudet keskeytyivät, poikkeuksena korkeakoulujen opiskelijavaihdot, missä yli 30 prosenttia opiskelijoista jatkoi kohdemaassaan vaihtonsa loppuun asti. Kansainväliset yhteistyöhankkeet pystyivät jatkamaan toimintaansa siirtämällä toimintaansa virtuaaliseksi. Vuonna 2020 Erasmus+ -ohjelman rahoitusta suunnattiin edellisvuotta enemmän yhteistyöhankkeisiin. Koronatilanteesta johtuen sekä ammatillisen että yleissivistävän koulutuksen kansainvälistämisen valtionavustusten käyttöaikoja on jatkettu ja yhteistyötä kehitetty virtuaalisesti.

Opetushallitus on toimenpiteillään pystynyt onnistuneesti rajoittamaan pandemian vaikutuksia ja tukemaan asiakkaita muuttuneessa tilanteessa. Keskeistä poikkeustilanteen hallinnassa on ollut yhtenäinen ja johdonmukainen viestintä ja ohjeistus asiakkaille. Käynnissä olevat hankkeet ovat voineet pidentää hankekausiaan ja muutoksista johtuvia kuluja on hyväksytty poikkeusmenettelyin. Opetushallitus siirtyi kansainvälisessä toiminnassaan kokonaan sähköiseen asiakirjahallintoon. Lisäksi Opetushallitus tarjosi asiakkailleen ajantasaista tilannekuvaa kansainvälisistä toiminnoista sekä työkaluja kansainvälisen yhteistyön jatkuvuuden turvaamiseksi. Vaikutustekojen kautta Opetushallituksen kansainvälinen toiminta ja tiedonvälitys on yhtenäistynyt.

Poikkeusoloista huolimatta Opetushallituksen hallinnoimien Erasmus+ ja ESC, Nordplus, Asia ja First+ -ohjelmien määrärahat vuodelle 2020 jaettiin lähes täysimääräisesti (99,5 prosenttia). Myönnetty liikkuvuusrahoitukset laskivat kokonaisuudessaan edellisvuodesta (24702 kpl vuonna 2020 ja 2019 vuonna 32601 kpl). Tätä laskua selittää osin pohjoismaisten ohjelmien raportointiaikataulujen muuttuminen. Vuonna 2020 kansainvälisistä korkeakouluharjoittelusta toteutui hieman alle puolet (n. 290) tavanomaiseen verrattuna, osa jaksoista siirtyi vuodelle 2021.

Uuden EU-ohjelmakauden päätöksenteko ja komission valmistelutyö viivästyivät poikkeusolojen takia. Viivästyksistä huolimatta Opetushallitus järjesti onnistuneesti uuteen Erasmus+-ohjelmaan liittyvät akkreditointihaut sekä ylimääräisen hakukierroksen osana Euroopan unionin koronakriisistä toipumista tukevia toimenpiteitä.

Opetushallituksen kansallisissa ohjelmissa rahoitettuja liikkuvuuksia toteutettiin pandemiasta johtuen selvästi vähemmän kuin edellisvuonna ja apurahajaksoja jouduttiin siirtämään. Opetushallitukseen työsuhteessa olevista ulkomaisiin yliopistoihin lähetetyistä Suomen kielen lehtoreista valtaosa on jatkanut töitään asemamaassaan ja osa etänä Suomesta.

Vuonna 2020 Opetushallitus jatkoi rahoitusinstrumenttien puitteissa yhteistyökumppanuuksia kehittyvien maiden ja alueiden, erityisesti Afrikan kanssa. Vuonna 2020 HEI ICI-ohjelman kautta rahoitettiin 9 hanketta (11,2 miljoonan eur), joista 9 Afrikassa ja 3 Aasiassa. Myös Erasmus+ ohjelmassa kehittyvät maat ovat tärkeä kumppanuusalue ja yhteistyötä rahoitettiin sekä kapasiteetin vahvistamishankkeiden että globaalin liikkuvuuden toiminnoissa.

Opetushallituksen First+ ja Aasia -ohjelmien pohjalta luotiin uusi TFK-painopisteitä tukeva rahoitusohjelma korkeakoulukumppanuuksien tukemiseksi. Ohjelma rahoittaa korkeakoulujen koulutusyhteistyötä yhteistyö- ja liikkuvuushankkeiden kautta. Vuonna 2021 TFK-ohjelma rahoittaa yhteistyötä Venäjän, Kiinan, Kaakkois-Aasian ja Intian kanssa. Vuonna 2022 yhteistyötä tullaan rahoittamaan Eteläisen Afrikan ja Latinalaisen Amerikan kanssa. Ensimmäinen haku järjestetään vuonna 2021.

Koulutussektorin merkitys kehitysyhteistyössä ja globaalin oppimiskriisin ratkaisemisessa nousi kansallisesti entistä selvemmin esiin. Selvitystyö Opetushallitukseen perustettavasta Kehitysyhteistyön osaamiskeskuksesta käynnistettiin joulukuussa 2020.

Opetushallitus on edistänyt koulutusvientiä ja rakentanut maakuvaakin niin, että Suomi näyttäytyy kiinnostavana ja houkuttelevana korkean osaamisen maana

Koulutusvientiin keskittyvä Education Finland -ohjelma on toiminut Opetushallituksen yhteydessä kesäkuusta 2017 alkaen. Suomalainen koulutusvienti kokonaisuutena ja ohjelmassa mukana olevien yritysten liikevaihto laski merkittävästi vuonna 2020 ja koulutusviennin tilannekuva pysyi epävarmana koko vuoden. Education Finland -ohjelman jäsenyritysten liikevaihto vuonna 2019 oli 387 milj. euroa. Vuoden 2020 koronatilanteesta johtuen liikevaihto tulee arviolta putoamaan erityisesti PK-sektorin yritysten osalta noin kolmanneksen (arvio tilinpäätöstietojen valmistuessa myöhemmin) ja koulutusmatkailupalveluiden osalta lähes kokonaan. Koronasta johtuen vienninedistämismatkat sekä kansainväliset opetusalan messut peruuntuivat. Koulutusviennin tiekartta 2020-2023 julkaistiin kesäkuussa 2020. Tiekartta määrittää suuntalinjat koulutusviennin kehittämiseksi ja tukee osaltaan hallitusohjelman laajempia tavoitteita kansainvälistymisen ja viennin kasvattamiselle. Koulutusvientitoimijoiden keskinäistä verkostoitumista ja monitoimijayhteistyötä edistettiin siirtämällä Education Finland -ohjelman toiminnot kokonaan virtuaalisiksi. Siirtymä todettiin onnistuneeksi ja jäsenistön paremmin saavuttavaksi.

Opetushallitus oli mukana toteuttamassa monenvälistä koulutuksen kehittämishanketta Ukrainassa. EU4Skills: Better Skills for Modern Ukraine -hanke on Euroopan komission ja sen jäsenmaiden yhteisrahoitteinen hanke, joka tukee Ukrainan ammatillisen koulutuksen uudistamista.

Opetushallitus teki yhteistyötä Team Finland Knowledge -verkoston kohdealueilla sekä edisti Talent Boost-toimenpideohjelman mukaisia tavoitteita kansainvälisten osaajien houkuttelussa. Työ korkeakoulujen tukemiseksi kansainvälisten opiskelijoiden integroitumisen edistämiseksi aloitettiin, mutta korona vaikeutti suunniteltujen käytännön toimien toteutusta.

Syksyllä 2020 toteutettiin seitsenosainen Future is made in Finland -webinaarisarja yhteistyössä Business Finlandin, Team Finland Knowledge -erityisasiantuntijoiden sekä muiden sidosryhmien kanssa. Sarjassa esiteltiin Suomea osaamisen ja innovaatioiden maana, nostettiin esille huippututkimusta ja sen tekijöitä. Tavoitteena oli erityisesti tukea tutkijoiden, opiskelijoiden ja asiantuntijoiden rekrytointia korkea-asteella ja työelämän tehtäviin sekä start up -yrittäjyyttä.

Lisännyt avarakatseisuutta ja ymmärrystä kansainvälistymisen eri muodoista yhteiskunnassa ja työelämässä sekä edistänyt Agenda 2030:n tavoitteita

Koronavuosi on pakottanut etsimään erilaisia työskentelytapoja ja kansainvälistymisen keinoja. Kotikansainvälistyminen ja erilaisten virtuaalisten mahdollisuuksien käyttö ovat edistyneet osittain olosuhteiden

pakosta, kun liikkuvuudet on jouduttu keskeyttämään. Opetushallitus on järjestänyt useita yhteisiä kotikansainvälistymiseen liittyviä webinaareja ja koulutuksia. Vuonna 2020 kansainvälistymisvalmiuksia on vahvistettu erityisesti lukion perusteudistuksessa. Kotikansainvälisyyden edistäminen on vahvasti esillä myös vuonna 2020 rahoitusta saaneissa valtionavustushankkeissa sekä kansainvälisissä yhteistyöhankkeissa.

Opetushallitus on tiivistänyt eri hallinonalojen välistä Agenda2030-yhteistyötä osallistumalla aktiivisesti globaalikasvatuksen, kestävän kehityksen kasvatukseen, koulutuksen ja kansainvälistymisen verkostotapaamisiin ja kehittämistoimiin.

Opetushallitus on edistänyt tulevan ohjelmakauden Green Erasmus -suunnittelua tuottamalla raportin koko Erasmus+ -ohjelman päästöistä ja kompensatiovaihtoehdoista. Vuonna 2020 Opetushallitus käynnisti yhdessä asiakkaiden ja sidosryhmien kanssa kestävän kehityksen koulutuksen kirjahankkeen tukemaan oppilaitosten ja koulujen kestävän kehityksen työtä ja toteutusta eri koulutusasteilla. Opas julkaistaan sähköisellä alustalla keväällä 2021 ja se on jatkumoa vuoden 2019 ”Ilmastovastuu koulutuksessa” -vaikutusohjelman työlle. Lisäksi vuonna 2020 Opetushallitus julkaisi useita väkivaltaisen radikalisoitumisen ennaltaehkäisyn tukimateriaaleja ja järjesti aiheesta koulutuksia.

Vaikutustavoite 4. Osaamistaso nousee

Tavoite/ toimenpide sekä mittarit	2019 toteuma	2020 tavoite	2020 toteuma	2021 tavoite	2022 tavoite	2023 tavoite
Vaikutustavoite 4: Osaamistaso nousee						
Opetushallitus on eri kumppaneiden kanssa						
– uudistanut koulutuksen ja osaamisen hankkimisen kehittämisprosesseja						
– joustavoittanut koulutusjärjestelmää vastaamaan yhteiskunnan osaamistarpeisiin ja yksilöiden mahdollisuuksia kasvaa potentiaaliinsa ennakointitiedon avulla						
– kehittänyt strategioita ja keinoja, joilla vahvistetaan toimijoiden osaamista.						
4.1 Varhaiskasvatukseen osallistuneiden osuus 1-6 -vuotiaista (31.12.2018)	73,9	74,2	77,0	74,6	74,8	75,0
4.2 Esiopetusta saavien lasten osuus esiopetusikäisten ikäluokasta (2017), %	99,0	99,2	99,3	99,4	99,6	99,6
4.3 Keskeyttäminen 2016/2017 (tuorein), %						
Lukiokoulutus	1,6	1,4	1,6	1,2	1,1	1,0
Ammatillinen koulutus	6,7	6,5	7,8	6,3	6,1	5,9
Ammattikorkea-koulutus	6,1	5,9	6,1	5,7	5,6	5,5
Yliopistokoulutus	5,2	4,9	5,2	4,8	4,7	4,6
4.4 Läpäisy: koulutuksen suorittaneiden osuus kolmen						

vuoden päästä aloittamisesta (aloituslukuvuosi 2013/2014)						
Lukiokoulutus	69,5	69,7	70,5	69,8	69,9	70,0
Ammatillinen koulutus	64,1	64,5	54,6	65,0	65,5	66,0
4.5 Ammatillisen koulutuksen opiskelijapalaute (2018): Opintojen aikana muualla hankkimani osaaminen (muut opinnot, työkokemus, harrastukset, muutoin hankittu osaaminen) selvitettiin ja sen perusteella HOKSia tarvittaessa päivitettiin. (1-5)	3,8	3,9	3,9	4,0	4,1	4,2

Opetushallitus on kumppaneidensa kanssa uudistanut koulutuksen ja osaamisen hankkimisen kehittämisprosesseja

Opetushallitus on jatkanut vuonna 2019 aloitettua opetussuunnitelmien ja tutkintojen perusteiden prosessien ja niiden toimeenpanon tuen muotojen kehittämistä yksikkörajat ylittävässä yhteistyössä. Opetushallitus vastaa noin 180 perusteasiakirjan ajantasaisuudesta varhaiskasvatuksesta toiselle asteelle ja vapaaseen sivistystyöhön. Perusteiden eri asiantuntijoita osallistava valmistelu ja tuki paikalliselle toimeenpanolle on kansallisesti vaikuttava varhaiskasvatuksen ja koulutuksen kehittämisen prosessi. Alan ammattilaisten lisäksi uudistamistyö heijastuu yleiseen keskusteluun ja on tukenut muun muassa varhaiskasvatuksen osallistumisasteen nousemista.

Opetushallitus on tehostanut perusteiden valmisteluprosesseja uudistamalla prosessikuvaukset ja perusteohjeet sekä kokeilemalla yhteiskehittämisen toimintatapoja useissa ammatillisen koulutuksen hankkeissa. Opetushallitus aloitti kehittämistyön ammatillisen koulutuksen perusteiden toimivuuden ja toimeenpanon tuen palautteiden keräämisessä. Työssä hyödynnetään opiskelijapalauteaineistoja. Palautemallia voidaan jatkossa hyödyntää myös yleissivistävässä koulutuksessa.

Perusteiden toimeenpanon tukea kehitettiin palvelumuotoilua ja asiakaspalautetta käyttäen. Yleissivistävässä koulutuksessa kehittämistyötä tehtiin erityisesti perusopetuksen oppimisen arvioinnin uudistuksen ja lukiokoulutuksen opetussuunnitelmauudistuksen puitteissa. Pandemiatilanne hidasti kehittämistyötä keuhäällä, mutta laaja etätyöskentelyyn siirtyminen on myös tukenut toimeenpanon uusien muotojen kehittämistä. Matalan osallistumiskynnyksen webinaarit, uuden muotoiset verkkomateriaalit, videot ja podcastit tavoittivat henkilöstöä laajalti ja asiakaspalaute oli positiivista. Myös kehittämisverkostojen toimintaan etäyhteydet ovat sopineet hyvin ja esimerkiksi lukion kehittämisverkoston aktivointi kansallisen ja paikallisen toimeenpanon tukena onnistui. Etäyhteyksiin on pystytty myös tukemaan ammatillisen koulutuksen järjestäjiä harjoittelujaksojen järjestämisessä epidemiatilanteen aikana. Tilanne on ollut vaikea ja heijastuu muun muassa ammatillisen koulutuksen läpäisevyyden laskuun.

ePerusteet palvelu on merkittävä perusteiden ja paikallisten opetussuunnitelmien valmistelun ja julkaisun työkalu. Vuonna 2019 alkanutta systemaattista laajassa yhteistyössä toteutettua palvelukokonaisuuden kehittämistä jatkettiin. ePerusteiden käyttö lisääntyi. Kaikkien koulutusmuotojen osalta on mahdollistettu

oppaiden ja ohjeiden laadinta ePerusteissa, käyttäjät löytävät perusteet, paikalliset suunnitelmat ja toimeenpanoa tukevat materiaalit samasta palvelusta.

Valtion avustuksilla toteutetaan koulutuksen kehittämisen ja alan henkilöstön osaamisen kehittämishankkeita. Opetushallitus jakoi vuonna 2020 valtionavustuksia noin 110 M€ arvosta. Opetushallitus kehitti valtioavustusprosessien tehokkuutta ja ennakoitavuutta laajassa yhteistyössä. Pandemiatilanteeseen liittyvien töiden vuoksi yhteiskehittäminen pääsi käyntiin vasta syyskaudella. Opetushallitus tehosti omaa työtään ja helpotti teknisen järjestelmän käyttöä jatkamalla digitalisointia. Valtionavustusten koko elinkaaren seurannan mahdollistava kehittäminen on aloitettu. Jatkossa toiminnan vaikuttavuutta voidaan seurata paremmin toimintasuunnitelman mukaisesti.

Opetushallitus on joustavoittanut koulutusjärjestelmää vastaamaan yhteiskunnan osaamistarpeisiin ja yksilöiden mahdollisuuksia kasvaa potentiaaliinsa ennakointitiedon avulla

Tavoitteena oli sujuvoittaa maahanmuuttajien ja maahanmuuttotasaustaisten siirtymää koulutukseen ja työmarkkinoille sekä tukea korkeakouluja, oppilaitoksia, työnantajia ja ohjaushenkilöstöä muualla hankitun osaamisen tunnistamisen ja tunnustamisen mallien kehittämisessä sekä jakaa hyviä käytäntöjä toimijoiden kesken.

Opetushallitus oli mukana kansallisen elinikäisen ohjauksen strategian laatimisessa ja alkoi toteuttaa sitä mm. aloittamalla kotoutumiskoulutuksen opetussuunnitelman perusteiden laatimisen. Tutkintojen tunnustamisen palveluita ja viestintää kehitettiin. Uusi digitaalinen Europassi toi kansalaisille mahdollisuuden etsiä työ- ja opiskelupaikkoja koko Euroopasta, samalla se yhtenäistää osaamisen tunnustamista ja tunnistamista. Yhteistyöryhmä, jonka tavoitteena on kehittää korkeakoulutuksen saavutettavuutta eri väestöryhmissä, on aloittanut toimintansa.

Ysiköiden asettamat tarkennetut tavoitteet ovat toteutuneet ja tiedonvaihto on lisääntynyt, varsinaisen kehittämistyön tulokset näkyvät laajemmin vasta 2021 puolella. Viestinnän kehittäminen on jo näkynyt verkkosivujen kävijämäärien kasvuna.

Opetushallitus on kehittänyt strategioita ja keinoja, joilla vahvistetaan toimijoiden osaamista

Opetushallitus järjestää kasvatuksen ja opetuksen ammattilaisille tapahtumia ja lyhytkestoista koulutusta eri alojen ajankohtaisista teemoista. Koulutukset ja tapahtumat kehittävät osaamista ja tarjoavat tukea päivittäiseen työhön. Niitä järjestetään kaikille koulutusasteille, niin kotimaiselle kuin kansainvälisellekin yleisölle. Osa tapahtumista ja koulutuksista on maksullista palvelutoimintaa ja osa julkisoikeudellista maksutonta palvelua.

Maksullisena palvelutoimintana toteuttavien koulutusten ja tapahtumien asiakastyytyväisyys saavutti erinomaisen tason (4,3). Asiakkaat olivat aiempaa tyytyväisempiä koulutussisältöihin, vaikka koulutukset järjestettiin verkkototeutuksina. Koulutettavapäivien osalta ei päästy tavoitteeseen (toteutuma 5 722, tavoite 7 000). Tämä johtuu pitkälti koronapandemiasta. Toteumaa (5 722) voidaan kuitenkin pitää erittäin hyvänä saavutuksena erityistilanteessa.

Opetushallituksen tavoitteena on suunnitella maksullinen ja maksuton koulutuspalvelu yhtenäisenä kokonaisuutena. Yhteisen asiakkaiden tarjonnan näkymää helpottavan koulutuskalenterin tekninen malli valmistui ja sitä päästää kokeilemaan vuonna 2021. Tarjontaa suunnitellaan asiakaslähtöisesti. 2020 toteutettiin tarvekysely, jonka pohjalta koulutustarjonnan kehittämistä jatketaan. Opetushallitus hankki uuden tapahtumahallintapalvelun, mikä tehostaa toimintaa jatkossa.

Vaikutustavoite 5. Tasa-arvo ja yhdenvertaisuus

Tavoite/ toimenpide sekä mittarit	2019 toteuma	2020 tavoite	2020 toteuma	2021 tavoite	2022 tavoite	2023 tavoite
Vaikutustavoite 5: Tasa-arvo ja yhdenvertaisuus lisääntyvät						
Opetushallitus on						
– tukenut toimijoita niin, että koulutus järjestetään tasa-arvoisesti ja laadukkaasti huomioimalla yksilöiden lähtökohdat ja tarpeet sekä alueelliset ja kielelliset erityispiirteet.						
– tukenut teknologian hyödyntämistä tasa-arvon turvaamiseksi.						
5.1 Varhaiskasvatukseen osallistuminen alueittain (2018) Varhaiskasvatukseen osallistuneiden osuudet 1-6 -vuotiaista, maakuntien osuuksien keskihajonta (vuonna 2018 maakuntaosuuksien vaihteluväli 69,1 – 79,1 %; valtakunnan keskiarvo 73,9)	4,5	4,4	4,2	4,3	4,2	4,1
5.2 Koulutukseen siirtyminen perusasteen jälkeen alueittain						
Lukiokoulutukseen siirtyminen. Perusopetuksesta suoraan lukiokoulutukseen siirtyneiden osuudet (2017), maakuntien keskihajonta (vuonna 2017 maakuntien vaihteluväli oli 45,0 – 60,4 %, pl. Ahvenanmaa, valtakunnan keskiarvo 53,0, %,)	3,2	3,2	4,1	3,2	3,2	3,2
Ammatilliseen koulutukseen siirtyminen. Perusopetuksesta suoraan ammatilliseen koulutukseen siirtyneiden osuudet (2017), maakuntien keskihajonta (vuonna	3,4	3,2	4,5	3,0	2,7	2,5

2017 maakuntien vaihteluväli oli 33,4 – 48,6 %, pl. Ahvenanmaa, valtakunnan keskiarvo 41,3 %)						
Perusopetuksen päättäneiden osuudet, (2017), jotka eivät välittömästi siirtyneet mihinkään koulutukseen, maakuntien keskihajonta (vuonna 2017 maakuntien vaihteluväli oli 0,8 – 4,3%, pl. Ahvenanmaa, valtakunnan keskiarvo oli 3,1 %)	0,8	0,7	1,2	0,7	0,6	0,6
5.3 Digilaitteiden, välineiden ja oppimateriaalien käyttö opettajilla ja oppilailla yleisopetuksessa Opeka -itsearviointin perusteella (2019, valtakunnallinen keskiarvo)						
Arvio yleissivistävien oppilaitosten teknologisista valmiuksista (0-4)	2,94	3,2	3,03	3,3	3,35	3,40
Arvio yleissivistävien oppilaitosten tieto- ja viestintätekniikan opetuskäytöstä (0-4)	1,63	1,7	1,65	1,75	1,8	1,85
5.4 Muodollisesti kelpoisten opettajien osuus, % (2016)						
Esi- ja perusopetus	94,7			96,0		96,5
Lukiokoulutus	98,0			98,5		99,0
Ammatillinen koulutus	90,0			91,0		92,0
Vapaa sivistystyö	82,3			83,0		83,5
5.5 Tasa-arvoinen arviointi: Perusopetuksen	Oppimis- tulosten arvioinnit					Eröt ovat pienentyneet oppimistulosten

päätötodistuksessa annettujen arvosanojen vastaavuus oppimistulosten arvioinneissa saatuihin tuloksiin	osoittavat eroja					arviointien perusteella
--	---------------------	--	--	--	--	----------------------------

Opetushallitus on tukenut toimijoita niin, että varhaiskasvatus ja koulutus järjestetään tasa-arvoisesti ja laadukkaasti huomioimalla yksilöiden lähtökohdat ja tarpeet sekä alueelliset ja kielelliset erityispiirteet

Opetushallitus on vienyt eteenpäin Varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen laatua ja tasa-arvoa parantavaa Oikeus oppia -kehittämishjelmaa yhdessä opetus- ja kulttuuriministeriön kanssa. Varhaiskasvatuksessa ja perusopetuksessa Oikeus oppia -ohjelmassa on vahvistettu tasa-arvoa johtamisen tukena ja verkostoitumisena. Varhaiskasvatukseen liittyvän tavoitteen "luomme oppimiselle joustavan alun" johdosta Opetushallituksessa on valmisteltu kaksivuotisen esiopetuskokeilun kokeiluperusteita, jotka ovat viimeistelyvaiheessa. Opetushallitus on valmistautunut kokeiluun sekä käyttänyt valmistelussa varhaiskasvatustoimijoita osallistavia työtapoja. Opetushallitus on vahvistanut koulutuksellista tasa-arvoa ja laatinut digitaalista tasa-arvoa edistävät Uudet lukutaidot –tukimateriaalit lapsille ja nuorille yhteistyössä Kansallisen audiovisuaalisen instituutin kanssa. Opetushallitus on vahvistanut opetuksen laatua ja oppilaiden yhdenvertaisuutta laatimalla perusopetuksen kansalliset päättöarvioinnin kriteerit. Perusopetukseen lisäksi laadittujen viiden uskonnon opetussuunnitelman perusteiden tavoitteena on ollut lisätä tasa-arvoa.

Ammatillisen koulutuksen laatua ja tasa-arvoa parantava Oikeus osata -kehittämishjelman toimeenpano valtionavustustoiminnan osalta on käynnistynyt vuonna 2020. Opetushallitus on julkaissut Koulutus ja työvoiman kysyntä 2035, Vesialan ja media-alan osaamistarveselvitykset, Perusopetuksen ja kouluverkon tulevaisuudennäkymiä, tuottanut ilmasto-osaamisen teemahankkeen raportoinnin, valmistellut liikunta-alan vose-raportoinnin ja neljännen synteesi raportin tuotantoverkostoista sekä laatinut koronapandemiaan liittyvän skenaariotyön maaliskuussa ja syyskuussa 2020.

Opetushallitus on osallistunut oppivelvollisuuden laajentamiseen liittyvien toimenpiteiden suunnitteluun ja toteuttamiseen (mm. opetussuunnitelmatyö: valmistavat koulutukset ja kansanopistokoulutus). Opetushallitus on huolehtinut koulutuksen seurannasta (tulossopimuksen mukaiset sekä Kopiosto-yhteistyöhön liittyvät erityistehtävät), taiteen perusopetuksen järjestämistä koskeva selvitys, toisen asteen opiskeluhuollon psykologi- ja kuraattorityön selvitys (THL yhteistyönä) sekä perusopetuksen opiskeluhoitopalveluiden tehtävien selvitys.

Opetushallitus on toteuttanut ammatillisen koulutuksen laatupalkintokilpailun. Opetushallitus on kehittänyt opiskelijapalautejärjestelmää ja työelämäpalautejärjestelmää, sekä tukenut niiden käytössä, ohjannut käyttöönotossa ja tuottanut kansallista tietoa.

Opetushallitus on toteuttanut oppimateriaalikartoitukset, joihin pohjautuen ja ennakointietoa hyödyntäen laaditaan vähälevikkisen oppimateriaalituotannon kustannusohjelma vuosille 2021–2023 täydentämään kaupallisten kustantamojen tarjontaa. Opetushallitus on pilotoinut uusissa tuotteissa oppimisalustan käyttöä sekä oppimisanalytiikan ja tekoälyn hyödyntämistä erilaisten oppijoiden osaamistason nostamisessa.

Opetushallitus on syventänyt vuorovaikutusta alueellisten toimijoiden kanssa ja luonut rakenteita yhteiskehittämiseksi. Opetushallitus on suunnannut kehittämisrahoitusta ja uudistanut ohjausta tukemaan alueellista tasa-arvoa ja yhdenvertaisuutta yhdessä sidosryhmien kanssa.

Opetushallitus on huolehtinut tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelmat palvelemaan yhteistyötä toimijoiden kanssa. Opetushallituksen tilaama ja julkaisema tutkimus perusopetuksen tasa-arvosuunnittelusta on lisännyt tietoa tasa-arvotyön laadusta sekä siinä esiintyvistä puutteista ja kehittämistarpeista. Opetushallituksen tasa-arvo ja yhdenvertaisuussuunnitelman työnantajaosa on valmistunut.

Opetushallitus on kehittänyt opetushallinnon kansallisia digitaalisia palveluita ja niiden vaikuttavuutta tavoitteena kansainvälinen edelläkävijyys ja tasa-arvon turvaaminen

Opetushallitus on koonnut yhteen palvelupolkuja ja kehittänyt niitä sujuvaksi asiakaslähtöiseksi kokonaisuudeksi palvelumuotoilun metodeilla (ml. digipalvelut). Opetushallitus on kehittänyt oppijan että virkailijan palvelupolkua opiskelijavalinnoissa. Opetushallitus on uudistanut sisällöt selkeämmiksi ja käyttäjäystävällisemmiksi uudistettavaan Opintopolku-palveluun. Opetushallitus on kehittänyt oppijan palvelupolkua eHOKS-palvelussa. eHOKS on Opintopolku-kokonaisuuteen kuuluva palvelu ammatillisen koulutuksen opiskelijoiden henkilökohtaisten osaamisen kehittämissuunnitelmien tietojen näyttämiseen ja jakamiseen. Opetushallitus on kehittänyt ePerusteet -palvelun (tutkintojen ja koulutusten perusteiden ja opetussuunnitelmien perusteiden laadintaan ja julkaisuun tarkoitettu palvelu) paikallisesti käytettäviä työkaluja (Ammatillisen koulutuksen AMOSAA, varhaiskasvatuksen, opetussuunnitelman ja lukion opetussuunnitelman työkalut sekä avointen oppimateriaalien tuen kehittäminen).

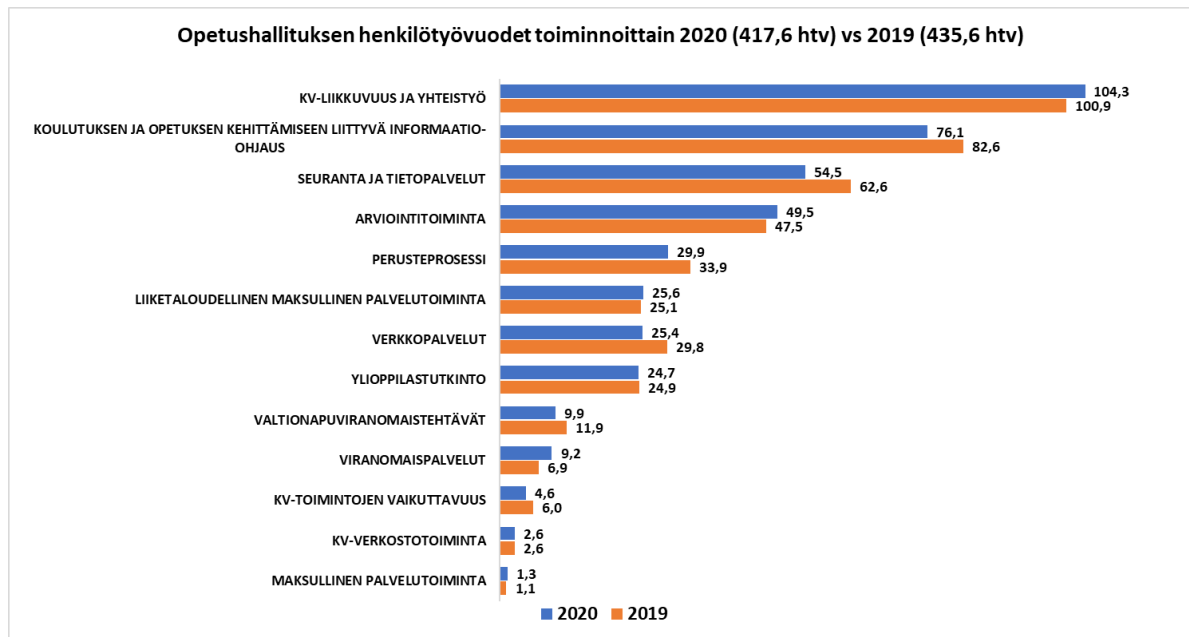
Opetushallitus on kehittänyt Maailmalle.netin sisältöä tarjoamaan nykyistä tasapuolisemmin tietoa kansainvälistymisen vaihtoehtoista eri elämäntilanteissa oleville nuorille. Study in Finland -toiminta on kytketty hallitusohjelman mukaisesti Talent Boost -toimenpideohjelmaan sisältyvän koulutusperäisen maahanmuuton vahvistamiseen ja tätä tukevaan maakuva- ja osaajien houkuttelutyöhön. Opetushallitus on kehittänyt konseptia Future is made in Finland. Työ Oma Opintopolun ja Enter Finlandin integraation edistämiseksi on käynnistetty niin, että kv. opiskelijan polku ja yhteistyö viranomaisten ja korkeakoulujen välillä sujuvoituu. Kv-opiskelijan prosessia hahmotellaan yhdessä OKM:n ja TEM:n kanssa osana AuroraAI-ohjelmaa.

Opetushallitus on varmistanut palveluiden yhteentoimivuuden tekemällä yhteistyötä digitaalisia palveluita kehittävien opetuksen ja koulutuksen järjestäjien kanssa sekä muiden toimijoiden kanssa (liittyminen ekosysteemiin). Opetushallituksen ylläpitämä Varda-palvelu otettiin käyttöön 1.1.2020, jolloin yksityiset varhaiskasvatuksen palveluntuottajat aloittivat järjestäjän, toimipaikkojen ja lasten tietojen tallentamisen Varaan. Kaikki varhaiskasvatuksen järjestäjät ja palvelun tuottajat ottivat Varda-palvelun käyttöön 1.9.2020, jolloin kaikki varhaiskasvatustoimijat alkoivat tallentaa henkilöstötietoja Varaan sekä palveluntuottajat huoltaja- ja maksutietoja. KOSKI-palvelun osalta kansalaisen kirjautumisia lisääntyivät vuonna 2020 80 % edelliseen vuoteen verrattuna. KOSKI-luovutuspalvelua käytettiin 3,7 -kertaisesti edelliseen vuoteen verrattuna. Oma Opintopolku -palvelun kävijämäärät lisääntyivät 10 %. Opetushallinnon tilastopalvelu Vipusta on vuoden 2020 aikana kehitetty toisen asteen raporttien osalta niin, että tilastotietojen saatavuus on entistä tehokkaampaa ja ajantasaisempaa.

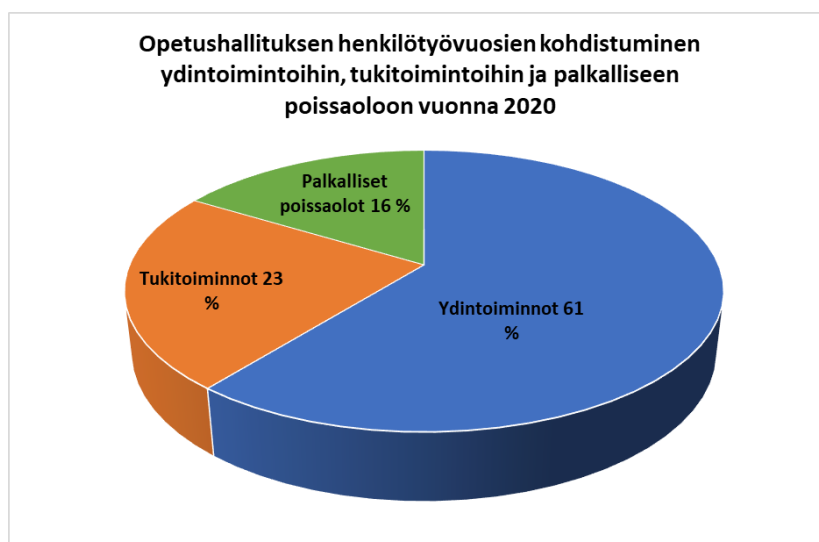
Opetushallitus on aloittanut yhteistyön etäyhteyksiä hyödyntävien opetuspalvelujen kehittämiseksi perusopetuksesta aikuiskoulutukseen. Opetushallitus on käynnistänyt vuoropuhelu kentän toimijoiden ja sidosryhmien kanssa etäopetuksen kehittämiseksi erityisesti laadun ja saavutettavuuden näkökulmista. Lisäksi Opetushallitus on käynnistänyt etä- ja hybridiopetuksen kehittämishankkeita valtionavustuksilla. Tämä vaikutusteko nousi ennalta suunniteltua merkittävämpään asemaan koronatilanteen vuoksi. Opetushallitus laati nopealla aikataululla tukimateriaalia etäopetustilanteisiin ja toimi informaatiokanavana muiden toimijoiden materiaaleista ja hyvistä käytännöistä. Opetushallitus ja Terveystieteiden tutkimuskeskus ovat aloittaneet yhteistyön viranomaisten, järjestöjen ja yritysten kanssa oppimisen sekä lasten ja nuorten hyvinvoinnin ja turvallisuuden edistämiseksi digitaalisilla alustoilla.

1.4 Toiminnallinen tehokkuus

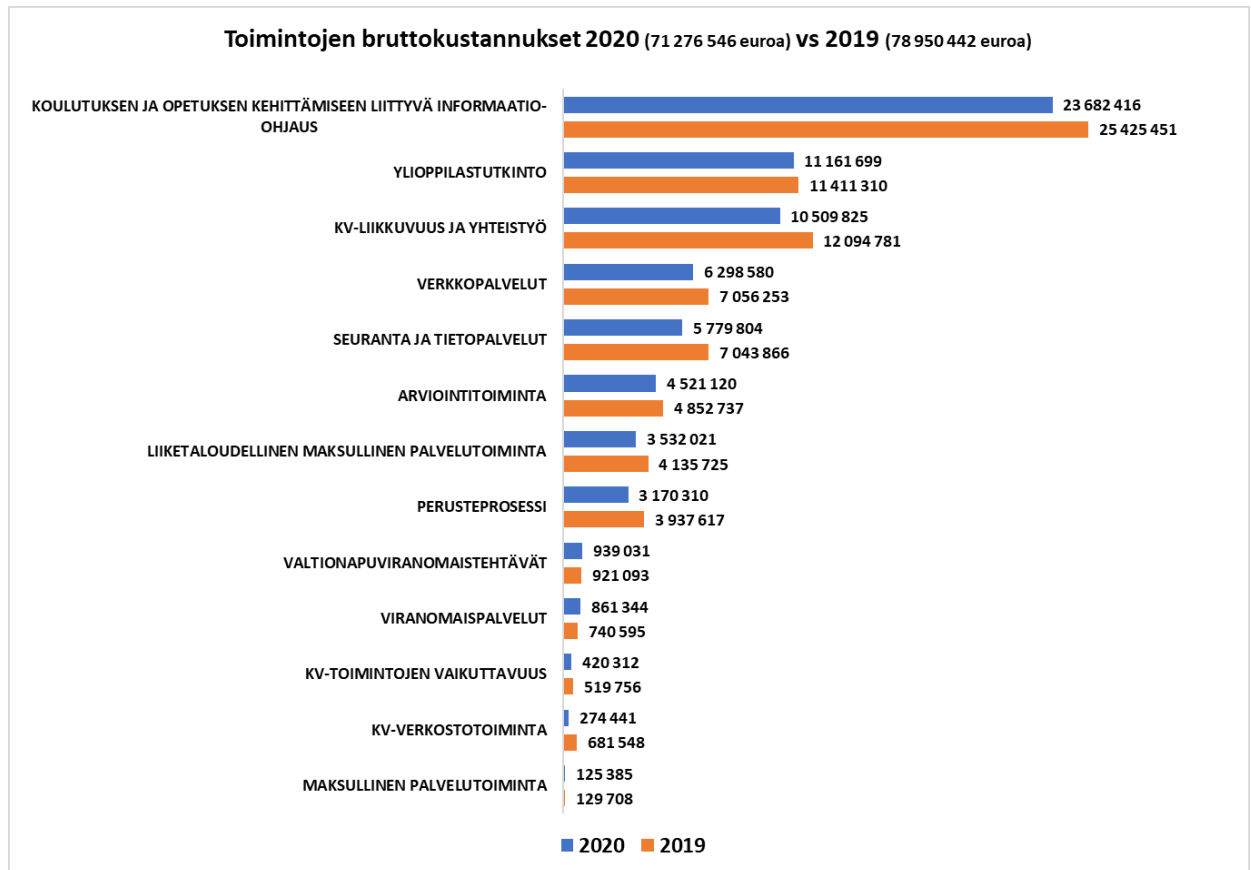
Tietoja toiminnallisen tehokkuuden, tuottavuuden ja taloudellisuuden kuvaamiseksi tuotetaan toimintolaskennan tietopohjan mukaisesti. Yhtenäisen toimintolaskennan käyttö takaa mm. eurotietojen ja henkilötövuosien käsittelyn ja laskennan yhdenmukaisella tavalla – myös erillisyyksiköiden osalta. Kansainväliseen liikkuvuuteen ja yhteistyöhön kohdistui kokonaisuutena eniten Opetushallituksen henkilötövuosia, vaikka rahoitusosuus on säilynyt vain noin neljänneksenä Opetushallituksen rahoituksesta. Opetushallituksen muihin ydintoimintoihin käytetyt henkilötövuodet vastaavat viraston henkilötövuosien vähentymistä. Karvin arviointitoiminta on kasvanut hienoisesti, muilta osin erillisyyksiköiden toteumat ovat edellisvuoden tasolla.

Opetushallituksen (virasto ja erillisyyksiköt) henkilötövuodet 418 htv jakautuivat lähes samoin kuin edellisvuonna ydintoimintaan (em. graafin kohteet), tukitoimintaan ja palkalliseen poissaoloon. Palkallisten poissaolojen osuus alentui hiukan ja se korreloi mm. sairauspoissaolojen vähentymisenä edellisvuodesta (ks. liite 18).

Toimintojen bruttokustannukset vähenivät kokonaisuudessaan 7,7 milj. euroa, vähentymistä poikkeusvuoden vuoksi kaikissa toiminnoissa. Koulutuksen ja opetuksen kehittämiseen liittyvä informaatio-ohjaus sisältää kopiointia, tallennusta ja käyttöoikeuksia koskevan tiedotus- ja selvitystoiminnan menot (14,7 milj. euroa), joka yksittäisenä eränä vaikuttaa merkittävästi toimintokustannuksiin.

1.4.1 Toiminnan tuottavuus

Valtionavustuspäätöksiä Opetushallituksessa tehtiin 2 624 kpl ja kansainväliseen toimintaan liittyen apurahapäätöksiä 4 500 kpl – päätösten lukumäärä säilyi edellisvuoden tasolla. Valtionavustusprosessia on kehitetty kokonaisuudessaan määrätietoisesti mm. uudelleen organisoitumalla ja selkeällä vastuuttamisella, mikä näkyy toiminnan tehostumisena ja myös parantuneena tuottavuutena. Kehitys on samansuuntainen myös kansainvälistymisen apurahapäätöksissä.

Koulutus- ja tapahtuma-alan toimijoiden yleinen tilanne näkyy koulutettavapäivien laskuna, jolloin myöskin tavoite jäi saavuttamatta.

Taulukko 1. Toteuma tulossopimuksen mukaisista tavoitteista

Mittarit	2019 toteuma	2020 toteuma	2020 tavoite
Valtionavustuspäätökset kpl/htv	257	265	250
Kansainvälisten toimintojen apurahapäätökset kpl/htv	41	43	60
Koulutettavapäivät/htv	597	224	860

1.4.2 Toiminnan taloudellisuus

Mittariston arvot vaihtelevat hiukan vuosittain riippuen toiminnan kehittämisen painopisteistä kuten vuonna 2020 valtionavustustoiminnan kehittämisenä ja toimintoon kohdistuneet panostukset kasvoivat per henkilötövuosi. Näin myös tavoite jäi saavuttamatta, mutta toisaalta toiminta on kuitenkin tehostunut. Kansainvälisten liikkuvuus- ja yhteistyöohjelmien parantuneeseen tunnuslukuun vaikuttavat osittain myös vähentyneet erilliskustannukset mm. matkojen ja erilaisten seminaarien peruuntumisena.

Taulukko 2. Toteuma tulossopimuksen mukaisista tavoitteista

Mittarit	2019 toteuma	2020 toteuma	2020 tavoite
Valtionavustusprosessi 1 000 euroa/htv	78	95	90
Kansainväliset liikkuvuus- ja yhteistyöohjelmat 1 000 euroa/htv	120	101	100

Taulukko 3. Koko kirjanpitoyksikön talousarviomäärärahojen käyttö (netto) ja käytön jakauma v. 2020

	Käyttö 2019	siirtynyt vuodelta 2019	TA 2020	käytettävissä 2020	%-osuus koko määrä- rahasta	Käyttö 2020	%-osuus koko käytöstä	Siirtyy vuodelle 2020
Opetushallituksen toimintamenot	25 998 994	1 896 932	28 162 300	30 059 232		24 401 269	11 %	5 657 963
Kehittämisen-, palvelu- ja hallintotehtävien sekä yhteiskunnan kansainvälistymisen edistäminen	31 551 426	11 487 050	24 117 000	35 604 050		30 401 849	14 %	5 202 201
Kopiointia, tallennusta ja käyttöoikeuksia koskevan tiedotus- ja selvitystoiminnan menot	14 677 000	5 990	14 676 700	14 682 690		14 672 155	7 %	10 535
Opetushallituksen toimintamenomomentti yhteensä	72 227 419	13 389 972	66 956 000	80 345 972	31 %	69 475 272	32 %	10 870 700
Opetushallituksen yhteydessä toimivien viranomaisten toimintamenot								
Kansallinen koulutuskeskuksen arviointikeskus	3 705 000	2 487 105	3 494 000	5 981 105		4 064 200	2 %	1 916 905
Ylioppilastutkintolautakunnan kanslia	2 609 000	1 617 674	3 188 000	4 805 674		3 741 833	2 %	1 063 840
Opetushallituksen yhteydessä toimivien viranomaisten toimintamenot yhteensä	6 314 000	4 104 779	6 682 000	10 786 779	4 %	7 806 034	4 %	2 980 745
Valtion oppilaitosten toimintamenot	50 407 989	22 746 036	44 350 000	67 096 036		50 754 116	23 %	16 341 920
Valtion oppilaitosten toimintamenot	50 407 989	22 746 036	44 350 000	67 096 036	26 %	50 754 116	23 %	16 341 920
Kansainvälinen yhteistyö	129 205		7 500	7 500		3 033		4 467
Jatkuva oppiminen ja osaamisen kehittäminen	3 265 665	47 949	50 000	97 949		18 140		46 860
Yleissivistävän koulutuksen, varhaiskasvatuksen ja vapaan sivistystyön yhteiset menot	19 079 708	3 025 657	2 835 096	5 860 753		3 325 729		2 418 124
Ammatillisen koulutuksen yhteiset menot	12 570 925	20 435 172	5 744 111	26 179 283		23 821 280		2 356 636
Korkeakoululaitoksen ja tieteen yhteiset menot	3 082 564	1 032 543	720 375	1 752 918		1 737 720		11 410
Opetus- ja kulttuuriministeriön toimintamenot	158 068	41 932	500 000	541 932		189 862		352 071
Valtionavustukset (arviomäärärahat ja muut)	85 705 060		66 491 000	66 491 000		57 848 102		300 000
Valtionavustus järjestöille (kiinteä mr)	1 526 000		1 526 000	1 526 000		1 526 000		
Rahapelitoiminnan voittovarot (arviomäärärahat)	826 178		837 500	837 500		801 211		
Muiden pääluokkien määrärahat	267 523	70 000	151 737	221 737		70 737		151 000
Muu rahoitus yhteensä	126 610 897	24 653 254	78 863 319	103 516 572	40 %	89 341 813	41 %	5 640 569
Kaikki yhteensä	255 560 305	64 894 041	196 851 319	261 745 359	100 %	217 377 235	100 %	35 833 934

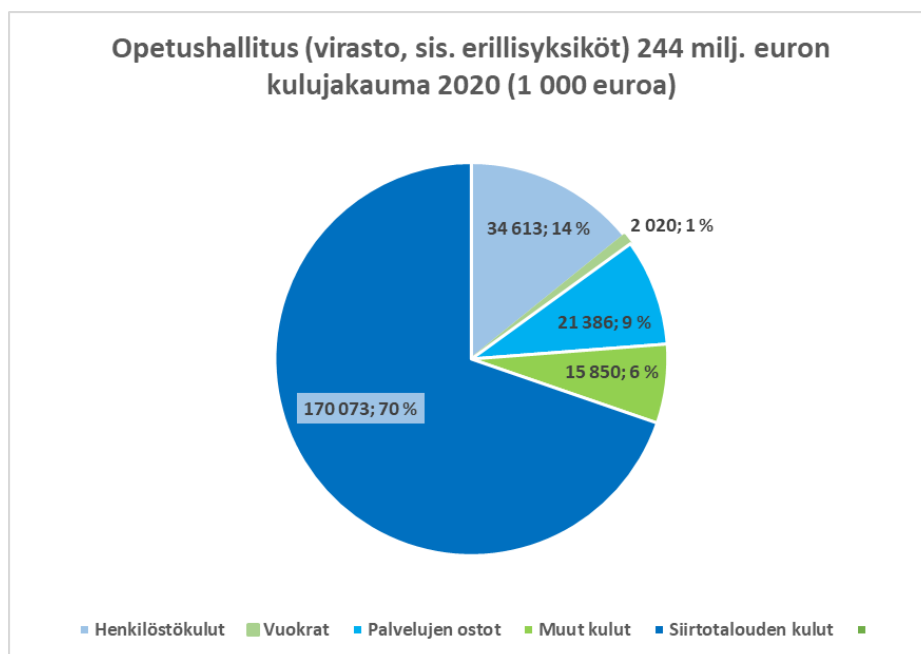
Opetushallituksen (kpy) talousarvionaloudesta yht. 261,7 milj. eurosta 62 % kohdistui valtionavustus- ja erilaisiin kehittämismäärärahoihin. Edellisvuonna talousarvionalouden kokonaissumma oli 309 milj. euroa, muutos selittyy pääasiassa avustusmomenteilla. Talousarviomäärärahojen käyttötoteuma oli 217,4 milj. euroa, ja siirtyvien talousarviomäärärahojen kanta supistui 65 milj. eurosta 36 milj. euroon (huomattava, että on mukana niin Opetushallituksen itsensä siirtämät kuin ministeriön määrärahakirjeillä kohdistamat siirtyneet määrärahat). Lopputulos näkyy vähäisemmän määrärahan ohella myös valtionavustusprosessin suunnitelmallisina, konkreettisina kehittämistoimina.

Opetushallituksen itsensä käytössä oleviin ns. perustoimintamenoihin oli käytettävissä 30 milj. euroa (2019: 27,9 milj. euroa) ja määrärahojen käytöstä laskettuna vain n. 11 % koko talousarviorahoituksesta, mikä on huomattavan vähän ottaen huomioon koko kirjanpitoyksikön toiminta ja sen vastuut. Valtion oppilaitokset muodostavat vajaan neljänneksen koko käytöstä.

Opetushallituksen (virasto, sis. erillisyyksiköt) toiminnan kulut 244 milj. euroa jakautuvat oheisen taulukon ja graafien mukaisesti. Poikkeusvuoden aikana vain henkilöstökulut ovat kasvaneet (virkapalkat vähentyneet 1,1 milj. eurolla, mutta toisaalta ulkop. palkkiot, lomarahat ja lomapalkkavelan muutokset henkilösivukuineen ovat puolestaan kasvaneet). Muutokset muissa kuluerissä selittyvät pandemiavuoden seurannaisvaikutuksilla mm. satunnaisissa tilavuokrissa, erilaisten palvelujen ostoissa sekä matkustuksen vähenemisenä. Lisäksi Opetushallituksen toimitilahanke aiheutti kertaluonteisen alentumisen vuokratustannuksissa. Muihin kuluihin sisältyy kopiointia, tallennusta ja käyttöoikeuksia koskevan tiedotus- ja selvitystoiminnan menot. Siirtotalouden kulut ovat 70 % kaikista viraston kuluista (ks. muutoksen analyysi luku 1.7.2.) – kulujakauma kaiken kaikkiaan noudattelee kuitenkin vuotta 2019.

Taulukko 4. Opetushallitus (virasto, sis. erillisyyksiköt) toiminnan kulujen jakauma ja muutos vv. 2018-2020

Kulujakauma (1 000 euroa)	2020	2019	2 018	Muutos 2019-2020	Muutos- prosentti 2019-2020
Henkilöstökulut	34 613	33 524	32 297	1 089	3,2 %
Vuokrat	2 020	2 877	2 917	-857	-29,8 %
Palvelujen ostot	21 386	25 072	23 259	-3 686	-14,7 %
Muut kulut	15 850	17 560	16 993	-1 710	-9,7 %
Siirtotalouden kulut	170 073	188 611	175 377	-18 538	-9,8 %
Yhteensä	243 942	267 644	250 842	-23 702	-8,9 %

Taulukko 5. Opetushallitus (omat nettotutetut perustoimintamenot) toiminnan tuottojen ja kulujen kehitys sekä kulujakauma vv. 2018—2020

Käytön jakauma (1 000 euroa)	2020	2019	2 018	Muutos 2019-2020	Muutos- prosentti 2019-2020
Muut toiminnan tuotot	-4 971	-6 874	-6 016	1 903	-27,7 %
Maksullisen toiminnan tuotot	-1 596	-2 139	-2 019	543	-25,4 %
Tuotot yhteensä	-6 567	-9 013	-8 035	2 446	-27,1 %
Henkilöstökulut	19 516	20 874	19 580	-1 358	-6,5 %
Palvelujen ostot	8 896	10 684	11 146	-1 788	-16,7 %
Vuokrat	1 263	1 980	1 999	-717	-36,2 %
Muut kulut	380	1 209	1 260	-829	-68,6 %
Siirtotalouden kulut	500	0	0	500	100,0 %
Kulut yhteensä	30 555	34 747	33 985	-4 692	-13,5 %
Nettokäyttö	23 988	25 734	25 950	-2 246	-8,7 %

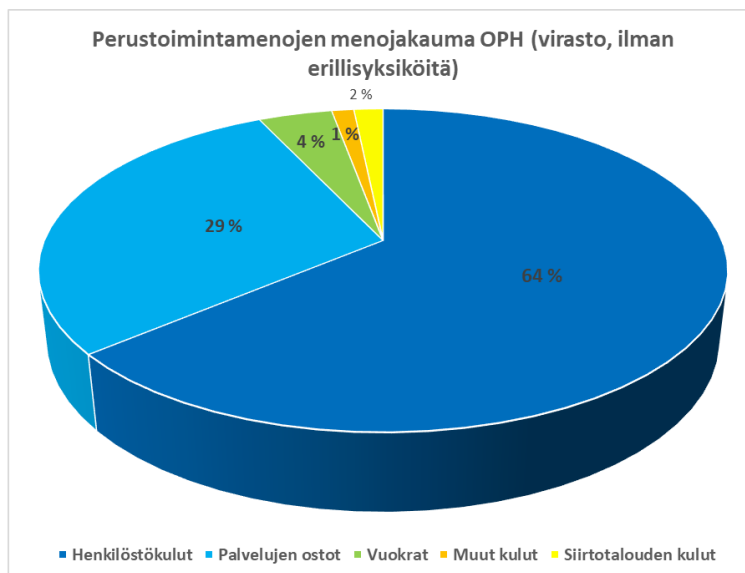
Opetushallituksen **perustoimintamenojen** tuotot alenivat poikkeuksellisesti 2,4 milj. eurolla, lähinnä liiketaloudellisen maksullisen toiminnan tuotoissa sekä erityisesti yhteisrahoitteisen toiminnan tuotoissa EU:lta (toisaalta näitä vastaavat kuluerätkin pienenevät mm. matkustuksen alenemisena). Maksullinen palvelutoiminta on raportoitu kohdassa 1.4.3. erikseen.

Tiukentunut rekrytointipolitiikka hillitsi henkilöstökulujen kasvua ja niiden osalta ollaan vuoden 2018 tasolla. Vertailussa on kuitenkin muistettava **vuodelle 2019** kohdistuneet KHO:n päätöksen aiheuttamat kertakustannukset. Palvelujen ostot etätyöskentelyn aikana ovat alentuneet edellisvuodesta merkittävästi jo pelkästään seminaarien, tapahtumien yms. järjestelymenot, ravitsemuspalvelujen käyttö ja muut näihin liittyvät menot ovat alentuneet 1,1 milj. eurolla. Vuokrien alentuminen johtuu pääasiassa Hakaniemen toimitilahankkeesta sekä maksullisten koulutusten ja muiden kokoustilojen vähentyneenä käyttönä etätilaisuuksien myötä. Muissa kuluissa näkyy erityisesti matkustuksen väheneminen, pelkästään matkustuspalvelujen käyttö aleni 0,7 milj. euroa.

Siirtomenoina (valtionavustuksina) perustoimintamenoista on maksettu myös 0,5 milj. euroa opettajien täydennyskoulutukseen kohdistuvana. Eduskunnan valtiovarainvaliokunta lisäsi momentille 500 000 euroa opettajien osaamisen kehittämisen tukemiseen ilmastoasioissa ja kestävässä kehityksessä sekä seksuaali- ja tasa-arvokasvatuksessa. Tämä vastaa hallitusohjelman linjauksia, joiden mukaan mm. ilmastokasvatus sekä seksuaali- ja tasa-arvokasvatus otetaan läpileikkaavana teemana huomioon eri koulutusasteilla.

Viraston yhteisiä menoja (Valtori, Palkeet, työterveyshuolto) on kohdistettu edelleen aiheuttamisperiaatteella muille momenteille ja erillisrahoitteisille projekteille yhteisten kustannusten veloituksina kertyneiden henkilötyövuosien tai rahoittajan määräämään kiinteän prosenttiosuuden mukaisesti. Nämä erät kuitenkin budjetoidaan kokonaisuudessaan rahoitettavaksi perustoimintamenoista (hankitaan yhteisesti viraston käyttöön).

Alla kuvattuna perustoimintamenojen jakauma – henkilöstömenot kaikkinsa ovat 64 prosenttia määrärahan käytöstä.

1.4.3 Maksullisen toiminnan ja yhteisrahoitteisen toiminnan kustannusvastaavuuslaskelmat

Opetushallituksen maksullisen toiminnan tuottoja kertyi 14,9 milj. euroa. Tuotot alenivat 1,7 milj. edellisvuodesta, eniten valtion oppilaitoksissa 1,6 milj. euroa. Ylioppilastutkintolautakunta sen sijaan kasvatti maksullisen palvelutoiminnan tuottojaan 0,44 milj. eurolla (+ 6,4 %) edellisvuodesta koetsuoritusten kasvun myötä. Opetushallitus (virasto) maksullinen toiminta aleni 0,3 milj. euroa (- 8,4 %), jääden 3,1 milj. euroon. Oppilaitosten ja Opetushallituksen tuottojen alentuminen selittyy koronapandemialla ja se heijastelee lähes kaikkien yksiköiden kustannus-vastaavuuksien toteumaprosentteihin niiden alenemisena.

Poikkeustilanne ja poikkeukselliset opetusjärjestelyt vaikuttivat myös Karvin maksullisen palvelutoiminnan toteuttamiseen. Perusopetuksen oppimistulosten arviointien siirtymisen vuoksi maksullisia oppimistulosten arviointipalveluja ei tarjottu vuonna 2020. Syksyn 2020 aikana käynnistettiin yksi valtionhallinnon organisaatiolle

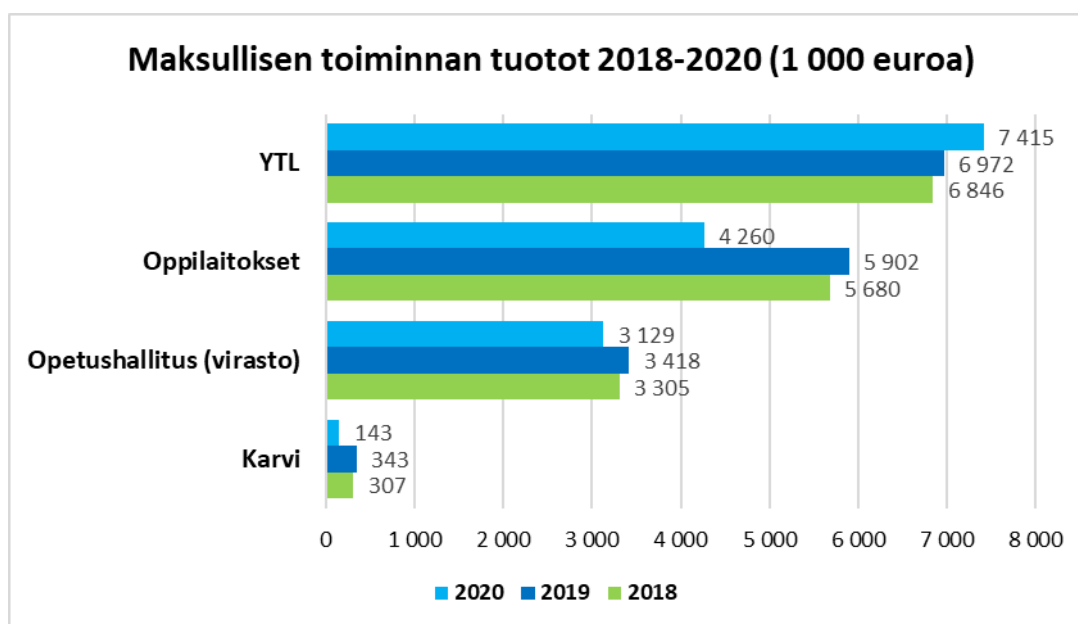
toteutettava tilausarviointi. Ulkomailla toimivien suomalaistyyppisten koulujen auditointimallin kehittämistyö käynnistettiin.

Valteri-koulussa kaikkien sisältöalueiden yhdessä tekemisen tavoitteena oli valtakunnallisesti laadun varmistaminen ja kustannustehokas toiminta sekä palveluiden tilaajien että Valterin näkökulmasta. Koronaepidemian vaikutus palveluiden toteutumiseen oli kaksisuuntainen: osa sovitusta palvelutapahtumista siirtyi tai peruuntui, ja toisaalta etäyhteyksin toteutettavien palveluiden muotoilu eteni nopeasti uudelle tasolle. Kustannusvastaavuus ei toteutunut, pandemiatilanteesta johtuvien rajoitusten takia kevään aikana Valteri-koulun erityisen tuen tason oppilaiden monimuotoinen opetus vaati merkittävästi ohjauspalveluissa työskentelevien henkilöiden työpanosta osan oppilaista käydessä koulua lähi- ja osan etäopetuksessa.

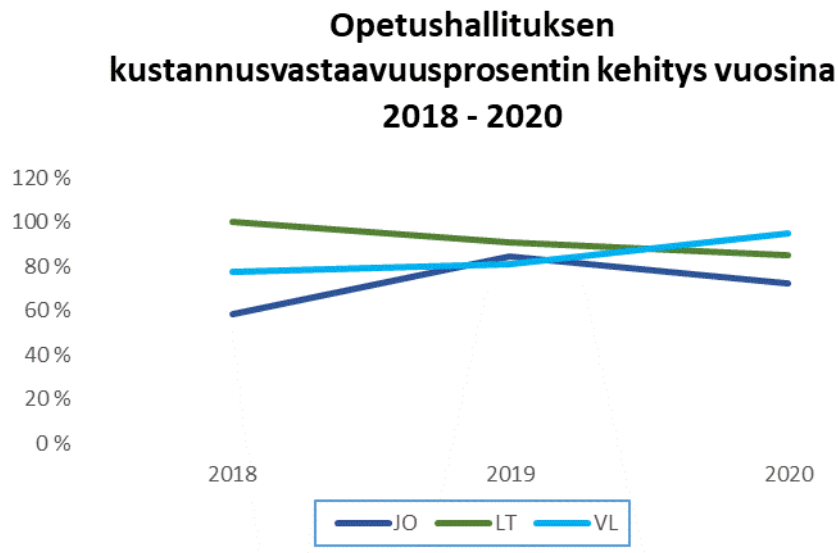
Meriturvassa noin 1 milj. euroa tasoa maksullisen palvelutoiminnan tuloissa voidaan pitää realistisena tavoitteena ns. "tavanomaisena" vuotena. Vuonna 2020 koronatauko alensi tuloja, mutta kuitenkin 0,9 milj. eurolla Meriturva pääsi lähes suunnitellulle tasolle, tosin kustannusvastaavuus aleni. Riippuvuutta merenkulkuelinkeinoon suhdanteista on pystytty vähentämään kehittämällä uusia kursseja, kuten IGF ja työturvallisuuskortti sekä lisäämällä GWO- koulutuksia. Ja ulkopuolisten koulutusten kasvulla on saatu tuloja vielä lisätyksi tavanomaisina vuosina.

Kokonaisuudessaan Opetushallituksen (kpy) julkisoikeudellisten suoritteiden kustannusvastaavuus parani, johtuen YTL:n kasvusta – eri suoriteryhmiä kustannusvastaavuudet kuitenkin vaihtelevat, ja osassa suoriteryhmiä maksuasetuksen mukaisella hintojen korotuksella ja toiminnan digitoinnilla on jo saatu kustannusvastaavuutta kohoamaan.

Opetushallituksen (virasto) liiketaloudellinen maksullisen toiminnan tuottoja kertyi 33 % edellisvuotta vähemmän peruuntuneiden koulutustapahtumien vuoksi, jolloin myös kustannusvastaavuus heikkeni, toisaalta kuitenkin vähälevikkisen toiminnan kustannusvastaavuus koheni 95 prosenttiin tuottojen kasvun myötä. Suurin tulonmenetys kohdistui Valteri-kouluun (1,2 milj. euroa), joka menetti pandemian vuoksi 52 prosenttia liiketaloudellisista tuotoistaan.

Opetushallituksen (virasto) kustannusvastaavuuden kehitys näkyy oheisessa kuvaajassa:

Julkisoikeudellinen maksullinen toiminta

Taulukko 6. Opetushallituksen (virasto) julkisoikeudellisten suoritteiden kustannusvastaavuuslaskelma vuosilta 2018—2020

(1 000 euroa)	2020 Toteuma	2020 Tavoite	2019 Toteuma	2018 Toteuma
TUOTOT				
Maksullisen toiminnan tuotot				
Maksullisen toiminnan myyntituotot	524	500	533	570
Maksullisen toiminnan muut tuotot	0		1	1
Tuotot yhteensä	524	500	534	571
KOKONAISKUSTANNUKSET				
Erilliskustannukset				
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	2		1	3
Henkilöstökustannukset	298		265	405
Vuokrat	28		33	57
Palvelujen ostot	91		122	135
Muut erilliskustannukset	14		13	42
Erilliskustannukset yhteensä	433	0	434	642
Osuus yhteiskustannuksista				
Tukitoimintojen kustannukset	292		196	333
Poistot	3		2	3
Korot				
Muut yhteiskustannukset				
Osuus yhteiskustannuksista yhteensä	295	0	198	336
Kokonaiskustannukset yhteensä	728	900	632	978
KUSTANNUSVASTAAVUUS (tuotot - kustannukset)	-204	-400	-98	-407
Käytetty MPL 7.1 §:n mukainen hintatuki				
KUSTANNUSVASTAAVUUS HINTATUEN JÄLKEEN	-204	-400	-98	-407
Kustannusvastaavuus %	72 %	56 %	84 %	58 %
Käytettävissä ollut MPL 7.1 §:n mukainen hintatuki				

Taulukko 7. Opetushallituksen (virasto) julkisoikeudellisten suoritteiden (kielitutkinto ja kääntäjätutkinto yht.) kustannusvastaavuuslaskelma vuosilta 2018—2020 - erittely sisältyy taulukkoon 6.

(1 000 euroa)	2020 Toteuma	2019 Toteuma	2018 Toteuma
TUOTOT			
Maksullisen toiminnan tuotot			
Maksullisen toiminnan myyntituotot	129	138	162
Maksullisen toiminnan muut tuotot	0	0	0
Tuotot yhteensä	129	138	162
KOKONAISKUSTANNUKSET			
Erilliskustannukset			
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	1	0	1
Henkilöstökustannukset	143	123	185
Vuokrat	11	12	29
Palvelujen ostot	44	40	38
Muut erilliskustannukset	3	8	12
Erilliskustannukset yhteensä	202	183	265
Osuus yhteiskustannuksista			
Tukitoimintojen kustannukset	97	40	107
Poistot	1	0	1
Korot			
Muut yhteiskustannukset			
Osuus yhteiskustannuksista yhteensä	98	40	108
Kokonaiskustannukset yhteensä	300	223	373
KUSTANNUSVASTAAVUUS	-171	-85	-211
(tuotot - kustannukset)			
Käytetty MPL 7.1 §:n mukainen hintatuki			
KUSTANNUSVASTAAVUUS HINTATUEN JÄLKEEN	-171	-85	-211
Kustannusvastaavuus %	43 %	62 %	44 %
Käytettävissä ollut MPL 7.1 §:n mukainen hintatuki			

Taulukko 8. Helsingin eurooppalaisen koulun julkisoikeudellisten suoritteiden kustannusvastaavuuslaskelma vuosilta 2018—2020

(1 000 euroa)	2020 toteuma	2020 tavoite	2019 toteuma	2018 toteuma
TUOTOT				
Maksullisen toiminnan tuotot				
Maksullisen toiminnan myyntituotot	622	587	676	650
Maksullisen toiminnan muut tuotot				
Tuotot yhteensä	622	587	676	650
KOKONAISKUSTANNUKSET				
Erilliskustannukset				
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	32	30	13	24
Henkilöstökustannukset	1 117	1 050	1 092	1 012
Vuokrat	0	0	0	0
Palvelujen ostot	215	255	238	235
Muut erilliskustannukset	17	23	19	17
Erilliskustannukset yhteensä	1 382	1 358	1 362	1 288
Osuus yhteiskustannuksista				
Tukitoimintojen kustannukset	998	961	954	961
Poistot				
Korot				
Muut yhteiskustannukset				
Osuus yhteiskustannuksista yhteensä	998	961	954	961
Kokonaiskustannukset yhteensä	2 380	2 319	2 315	2 250
KUSTANNUSVASTAAVUUS (tuotot - kustannukset)	-1 757	-1 732	-1 639	-1 600
Käytetty MPL 7.1 §:n mukainen hintatuki				
KUSTANNUSVASTAAVUUS HINTATUEN JÄLKEEN	-1 757	-1 732	-1 639	-1 600
Kustannusvastaavuus %	26 %	25 %	29 %	29 %
Käytettävissä ollut MPL 7.1 §:n mukainen hintatuki				

Taulukko 9. Valteri-koulun julkisoikeudellisten suoritteiden kustannusvastaavuuslaskelma vuosilta 2018—2020

(1 000 euroa)	2020 toteuma	2020 tavoite	2019 toteuma	2018 toteuma
TUOTOT				
Maksullisen toiminnan tuotot				
Maksullisen toiminnan myyntituotot	1 072	1 370	1 362	1 381
Maksullisen toiminnan muut tuotot				
Tuotot yhteensä	1 072	1 370	1 362	1 381
KOKONAISKUSTANNUKSET				
Erilliskustannukset				
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	54	32	54	62
Henkilöstökustannukset	1 294	931	1 567	1 415
Vuokrat	16	3	21	21
Palvelujen ostot	35	33	79	68
Muut erilliskustannukset	69	633	95	90
Erilliskustannukset yhteensä	1 467	1 632	1 816	1 656
Osuus yhteiskustannuksista				
Tukitoimintojen kustannukset	1 230	1 064	1 461	1 260
Poistot	11	1	15	14
Korot				
Muut yhteiskustannukset				
Osuus yhteiskustannuksista yhteensä	1 242	1 065	1 476	1 274
Kokonaiskustannukset yhteensä	2 709	2 697	3 292	2 930
KUSTANNUSVASTAAVUUS (tuotot - kustannukset)	-1 636	-1 327	-1 930	-1 548
Käytetty MPL 7.1 §:n mukainen hintatuki				
KUSTANNUSVASTAAVUUS HINTATUEN JÄLKEEN	-1 636	-1 327	-1 930	-1 548
Kustannusvastaavuus %	40 %	51 %	41 %	47 %
Käytettävissä ollut MPL 7.1 §:n mukainen hintatuki				

**Taulukko 10. Valteri-koulun julkisoikeudellisten suoritteiden (ohjauskäynnit)
kustannusvastaavuuslaskelma vuosilta 2018—2020 – erittely sisältyy em. taulukkoon**

(1 000 euroa)	2020 toteuma	2019 Toteuma	2018 Toteuma
TUOTOT			
Maksullisen toiminnan tuotot			
Maksullisen toiminnan myyntituotot	205	300	332
Maksullisen toiminnan muut tuotot			
Tuotot yhteensä	205	300	332
KOKONAISKUSTANNUKSET			
Erilliskustannukset			
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	8	3	15
Henkilöstökustannukset	289	329	355
Vuokrat	8	11	15
Palvelujen ostot	5	6	2
Muut erilliskustannukset	47	61	62
Erilliskustannukset yhteensä	357	409	450
Osuus yhteiskustannuksista			
Tukitoimintojen kustannukset	222	235	70
Poistot	1	2	0
Korot			
Muut yhteiskustannukset			
Osuus yhteiskustannuksista yhteensä	224	237	70
Kokonaiskustannukset yhteensä	580	645	520
KUSTANNUSVASTAAVUUS	-375	-345	-188
(tuotot - kustannukset)			
Käytetty MPL 7.1 §:n mukainen hintatuki			
KUSTANNUSVASTAAVUUS HINTATUEN JÄLKEEN	-375	-345	-188
Kustannusvastaavuus %	35 %	47 %	64 %
Käytettävissä ollut MPL 7.1 §:n mukainen hintatuki			

Taulukko 11. Saamelaisalueen koulutuskeskuksen julkisoikeudellisten suoritteiden kustannusvastaavuuslaskelma vuosilta 2018—2020

(1 000 euroa)	2020 toteuma	2019 toteuma	2018 toteuma
TUOTOT			
Maksullisen toiminnan tuotot			
Maksullisen toiminnan myyntituotot	19	25	26
Maksullisen toiminnan muut tuotot			
Tuotot yhteensä	19	25	26
KOKONAISKUSTANNUKSET			
Erilliskustannukset			
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	3	8	13
Henkilöstökustannukset	4	6	6
Vuokrat	4	3	2
Palvelujen ostot	2	0	1
Muut erilliskustannukset	1	2	3
Erilliskustannukset yhteensä	14	20	25
Osuus yhteiskustannuksista			
Tukitoimintojen kustannukset	6	8	8
Poistot	0	0	0
Korot			
Muut yhteiskustannukset			
Osuus yhteiskustannuksista yhteensä	6	8	8
Kokonaiskustannukset yhteensä	19	28	33
KUSTANNUSVASTAAVUUS (tuotot - kustannukset)	-1	-3	-8
Käytetty MPL 7.1 §:n mukainen hintatuki			
KUSTANNUSVASTAAVUUS HINTATUEN JÄLKEEN	-1	-3	-8
Kustannusvastaavuus %	95 %	88 %	77 %
Käytettävissä ollut MPL 7.1 §:n mukainen hintatuki			

Taulukko 12. Ylioppilastutkintolautakunnan julkisoikeudellisten suoritteiden kustannusvastaavuuslaskelma vuosilta 2018—2020

(1 000 euroa)	2020 Toteuma	2019 Toteuma	2018 Toteuma
TUOTOT			
Maksullisen toiminnan tuotot			
Maksullisen toiminnan myyntituotot	7 358	6 913	6 778
Maksullisen toiminnan muut tuotot			
Tuotot yhteensä	7 358	6 913	6 778
KOKONAISKUSTANNUKSET			
Erilliskustannukset			
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	27	125	69
Henkilöstökustannukset	6 344	6 061	5 840
Vuokrat	327	288	2
Palvelujen ostot	255	249	498
Muut erilliskustannukset	29	118	84
Erilliskustannukset yhteensä	6 982	6 842	6 493
Osuus yhteiskustannuksista			
Tukitoimintojen kustannukset	583	970	1 661
Poistot			
Korot			
Muut yhteiskustannukset			
Osuus yhteiskustannuksista yhteensä	583	970	1 661
Kokonaiskustannukset yhteensä	7 565	7 812	8 154
KUSTANNUSVASTAAVUUS	-207	-898	-1 376
(tuotot - kustannukset)			
Käytetty MPL 7.1 §:n mukainen hintatuki			
KUSTANNUSVASTAAVUUS HINTATUEN JÄLKEEN	-207	-898	-1 376
Kustannusvastaavuus %	97 %	89 %	83 %
Käytettävissä ollut MPL 7.1 §:n mukainen hintatuki			

Taulukko 13. Karvin julkisoikeudellisten suoritteiden kustannusvastaavuuslaskelma vuosilta 2018–2020

(1 000 euroa)	2020 Toteuma	2019 Toteuma	2018 Toteuma
TUOTOT			
Maksullisen toiminnan tuotot			
Maksullisen toiminnan myyntituotot	105	30	75
Maksullisen toiminnan muut tuotot			
Tuotot yhteensä	105	30	75
KOKONAISKUSTANNUKSET			
Erilliskustannukset			
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	0	0	0
Henkilöstökustannukset	25	9	95
Vuokrat	3	1	0
Palvelujen ostot	6	10	105
Muut erilliskustannukset	2	6	26
Erilliskustannukset yhteensä	35	25	226
Osuus yhteiskustannuksista			
Tukitoimintojen kustannukset	19	5	98
Poistot			
Korot			
Muut yhteiskustannukset			
Osuus yhteiskustannuksista yhteensä	19	5	98
Kokonaiskustannukset yhteensä	55	30	324
KUSTANNUSVASTAAVUUS	50	0	-249
(tuotot - kustannukset)			
Käytetty MPL 7.1 §:n mukainen hintatuki			
KUSTANNUSVASTAAVUUS HINTATUEN JÄLKEEN	50	0	-249
Kustannusvastaavuus %	192 %	99 %	23 %
Käytettävissä ollut MPL 7.1 §:n mukainen hintatuki			

Taulukko 14. Opetushallituksen (koko kpy yht.) julkisoikeudellisten suoritteiden kustannusvastaavuuslaskelma vuosilta 2018—2020

(1 000 euroa)	2020 Toteuma	2019 Toteuma	2018 Toteuma
TUOTOT			
Maksullisen toiminnan tuotot			
Maksullisen toiminnan myyntituotot	9 700	9 540	9 480
Maksullisen toiminnan muut tuotot	0	1	1
Tuotot yhteensä	9 700	9 541	9 481
KOKONAISKUSTANNUKSET			
Erilliskustannukset			
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	117	202	173
Henkilöstökustannukset	9 082	9 000	8 773
Vuokrat	378	347	82
Palvelujen ostot	604	698	1 041
Muut erilliskustannukset	132	253	262
Erilliskustannukset yhteensä	10 312	10 499	10 331
Osuus yhteiskustannuksista			
Tukitoimintojen kustannukset	3 125	3 593	4 321
Poistot	15	18	17
Korot			
Muut yhteiskustannukset			
Osuus yhteiskustannuksista yhteensä	3 140	3 610	4 338
Kokonaiskustannukset yhteensä	13 452	14 110	14 668
KUSTANNUSVASTAAVUUS (tuotot - kustannukset)	-3 753	-4 569	-5 187
Käytetty MPL 7.1 §:n mukainen hintatuki			
KUSTANNUSVASTAAVUUS HINTATUEN JÄLKEEN	-3 753	-4 569	-5 187
Kustannusvastaavuus %	72 %	68 %	65 %
Käytettävissä ollut MPL 7.1 §:n mukainen hintatuki			

Liiketaloudellinen maksullinen toiminta

Taulukko 25. Opetushallituksen (virasto) liiketaloudellisen maksullisen toiminnan kustannusvastaavuuslaskelma vuosilta 2018—2020

(1 000 euroa)	2020 Toteuma	2020 Tavoite	2019 Toteuma	2018 Toteuma
TUOTOT				
Maksullisen toiminnan tuotot				
Maksullisen toiminnan myyntituotot	1 082	2 000	1 613	1 463
Maksullisen toiminnan muut tuotot	0		1	1
Tuotot yhteensä	1 082	2 000	1 615	1 464
KOKONAISKUSTANNUKSET				
Erilliskustannukset				
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	8		7	7
Henkilöstökustannukset	375		491	327
Vuokrat	90		195	199
Palvelujen ostot	261		541	455
Muut erilliskustannukset	17		65	56
Erilliskustannukset yhteensä	752	0	1 299	1 044
Osuus yhteiskustannuksista				
Tukitoimintojen kustannukset	515		470	417
Poistot	5		5	4
Korot				
Muut yhteiskustannukset				
Osuus yhteiskustannuksista yhteensä	521	0	475	421
Kokonaiskustannukset yhteensä	1 273	1 800	1 774	1 465
KUSTANNUSVASTAAVUUS (tuotot - kustannukset)	-191	200	-160	-1
Käytetty MPL 7.1 §:n mukainen hintatuki				
KUSTANNUSVASTAAVUUS HINTATUEN JÄLKEEN	-191	200	-160	-1
Kustannusvastaavuus %	85 %	111 %	91 %	100 %
Käytettävissä ollut MPL 7.1 §:n mukainen hintatuki				

Taulukko 16. Opetushallituksen (virasto) hintatuetun liiketaloudellisen maksullisen toiminnan (vähälevikkinen oppimateriaalituotanto) kustannusvastaavuuslaskelma vuosilta 2018—2020

(1 000 euroa)	2020 Toteuma	2020 Tavoite	2019 Toteuma	2018 Toteuma
TUOTOT				
Maksullisen toiminnan tuotot				
Maksullisen toiminnan myyntituotot	1 531	1 350	1 279	1 286
Maksullisen toiminnan muut tuotot			2	2
Tuotot yhteensä	1 531	1 350	1 281	1 287
KOKONAISKUSTANNUKSET				
Erilliskustannukset				
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	6		12	11
Henkilöstökustannukset	568		536	600
Vuokrat	43		66	63
Palvelujen ostot	761		846	941
Muut erilliskustannukset	313		327	292
Erilliskustannukset yhteensä	1 691	0	1 788	1 908
Osuus yhteiskustannuksista				
Tukitoimintojen kustannukset	566		564	552
Poistot	6		7	5
Korot				
Muut yhteiskustannukset				
Osuus yhteiskustannuksista yhteensä	572	0	570	557
Kokonaiskustannukset yhteensä	2 263	2 000	2 358	2 465
KUSTANNUSVASTAAVUUS	-732	-650	-1 077	-1 178
(tuotot - kustannukset)				
Käytetty MPL 7.1 §:n mukainen hintatuki	620	620	620	620
KUSTANNUSVASTAAVUUS HINTATUEN JÄLKEEN	-112	-30	-457	-558
Kustannusvastaavuus %	95 %	99 %	81 %	77 %
Käytettävissä ollut MPL 7.1 §:n mukainen hintatuki	620	620	620	620

Taulukko 17. Kielikoulujen (Suomalais-venäläinen ja Helsingin ranskalais-suomalainen koulu yht.) liiketaloudellisen maksullisen toiminnan kustannusvastaavuuslaskelma vuosilta 2018—2020

(1 000 euroa)	2020 toteuma*	2020 tavoite**	2019 toteuma*	2018 toteuma
TUOTOT				
Maksullisen toiminnan tuotot				
Maksullisen toiminnan myyntituotot	205	260	264	278
Maksullisen toiminnan muut tuotot				
Tuotot yhteensä	205	260	264	278
KOKONAISKUSTANNUKSET				
Erilliskustannukset				
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	4	26	10	26
Henkilöstökustannukset	129	124	126	124
Vuokrat	0	174	75	174
Palvelujen ostot	17	5	11	5
Muut erilliskustannukset	1	1	2	1
Erilliskustannukset yhteensä	151	330	225	330
Osuus yhteiskustannuksista				
Tukitoimintojen kustannukset	229	70	214	106
Poistot				
Korot				
Muut yhteiskustannukset				
Osuus yhteiskustannuksista yhteensä	229	70	214	106
Kokonaiskustannukset yhteensä	380	400	439	436
KUSTANNUSVASTAAVUUS (tuotot - kustannukset)	-176	-140	-175	-158
Käytetty MPL 7.1 §:n mukainen hintatuki				
KUSTANNUSVASTAAVUUS HINTATUEN JÄLKEEN	-176	-140	-175	-158
Kustannusvastaavuus %	54 %	65 %	60 %	64 %
Käytettävissä ollut MPL 7.1 §:n mukainen hintatuki				
*SVK:n liiketaloudellisen maksullisen toiminnan kustannusvastaavuuslaskelma. Vuonna 2020 ja 2019 HRSK:lla ei liiketaloudellista maksullista toimintaa.				
**Tavoite sisältää vain SVK:n				

Taulukko 18. Valteri-koulun liiketaloudellisen maksullisen toiminnan kustannusvastaavuuslaskelma vuosilta 2018—2020

(1 000 euroa)	2020 toteuma	2020 tavoite	2019 toteuma	2018 toteuma
TUOTOT				
Maksullisen toiminnan tuotot				
Maksullisen toiminnan myyntituotot	1 086	1 950	2 253	2 086
Maksullisen toiminnan muut tuotot			0	0
Tuotot yhteensä	1 086	1 950	2 253	2 086
KOKONAISKUSTANNUKSET				
Erilliskustannukset				
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	46	60	140	73
Henkilöstökustannukset	760	505	1 026	763
Vuokrat	2	1	23	6
Palvelujen ostot	96	460	438	623
Muut erilliskustannukset	18	381	74	39
Erilliskustannukset yhteensä	922	1 407	1 700	1 504
Osuus yhteiskustannuksista				
Tukitoimintojen kustannukset	867	542	1 067	650
Poistot	3	2	6	4
Korot				
Muut yhteiskustannukset				
Osuus yhteiskustannuksista yhteensä	869	544	1 073	654
Kokonaiskustannukset yhteensä	1 791	1 951	2 773	2 158
KUSTANNUSVASTAAVUUS (tuotot - kustannukset)	-705	-1	-520	-73
Käytetty MPL 7.1 §:n mukainen hintatuki				
KUSTANNUSVASTAAVUUS HINTATUEN JÄLKEEN	-705	-1	-520	-73
Kustannusvastaavuus %	61 %	100 %	81 %	97 %
Käytettävissä ollut MPL 7.1 §:n mukainen hintatuki				

Taulukko 19. Merenkulun turvallisuuskoulutuskeskuksen liiketaloudellisen maksullisen toiminnan (hintatuettu) kustannusvastaavuuslaskelma vuosilta 2018—2020

(1 000 euroa)	2020 toteuma	2020 tavoite	2019 toteuma	2018 toteuma
TUOTOT				
Maksullisen toiminnan tuotot				
Maksullisen toiminnan myyntituotot	914	1 000	1 207	1 111
Maksullisen toiminnan muut tuotot			53	52
Tuotot yhteensä	914	1 000	1 259	1 164
KOKONAISKUSTANNUKSET				
Erilliskustannukset				
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	302	400	298	285
Henkilöstökustannukset	782	900	730	715
Vuokrat	1 278	1 320	1 322	1 329
Palvelujen ostot	232	280	251	251
Muut erilliskustannukset	12	10	12	25
Erilliskustannukset yhteensä	2 606	2 910	2 613	2 605
Osuus yhteiskustannuksista				
Tukitoimintojen kustannukset	1 347	900	1 227	1 079
Poistot	159		157	128
Korot				
Muut yhteiskustannukset				
Osuus yhteiskustannuksista yhteensä	1 506	900	1 384	1 207
Kokonaiskustannukset yhteensä	4 112	3 810	3 997	3 812
KUSTANNUSVASTAAVUUS	-3 198	-2 810	-2 737	-2 649
(tuotot - kustannukset)				
Käytetty MPL 7.1 §:n mukainen hintatuki	2 400	2 400	2 400	2 400
KUSTANNUSVASTAAVUUS HINTATUEN JÄLKEEN	-798	-410	-337	-249
Kustannusvastaavuus %	81 %	89 %	92 %	93 %
Käytettävissä ollut MPL 7.1 §:n mukainen hintatuki	2 400	2 400	2 400	2 400

Taulukko 30. Saamelaisalueen koulutuskeskuksen liiketaloudellisen maksullisen toiminnan kustannusvastaavuuslaskelma vuosilta 2018—2020

(1 000 euroa)	2020 toteuma	2020 tavoite	2019 toteuma	2018 toteuma
TUOTOT				
Maksullisen toiminnan tuotot				
Maksullisen toiminnan myyntituotot	170	150	163	150
Maksullisen toiminnan muut tuotot	0		1	3
Tuotot yhteensä	170	150	165	153
KOKONAISKUSTANNUKSET				
Erilliskustannukset				
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	8	20	3	31
Henkilöstökustannukset	54	32	21	61
Vuokrat	4	30	4	28
Palvelujen ostot	53	6	2	15
Muut erilliskustannukset	10	2	3	12
Erilliskustannukset yhteensä	129	90	33	148
Osuus yhteiskustannuksista				
Tukitoimintojen kustannukset	59	52	20	76
Poistot	0		0	1
Korot				
Muut yhteiskustannukset				
Osuus yhteiskustannuksista yhteensä	60	52	21	77
Kokonaiskustannukset yhteensä	189	142	54	225
KUSTANNUSVASTAAVUUS (tuotot - kustannukset)	-19	8	111	-72
Käytetty MPL 7.1 §:n mukainen hintatuki				
KUSTANNUSVASTAAVUUS HINTATUEN JÄLKEEN	-19	8	111	-72
Kustannusvastaavuus %	90 %	106 %	307 %	68 %
Käytettävissä ollut MPL 7.1 §:n mukainen hintatuki				

Taulukko 41. Ylioppilastutkintolautakunnan liiketaloudellisen maksullisen toiminnan kustannusvastaavuuslaskelma vuosilta 2018—2020

(1 000 euroa)	2020 Toteuma	2019 Toteuma	2018 Toteuma
TUOTOT			
Maksullisen toiminnan tuotot			
Maksullisen toiminnan myyntituotot	58	58	68
Maksullisen toiminnan muut tuotot			
Tuotot yhteensä	58	58	68
KOKONAISKUSTANNUKSET			
Erilliskustannukset			
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	0	0	1
Henkilöstökustannukset	23	26	24
Vuokrat	9	10	
Palvelujen ostot	13	16	10
Muut erilliskustannukset	0	1	0
Erilliskustannukset yhteensä	45	53	35
Osuus yhteiskustannuksista			
Tukitoimintojen kustannukset	17	34	55
Poistot			
Korot			
Muut yhteiskustannukset			
Osuus yhteiskustannuksista yhteensä	17	34	55
Kokonaiskustannukset yhteensä	62	87	91
KUSTANNUSVASTAAVUUS (tuotot - kustannukset)	-4	-28	-23
Käytetty MPL 7.1 §:n mukainen hintatuki			
KUSTANNUSVASTAAVUUS HINTATUEN JÄLKEEN	-4	-28	-23
Kustannusvastaavuus %	93 %	67 %	75 %
Käytettävissä ollut MPL 7.1 §:n mukainen hintatuki			

Taulukko 22. Karvin liiketaloudellisen maksullisen toiminnan kustannusvastaavuuslaskelma vuosilta 2018—2020

(1 000 euroa)	2020 Toteuma	2019 Toteuma	2018 Toteuma
TUOTOT			
Maksullisen toiminnan tuotot			
Maksullisen toiminnan myyntituotot	39	313	232
Maksullisen toiminnan muut tuotot			
Tuotot yhteensä	39	313	232
KOKONAISKUSTANNUKSET			
Erilliskustannukset			
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	0	0	0
Henkilöstökustannukset	32	37	32
Vuokrat	4	5	0
Palvelujen ostot	6	8	34
Muut erilliskustannukset	4	5	14
Erilliskustannukset yhteensä	46	55	80
Osuus yhteiskustannuksista			
Tukitoimintojen kustannukset	25	27	35
Poistot			
Korot			
Muut yhteiskustannukset			
Osuus yhteiskustannuksista yhteensä	25	27	35
Kokonaiskustannukset yhteensä	71	83	115
KUSTANNUSVASTAAVUUS (tuotot - kustannukset)	-32	230	117
Käytetty MPL 7.1 §:n mukainen hintatuki			
KUSTANNUSVASTAAVUUS HINTATUEN JÄLKEEN	-32	230	117
Kustannusvastaavuus %	54 %	378 %	202 %
Käytettävissä ollut MPL 7.1 §:n mukainen hintatuki			

Taulukko 23. Kirjanpitoyksikön (sisältää myös oppilaitokset ja erillisyksiköt) liiketaloudellisen maksullisen toiminnan (ei hintatuetun) kustannusvastaavuuslaskelma vuosilta 2018—2020

(1 000 euroa)	2020 Toteuma	2019 Toteuma	2018 Toteuma
TUOTOT			
Maksullisen toiminnan tuotot			
Maksullisen toiminnan myyntituotot	2 755	4 665	4 277
Maksullisen toiminnan muut tuotot	1	1	4
Tuotot yhteensä	2 756	4 666	4 281
KOKONAISKUSTANNUKSET			
Erilliskustannukset			
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	70	162	140
Henkilöstökustannukset	1 498	1 851	1 442
Vuokrat	111	312	408
Palvelujen ostot	499	1 019	1 146
Muut erilliskustannukset	52	149	124
Erilliskustannukset yhteensä	2 229	3 494	3 260
Osuus yhteiskustannuksista			
Tukitoimintojen kustannukset	1 848	1 967	1 469
Poistot	8	11	9
Korot			
Muut yhteiskustannukset			
Osuus yhteiskustannuksista yhteensä	1 856	1 978	1 478
Kokonaiskustannukset yhteensä	4 085	5 471	4 738
KUSTANNUSVASTAAVUUS (tuotot - kustannukset)	-1 329	-805	-457
Käytetty MPL 7.1 §:n mukainen hintatuki			
KUSTANNUSVASTAAVUUS HINTATUEN JÄLKEEN	-1 329	-805	-457
Kustannusvastaavuus %	67 %	85 %	90 %
Käytettävissä ollut MPL 7.1 §:n mukainen hintatuki			
2020 maksullisen toiminnan myyntituotoista on oikaistu pois tuottoja 0,05 milj. euroa. Eivät olleet liiketaloudellista toimintaa.			

Taulukko 24. Kirjanpitoyksikön (sisältää myös oppilaitokset ja erillisyksiköt) liiketaloudellisen maksullisen toiminnan kustannusvastaavuuslaskelma vuosilta 2018—2020

(1 000 euroa)	2020 Toteuma	2019 Toteuma	2018 Toteuma
TUOTOT			
Maksullisen toiminnan tuotot			
Maksullisen toiminnan myyntituotot	5 201	7 150	6 674
Maksullisen toiminnan muut tuotot	1	54	58
Tuotot yhteensä	5 202	7 204	6 732
KOKONAISKUSTANNUKSET			
Erilliskustannukset			
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	377	472	436
Henkilöstökustannukset	2 848	3 116	2 758
Vuokrat	1 432	1 701	1 801
Palvelujen ostot	1 492	2 116	2 338
Muut erilliskustannukset	377	489	440
Erilliskustannukset yhteensä	6 526	7 894	7 773
Osuus yhteiskustannuksista			
Tukitoimintojen kustannukset	3 761	3 757	3 100
Poistot	174	174	142
Korot			
Muut yhteiskustannukset			
Osuus yhteiskustannuksista yhteensä	3 934	3 932	3 242
Kokonaiskustannukset yhteensä	10 461	11 826	11 015
KUSTANNUSVASTAAVUUS (tuotot - kustannukset)	-5 259	-4 621	-4 284
Käytetty MPL 7.1 §:n mukainen hintatuki	3 020	3 020	3 020
KUSTANNUSVASTAAVUUS HINTATUEN JÄLKEEN	-2 239	-1 601	-1 264
Kustannusvastaavuus %	79 %	86 %	89 %
Käytettävissä ollut MPL 7.1 §:n mukainen hintatuki	3 020	3 020	3 020

Yhteisrahoitteisen toiminnan kustannusvastaavuus

Taulukko 25. Kirjanpitoyksikön (sisältää myös oppilaitokset ja erillisyyksiköt) yhteisrahoitteisen toiminnan kustannusvastaavuuslaskelma (laskelma omarahoitusosuudesta) vuosilta 2018—2020

(1 000 euroa)	2020 Toteuma	2019 Toteuma	2018 Toteuma
Yhteisrahoitteisen toiminnan TUOTOT			
Muilta valtion virastoilta saatu rahoitus	211	425	764
EU:lta saatu rahoitus	4 009	5 393	3 858
Muu valtionhallinnon ulkopuolinen rahoitus	150	169	421
Yhteisrahoitteisen toiminnan muut tuotot	499	452	542
Tuotot yhteensä	4 869	6 439	5 585
KOKONAISKUSTANNUKSET			
Yhteisrahoitteisen toiminnan erilliskustannukset			
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	53	123	80
Henkilöstökustannukset	4 466	6 344	2 865
Vuokrat	379	911	525
Palvelujen ostot	2 239	4 751	2 356
Muut erilliskustannukset	407	1 782	995
Erilliskustannukset yhteensä	7 544	13 912	6 822
Yhteisrahoitteisen toiminnan yhteiskustannusosuus			
Tukitoimintojen kustannukset	1 287	1 345	3 793
Poistot	3	7	38
Korot			
Muut yhteiskustannukset			
Osuus yhteiskustannuksista yhteensä	1 290	1 352	3 831
Kokonaiskustannukset yhteensä	8 834	15 263	10 654
OMARAHOITUSOSUUS (tuotot - kustannukset)	-3 965	-8 824	-5 068
Omarahoitusosuus, %	-45 %	-58 %	-48 %

Taulukko 26. Opetushallituksen (kpy) kilpailutilanteessa markkinoilla tapahtuvan taloudellisen toiminnan tuloslaskelma vuodelta 2020

(1 000 euroa)	2020 Toteuma
TUOTOT	
Kilpailullisen toiminnan tuotot	
Kilpailullisen toiminnan myyntituotot	1 058
Kilpailullisen toiminnan muut tuotot	
Tuotot yhteensä	1 058
KOKONAISKUSTANNUKSET	
Erilliskustannukset	
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	8
Henkilöstökustannukset	393
Vuokrat	94
Palvelujen ostot	264
Muut erilliskustannukset	21
Erilliskustannukset yhteensä	780
Osuus yhteiskustannuksista	
Tukitoimintojen kustannukset	531
Poistot	5
Korot	
Muut yhteiskustannukset	
Osuus yhteiskustannuksista yhteensä	536
Kokonaiskustannukset yhteensä	1 316
TULOS	-258
(tuotot - kustannukset)	
Käytetty MPL 7.1 §:n mukainen hintatuki	
KUSTANNUSVASTAAVUUS HINTATUEN JÄLKEEN	-258
Kustannusvastaavuus %	80 %
Käytettävissä ollut MPL 7.1 §:n mukainen hintatuki	

Valtiokonttori on antanut määräyksen (VK/54895/00.00.01.06.00/2020) kilpailutilanteessa markkinoilla tapahtuvan taloudellisen toiminnan tuloslaskelman laatimisesta osana vuoden 2020 tilinpäätöstä. Määräyksellä tarkoitetaan kilpailulain 30 d §:ssä tarkoitettua kilpailutilanteessa markkinoilla tapahtuvasta taloudellisesta toiminnasta laadittavaa tuloslaskelmaa. Laskelman perusteet on kuvattu lyhyesti liitteessä 19.

1.5 Tuotokset ja laadunhallinta

1.5.1. Suoritteiden määrät ja aikaansaadut julkishyödykkeet

Taulukko 27. Suoritemäärät – toteuma tulossopimuksen mukaisista tavoitteista

Mittarit	2019 toteuma	2020 toteuma	2020 tavoite
Opintopolku-palvelun kävijämäärä (lkm)	12 400 000	14 950 000	8 500 000
Opintopolku-palvelussa julkaistujen koulutusten määrä (lkm)	17 848	18 500	20 000
Oma Opintopolussa tarjolla olevat palvelut (lkm)	3	4	5
KOSKI, kansalaisten kirjautumiset (lkm)	515 786	936 606	440 000
KOSKI, kansalainen jakanut tietojään linkillä	28 745	81 147	20 000
Asiakaspalveluratkaisussa käsiteltävät asiat (lkm)	15 800	29 800	20 000
Myyntissä olevien julkaisujen ja vähälevikkisten oppimateriaalien määrä (kpl)	417	430	450
Saatavilla olevien oppimista tukevien kustannettujen digimateriaalien määrä (kpl)	216	227	120
Maksullisten koulutusten ja tapahtumien koulutettavapäivät (kpl)	6 572	5 722	7 000
Julkaistujen opsien määrä ePerusteet - palvelussa (lkm)	625	819	500

Suoritemäärien kehitys on joidenkin palvelujen osalta ollut hyvin vahvaa ja toteumat ovat ennakoitua suurempia – alla suoritekohtainen toteuma-analyysi:

- Opintopolku-palvelun kävijämäärä: Opintopolkupalvelun kävijämäärän ennakoituun suurempaan kasvuun vaikutti muun muassa poikkeuksellinen vuosi, joka kasvatti ennakoitua enemmän Opintopolun käyttöä oppijoiden ja koulutustoimijoiden tietolähteenä erityisesti opiskelijavalintojen toteuttamisessa. Kävijämäärät ovat olleen muutoinkin kasvussa.
- Opintopolku-palvelussa julkaistujen koulutusten määrä: Opintopolku ei pysty tukemaan kaikkien koulutusmuotojen koulutustarjontatiedon näyttämistä. Opintopolku-palvelun uudistus on käynnissä.
- Oma Opintopolussa tarjolla olevat palvelut: Palvelukehitys Osaamisen kartoittamisen palvelun osalta ei edennyt suunnitelmien mukaan. Palvelu on osa Jatkuvan oppimisen palvelukokonaisuutta ja kokonaisuutta määritellään vielä.

- KOSKI, kansalaisten kirjautumiset (lkm): Vuoden 2020 tavoite on ylittynyt kaksinkertaisesti. Tavoitearvo oli määritelty ennen kuin vuoden 2019 toteumatietoja oli käytössä. Kasvua on kuitenkin ollut ennakoitua enemmän. Kuukausitasolla suurimmat kirjautumismäärät löytyvät touko- ja kesäkuusta, joihin myös valmistumiset ajoittuvat. Tämä seuraa trendinä aiempia vuosia. Mitään yksittäistä selittävää tekijää ei ole. KOSKI-palvelun kautta pääsee näkemään ylioppilastutkinnon tehdyn kokeen sisällön. Toukokuun osalta ylioppilaskokeita on haettu merkittävässä määrin. Kansalaiset ovat löytäneet KOSKI-palvelun ja alkaneet käyttää sitä aktiivisemmin.
- KOSKI, kansalainen jakanut tietojään linkillä: Vuoden 2020 tavoite on ylittynyt nelinkertaisesti. Tavoitearvo oli määritelty ennen kuin vuoden 2019 toteumatietoja oli käytössä. Kasvua on kuitenkin ollut huomattavasti ennakoitua enemmän. Kuukausitasolla eniten linkkijakoja on tehty elo- ja syyskuusta, jolloin uudet opinnot tyypillisesti alkavat. Tämä seuraa trendinä aiempia vuosia. Mitään yksittäistä selittävää tekijää ei ole. Kansalaiset ovat löytäneet KOSKI-palvelun ja alkaneet käyttää sitä aktiivisemmin.
- Asiakaspalveluratkaisussa käsiteltävät asiat: Asiakaspalveluratkaisun käyttöönotto eteni vuoden 2020 aikana niin, että käsiteltävien asioiden määrä oli ennakoitua suurempi.
- Maksullisten koulutusten ja tapahtumien koulutettavapäivät (kpl): Koulutettavapäivien osalta ei päästy tavoitteeseen (toteutuma 5 722, tavoite 7 000). Tämä johtuu pitkälti koronapandemiasta. Toukokuulta 2020 jouduttiin perumaan kansainvälinen Children first -konferenssi, joka ennakoitiin 1 000 koulutettavapäivän suuruiseksi. Toteutumaa (5 722) voidaan kuitenkin pitää erittäin hyvänä saavutuksena koronasta kärsivälle koulutus- ja tapahtuma-alan toimijalle.
- Julkaistujen opsiin määrä ePerusteet -palvelussa: Ammatillisen koulutuksen paikallisten suunnitelmien julkaisujen määrä lisääntyi ennakoitua enemmän.

1.5.2. Palvelukyky sekä suoritteiden ja julkishyödykkeiden laatu

Taulukko 28. Toteuma tulossopimuksen mukaisista tavoitteista

Mittarit	2019 toteuma	2020 toteuma	2020 tavoite
Tutkinnon tunnustaminen (päättösten käsittelyaika, kk)	3	2,6	3
Kansainvälinen ohjelmatoiminta (joka 3. vuosi; 1-100)	-	-	-
Maksullinen koulutus (1-5)	4,1	4,3	4,1
Hakijapalaute Opintopolusta (1-5)	4,0	4,1	4,1
Kuljettajakoulutuksen tarkastusten määrä (lkm) perustaso ja jatkokoulutus	20	19	20

Tutkinnon tunnustamispäätösten käsittelyaika (kk) asiakkaan toimittamasta viimeisestä asiakirjasta oli hieman alle ennakoidun. Käsittelyaikoja on pyritty lyhentämään mm. täsmentämällä ja kohdistamalla tiedotusta. Myös syyskuun alussa käyttöönotettu sähköinen päätösten hakujärjestelmä on vaikuttanut myös asiaan. Hakemusten käsittelyn kokonaisaika oli 3,5 kk.

Maksullinen koulutus (1-5): Maksullisena palvelutoimintana toteuttavien koulutusten ja tapahtumien asiakastytyväisyys saavutti erinomaisen tason (4,3). Huomionarvoista on, että syyslukukauden osalta asiakkaat olivat aiempaa tyytyväisempiä koulutussisältöihin.

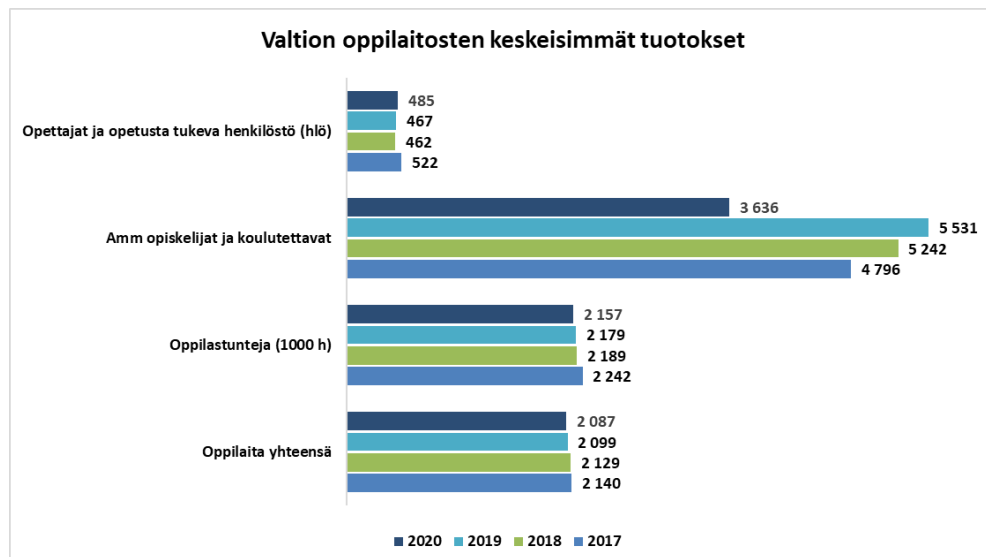
Opintopolun hakijapalaute toteutui asetetun tavoitteen mukaisesti.

Kuljettajakoulutuksen tarkastusten määrä (lkm) perustaso ja jatkokoulutus: pandemian vuoksi alkuperäisestä tarkastussuunnitelmasta poikettiin siirtymällä tarkastuskäynneistä verkossa tapahtuvaan tarkastuksiin. Jatkokoulutustarkastuksia tehtiin vain muutama, koska jatkokoulutustilaisuuksia toteutettiin vuoden mittaan vain vähän ja verkkokoulutuksen tarjonta oli vähäistä.

1.5.3. Valtion oppilaitosten keskeiset tuotokset

Opetushallitus kirjanpitoyksikköön kuuluu kuusi valtion oppilaitosta: kaksi kielikoulua, Valteri-koulu, Helsingin eurooppalainen koulu, Saamelaisalueen koulutuskeskus (SAKK) ja Merenkulun turvallisuuskoulutuskeskus (Meriturva). Opetushallitus vastaa näiden oppilaitosten tulossohjauksesta. Lisäksi Opetushallitus ohjaa valtion koulukotien perusopetusta sekä huolehtii Eurooppa-koulujen hallinto- ja tarkastustehtävistä.

Valtion oppilaitokset raportoivat vuosiraporteissaan tulossopimuksensa mukaisten tavoitteiden toteutumisesta. Oppilaitosten johtokunnat käsittelevät oppilaitoskohtaiset vuosiraportit ja ne käydään palautekeskusteluin läpi yhdessä Opetushallituksen tulossohjaajien kanssa. Tässä tilinpäätöksessä käsitellään oppilaitosten kustannusvastaavuuslaskelmat, tuotokset, määrärahat sekä oppilaitosten henkilöstön osalta keskeisimmät tunnusluvut. Oppilaitokset sisältyvät myös tilinpäätöslaskelmiin ja niiden liitteisiin kaikilta osin. Oppilaat ja oppilastunnit ovat vakiintuneita, ainoastaan Meriturvan tuotoksiin (koulutettavapäivät) poikkeuksellinen vuosi aiheutti merkittävän notkahduksen.

Kielikoulut

Valtion kielikouluja ovat Helsingissä sijaitsevat Helsingin ranskalais-suomalainen koulu ja Suomalais-venäläinen koulu.

Helsingin ranskalais-suomalainen koulu on erityisen koulutustehtävän saanut valtion kielikoulu, jossa laaja-alainen opetus painottaa monikielisyyttä, avointa mieltä, yhteisöllisyyttä ja vuorovaikutustaitoja. Koulu pyrkii korkeaan sivistystasoon turvallisessa oppimisympäristössä ja perehdyttää ranskan kieleen sekä ranskankieliseen kulttuuriin. Helsingin ranskalais-suomalaisen koulun erityisenä tehtävänä on antaa oppilailleen ranskan kielessä ja ranskankielisessä kulttuurissa sellaiset tiedot ja taidot, että opiskelijat koulusta valmistuttuaan ovat ranskalaisuuden tuntijoita ja kielen taitajia, joilla on hyvät valmiudet jatko-opintoihin ja työelämään.

Suomalais-venäläinen koulu on valtion yleissivistävä oppilaitos, jonka tehtävänä on antaa esiopetusta, perusopetusta, lukiokoulutusta ja lisäopetusta. Koulussa on aamu- ja iltapäivätoimintaa ja muuta toimintaa, kuten lukuisia kerhoja. Suomalais-venäläinen koulu on kielikoulu, jonka erityisenä koulutustehtävänä on venäjän kieleen ja kulttuuriin painottunut opetus. Opetuksen tavoitteena on antaa oppilaille ja opiskelijoille tavanomaista A-venäjän perusopetusta ja lukiokoulutusta laajemmat tiedot ja taidot venäjän kielessä ja kulttuurissa.

Koulun toimintakielet ovat suomi ja venäjä. Opetusta annetaan molemmilla kielillä. Venäjän kielellä on keskeinen asema sekä oppiaineena että opetus- ja toimintakielenä. Oppilailla on mahdollisuus saavuttaa hyvä ja monipuolinen venäjän kielen taito ja venäläisen kulttuurin tuntemus sekä hyvä yleissivistys turvallisessa ja innostavassa oppimisympäristössä. Koulun oppilaat saavat suomalaisen perusopetuksen oppimäärää vastaavat tiedot ja taidot sekä jatko-opintokelpoisuuden toisen asteen opintoihin. Koulun yhteydessä toimii lukio, jossa oppilaalla on mahdollisuus jatkaa venäjän kieleen ja kulttuuriin painottunutta opetusta. Lukio-opetuksen päätteeksi opiskelijat suorittavat suomalaisen ylioppilastutkinnon.

Toiminnan laajuus/Tuotokset	2018	2019	2020
	Toteuma	Toteuma	Toteuma
Opetus			
Oppilaita yhteensä	1 520	1 487	1 474
Esiopetuksen oppilaat	120	119	118
Esiopetuksen oppilastunnit	96 938	97 166	96 292
Perusopetuksen oppilaat	1 096	1 082	1 080
Perusopetuksen oppilastunnit	1 111 903	1 109 714	1 107 852
Lukion oppilaat	304	286	276
Lukion oppilastunnit	305 904	281 542	275 766
Opetusta tukevat palvelut			
Iltapäivätoiminnan oppilaat	165	151	153
Iltapäivätoiminnan oppilastunnit	109 725	100 451	101 745

Helsingin eurooppalainen koulu

Helsingin eurooppalainen koulu vastaa Euroopan kemikaaliviraston, muiden Euroopan unionin toimielimien, ulkomailta muihin määräaikaisiin työtehtäviin tulevien sekä Suomeen palaavien perheiden lasten monikielisen opetuksen tarpeeseen tarjoamalla laadukasta opetusta esikoulusta lukioon.

Koulun erityisenä tehtävänä on kasvattaa oppilaita kansainvälisyyteen, aktiiviseen eurooppalaiseen kansalaisuuteen, monikulttuurisuuteen, eurooppalaisiin arvoihin sekä monipuoliseen ja hyvään kielitaitoon. Oppimaan oppimisen taidot, innostuneisuuden ja motivoituneisuuden ylläpitäminen oppimista kohtaan kulkevat punaisena lankana koko koulupolun ajan. Koulun päättötutkintona on EB-tutkinto, joka antaa hyvät jatko-opintovalmiuden akateemisiin opintoihin Suomessa, Euroopassa ja muualla maailmassa.

Toiminnan laajuus/Tuotokset	2018	2019	2020
	Toteuma	Toteuma	Toteuma
Opetus			
Esiopetuksen oppilaat	27	27	25
I kategorian oppilaat	19	18	14
II kategorian oppilaat	8	9	11
Esiopetuksen oppilastunnit	31 800	32 400	30 000
Alakoulun oppilaat	102	98	102
I kategorian oppilaat	70	64	62
II kategorian oppilaat	32	34	40
Alakoulun oppilastunnit	127 300	122 300	127 300
Yläkoulu-lukion oppilaat	151	163	159
I kategorian oppilaat	78	87	88
II kategorian oppilaat	73	76	71
Yläkoulu-lukion oppilastunnit	180 200	194 500	189 700
Oppilaat yhteensä	280	288	286
I kategorian oppilaat	167	169	164
II kategorian oppilaat	113	119	122
Oppilastunnit yhteensä	339 300	349 200	347 000
Opetusta tukevat palvelut			
Iltapäivätoiminnan oppilaat	123	125	125
Iltapäivätoiminnan oppilastunnit	25 600	22 970	18 200

Valteri-koulu

Valteri-koulu on valtakunnallinen oppimis- ja ohjauskeskus, joka tukee lähikouluperiaatteen toteutumista. Valterin tavoitteena on, että mahdollisimman moni saa opiskella omassa lähikoulussaan ja saa siellä tarvitsemansa tuen. Valteri-koulu edistää yhdessä kotikunnan kanssa tuen tarpeessa olevan koulunkäyntiä monialaisella asiantuntijuudella. Valteri-koulun toteumat kuvaavat hyvin koulun uuden strategian mukaista toiminnan painopisteen muutosta, inklusion tukeminen, vaativa erityinen tuki, varhainen puuttuminen, syrjäytymisen ehkäisy, osallistuminen, monikulttuurisuus ja digitalisaation mahdollisuuksien hyödyntäminen.

Valterin tavoitteet vuonna 2020 sidottiin vahvasti yhdenvertaisten oppimisen ja koulunkäynnin tuen palveluiden saavutettavuuteen koko maassa. Hallitusohjelma, opetus- ja kulttuuriministeriön sekä Opetus-hallituksen strategiavalinnat ja toimintalinjaukset ohjasivat toimintaa. Valterin strategiassa annetut lin-jaukset on tiivistetty ohjaamaan koko Oppimis- ja ohjauskeskus Valterin toimintaa.

Vuoden 2020 tavoiteasetantaa ja kaikkea toimintaa haastoi koronaepidemia. Työtä jatkettiin tässäkin tilanteessa joka tasolla joustuen ja mukautuen yllättävästä ja pitkäkestoisesta kansallisesta kriisistä huolimatta. Lähikoulun tuen tarve ei ole vuoden aikana suinkaan laskenut vaan yhteydenotot lisääntyivät entisestään kohti loppuvuotta muokaten ja ohjaillen vuodelle 2021 kaavailtua toimintaa.

Koronasta huolimatta tuki kohdentui edelleen paitsi suoraan yksittäisten lasten ja nuorten oppimiseen ja kuntoutumiseen niin myös hänen kanssaan työskentelevien lähiaikuisten työhön tavoitteena ko. lapsen tai nuoren tarpeista lähtevän ammatillisen osaamisen kehittäminen.

Toiminnan laajuus/Tuotokset	2018	2019	2020
	Toteuma	Toteuma	Toteuma
Opetus			
Esiopetuksen oppilaat	14	13	7
Esiopetuksen oppilastunnit	10 658	9 540	4 940
Perusopetuksen oppilaat	305	311	309
Perusopetuksen oppilastunnit	312 611	317 355	313 310
Lisäopetuksen opiskelijat	11	13	11
Lisäopetuksen oppilastunnit	11 533	14 125	11 970
Tukijaksopäivät	3 350	3 141	2 340
Tukijakson oppilaat	566	492	425
Opetusta tukevat palvelut			
Kuntoutustunnit	35 246	30 989	34 944
Majoitusvuorokaudet	15 058	13 795	9 961
Aamu- ja iltapäivätoiminnan oppilaat	115	111	114
Asiantuntijapalvelut (päätuotteet)			
Ohjauskäynnit	919	759	590
josta ohjauskäynnit ohjaavat opettajat ja erityisluokanopettajat	753	680	535
josta ohjauskäynnit muu kuin opetushenkilöstö	166	79	55
Nepsyjen määrä, kaikki toimijat	936	820	418
Koulutustapahtumat	480	493	326
josta lähikoulutuksena ja luentona	386	108	259
josta etäkoulutustapahtumia (monimuoto, verkko ja webinaari etc)	94	137	67
Koulutettavapäivä	15 123	17 700	16 264
Nepsy= Neuropsykologinen valmennus			

Saamelaisalueen koulutuskeskus

Saamelaisalueen koulutuskeskus on toisen asteen ammatillinen valtion oppilaitos. Oppilaitoksen tarkoituksena on lisätä erityisesti saamelaisväestön ammatillista osaamista, järjestää saamelaisten kotiseutualueen elinkeinoelämän tarpeita vastaavaa koulutusta ja edistää alueen työllisyyttä sekä säilyttää ja kehittää saamelaiskulttuuria. Saamelaiskulttuuri on SAKK:n toiminnan perusta. Tarkoituksen saavuttamiseksi SAKK tuottaa saamen kielen ja kulttuurin sekä saamelaiselinkeinojen koulutusta monipuolisesti eri kohderyhmät huomioiden lähi-, monimuoto- ja etäopetuksena sekä oppisopimuskoulutuksena.

Toiminnan laajuus/Tuotokset	2018	2019	2020
	Toteuma	Toteuma	Toteuma
Opiskelijat			
ammatillinen perustutkintokoulutus	150	136	127
ammatti- ja erikoisammattitutkinnot, muu koulutus	108	101	106
työvoimakoulutus	30	5	3
saamen kielen ja kulttuurin opetus lukuvuosikoulutukset	47	34	31
saamen kielen ja kulttuurin opetus kurssitoiminta	552	463	302
Opiskelijavuodet			
ammatillinen perustutkintokoulutus	119	117	110
työvoimakoulutus		1	1
oppisopimus		3	3
ammatti- ja erikoisammattitutkinnot, muu koulutus	7	7	7
Osaamispisteet			
ammatillinen perustutkintokoulutus	7 348	8 117	7 083
Opiskelijatyöpäivät			
saamen kielen ja kulttuurin opetus lukuvuosikoulutukset	7 163	5 440	4 960
saamen kielen ja kulttuurin opetus lyhytkoulutukset	4 933	4 220	2 609

Merenkulun turvallisuuskoulutuskeskus (Meriturva)

Meriturvan toiminta-ajatus on tuottaa merenkulun ammattilaisille, merellisille viranomaisille, merenkulkualan opiskelijoille, alalle hakeutuville ja merellä toimiville muille sidosryhmille sekä lentävälle henkilöstölle laadukasta turvallisuuskoulutusta ja edistää turvallisuutta. Koulutus täyttää merenkulkijoiden koulutuksesta, pätevyyskirjoista ja vahdinpidosta annetut kansainväliset STCW (Standards for Training, Certification and Watch-keeping for Seafarers) -vaatimukset sekä kansalliset säädökset.

Tehtävänä ja tavoitteena on lisäksi koulutusmenetelmien ja koulutukseen oleellisesti liittyvien nykyaikaisten laitteiden ja järjestelmien kehittäminen sekä eri yhteisöjen ja organisaatioiden sisäisen toiminnan ja laiteympäristöjen turvallisuuden parantaminen. Meriturvassa otetaan huomioon sekä työelämän tarpeet ja tavoitteet että nykyaikaiset käsitykset oppimisesta. Tuotosten vuosivaihtelu on tasaantunut (merenkulun pakolliset STCW-kertauskurssit), vaikkakin kilpailutilanne markkinoilla on tiukentunut.

Vuonna 2020 toimintaa sävytti koronapandemia ja sen myötä kahden ja puolen kuukauden (16.3.-31.5.2020) tauko koulutuksessa. Samalla ulkomaisten asiakkaiden tulo maahan keskeytyi koko loppuvuodeksi tai oli hyvin rajoitettua. Toisella vuosipuoliskolla koulutuksia kirittiin määrällisesti kiinni, mutta kokonaisuudessaan toiminnan tulokset jäivät selvästi jälkeen suunnitellusta ja edellisvuodesta. Toinen lopputulemaan vaikuttanut asia oli

palokoulutusyksikön koulutuskentän peruskorjaus, joka venyi kahdella kuukaudella (6-11/2020) alkuperäisestä suunnitelmasta. Tuona aikana koulutettiin varajärjestelyin, mutta vain puolella volyymista.

Toiminnan laajuus/Tuotokset	2018	2019	2020
	Toteuma	Toteuma	Toteuma
Kursseja	331	359	289
Kurssipäiviä	508	491	439
Koulutettuja	4 355	4 792	3 067
Koulutettavapäiviä	6 666	6 597	4 792

Valtion koulukodit

Valtion koulukotien toiminta perustuu Lakiin Terveiden ja hyvinvoinnin laitoksen alaisista lastensuojeluyksiköistä (1379/2010). Koulukotitoiminnan tulosohejauksesta vastaa THL:n Valtion palvelut osasto ja perusopetuksen järjestämisen osalta Opetushallitus. Koulukotitoimintaa ohjaa vuonna 2013 hyväksytty ”Valtion koulukotien strategia vuoteen 2020”. Valtakunnallisina sijaishuollon ja perusopetuksen palveluntuottajina koulukotiyksiköiden tehtävänä on vaativimman lastensuojelun asiakasryhmän kasvattaminen, hoitaminen ja opettaminen. Koulukotien perusopetuksen tavoitteena on, että peruskoulun päättötodistuksen saavat kaikki ne nuoret, joiden kohdalla se on tavoitteena – tässä on kyse keskeisestä koulukotien vahvuustekijästä.

Oppilasmäärä on laskenut kahden viime vuoden aikana osastojen koon pienemisen myötä. Erityistason osastoja on muutettu vaativan hoidon osastoiksi. Myös erityisen huolenpidon osastohoidon tarve on kasvanut merkittävästi viime vuosina. Valtion koulukodit ovat vastanneet tähän lisäämällä erityisen huolenpidon osastojen määrää. Tämä on osittain vaikuttanut myös oppilaspaikkojen vähenemiseen.

Opetus järjestetään osastoittain sijoituksen tavoitteiden toteutumiseksi ja ryhmien yhdistäminen opetuksessa on haastavaa. Oppilaiden tuen tarpeet ovat monialaisia ja usein kasautuneita. Oppilaat tulevat koulukotiin perusopetuksen loppuvaiheessa ja siksi myös lisäopetustarve on ilmeinen. Keskeistä tällä hetkellä on kehittää nivelvaiheita ja huomioida oppivelvollisuuden laajenemisen mukanaan tuovat haasteen ja vaikutuksen opetuksen järjestämiseen. Samoin tulee huomioida osastoittain opettamisen vaikutus oppilaskohtaisen tuntimäärässä.

PERUSOPETUS	2018	2019	2020
Toiminnan laajuus/Tuotokset	Toteuma	Toteuma	Toteuma
Oppilasmäärä	107	106	103
tytöt	47	45	42
pojat	61	61	61
ruotsinkieliset oppilaat			3,5
vieraskieliset oppilaat	13	10	7,5
erityistä tukea tarvitsevat oppilaat (erityisen tuen päätös)	107	106	103
tehostetun tuen piirissä olevat oppilaat	0	0	0
vuosiluokkien 1-6. oppilaat	4	4	3,5
vuosiluokan 7. oppilaat	15	18	14,5
vuosiluokan 8. oppilaat	31	32	29,5
vuosiluokan 9. oppilaat	52	42	45,5
lisäopetuksen oppilaat	5	11	10
ne oppilaat jotka eivät asu koulukodissa	3	1	0
pidennetty oppivelvollisuus		1	0
Opetushenkilöstö/oppilas	0,4	0,4	0,47
Oppilaskohtaisten opetustuntien määrä (opetustunnit/oppilas)	250	277	276,5
Opetusryhmän keskimääräinen koko	5	5	4,47
Koulupäivien määrä	193	189	186

Eurooppa-koulut

Opetushallitus on hoitanut Eurooppa-koulujärjestelmän hallintoon, päätöksentekoon ja kehittämiseen sekä opetuksen laadunvarmistukseen, valvontaan ja arviointiin liittyvän yleissopimuksen edellyttämät tehtävät. Opetushallituksessa toimii Suomen Eurooppa-koulujen delegaatio, jonka johtaja hoitaa järjestelmään kuuluvat tehtävät johtokunnassa ja budjettikomiteassa sekä Suomen kaksi tarkastajaa opetuslautakunnissa.

Toimintavuonna on hoidettu toimielinten kokoukset, säädösten edellyttämät opettajien tarkastukset, lähetettävien opettajien rekrytoinnit sekä heidän koulutuksensa. Eurooppa-koulujen johtotehtävissä on tällä hetkellä yksi suomalainen apulaisrehtorin tehtävässä ja yksi henkilö avustavan apulaisrehtorin tehtävässä.

Toiminnan laajuus/Tuotokset	2018	2019	2020
	Toteuma	Toteuma	Toteuma
Kouluja	13	13	13
Opettajat	29	27	27
Apulaisrehtorit ja muu johto	1	1	2
Suomalaisia oppilaita	525	526	493
Oppilaita yhteensä	27 176	27 176	27 708
Ylioppilastutkinnon (European Baccalaureate) suorittaneita			
Suomalaisen kieliosaston oppilaat	41	53	46
Tutkinnon suorittaneita yhteensä	2 077	2 136	2 238
Keskimääräiset tulokset			
Suomalaisten kieliosastojen oppilaat	83	80	80
Kaikki tutkintoon osallistuneet yhteensä	78	79	80
Järjestelmään akkreditoituja kansallisia kouluja (mm. Helsingin Eurooppalainen koulu)	14	18	20

1.5.4. Opetushallituksen erillisyyksiköiden keskeiset tuotokset

Kansallinen koulutuksen arviointikeskus (Karvi)

Kansallisen koulutuksen arviointikeskuksen (Karvi) toiminta kattoi vuonna 2020 yhteensä 40 koulutusjärjestelmän toimivuutta ja laatua, koulutuksellista tasa-arvoa ja osaamista koskevaa arviointia. Vuonna 2020 arviointitoiminta painottui varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen opetussuunnitelmien perusteiden toteutumiseen, oppimistuloksiin perusopetuksessa ja ammatillisessa koulutuksessa, koulutusala-arviointeihin korkeakoulutuksessa, varhaiskasvatuksen ja korkeakoulutuksen laatuun ja laatuksiteereiden kehittämiseen sekä poikkeuksellisten opetusjärjestelyjen vaikutusten arviointiin kaikilla koulutusasteilla.

Karvi tuotti koulutuksen tilaa kuvaavia synteesejä koulutuspoliittisessa keskustelussa ja päätöksenteossa hyödynnettäväksi. Arviointitietoa hyödynnettiin kansallisella tasolla esimerkiksi uusien varhaiskasvatusta ja koulutusta koskevien kansallisten kehittämisohjelmien laadinnassa sekä kansallisessa ohjauksessa. Arviointituloksia tuotettiin myös paikalliselle tasolle, varhaiskasvatuksen ja koulutuksen järjestäjille sekä korkeakouluille. Karvi tuki arviointiosaamista ja tiedon käyttöä kehittämisessä myös järjestämällä koulutuksia ja työpajoja. Kaikki arvioinnit toteutettiin digitaalisina, ja arviointien verkkototeutukset otettiin laajasti käyttöön.

Kansallisen arviointitiedon tuottamiseen osallistui 3 750 toimijaa, jotka edustivat varhaiskasvatuksen, opetuksen ja koulutuksen järjestäjiä, oppilaitoksia ja korkeakouluja. Karvi järjesti yhteensä 41 arviointitiedon käyttöä ja vaikuttavuutta edistävää tilaisuutta eri toimijaryhmille paikallisella ja kansallisella tasolla. Tilaisuudet järjestettiin pääosin webinaareina, mikä mahdollisti aiempaa suuremmat osanottajamäärät ja paremman maantieteellisen kattavuuden. Osa webinaareista oli kansainvälisiä.

Karvin toinen arviointisuunnitelma kattaa vuodet 2020–2023. Se perustuu päivitettyyn strategiaan, jonka tavoitteena on ohjata kansallisen arviointitoiminnan vaikuttavuutta ja säilyttää arviointikeskuksen asema luotettavana, asiantuntevana ja avoimena arviointitiedon tuottajana Suomessa. Arviointitoiminnan vaikuttavuustavoitteet liittyvät oppimisen ja osaamisen kehittämiseen, yhdenvertaisuuden edistämiseen, koulutusjärjestelmän toimivuuden lisäämiseen ja jatkuvan kehittämisen tukemiseen.

Keväällä 2020 laadittiin strategian toimeenpanosuunnitelma, joka muodostuu strategiakaudeksi asetetuista tavoitteista sekä yksityiskohtaisemmista toimenpiteistä. Toimenpiteitä päivitetään sitä mukaa, kun strategian toteutumiseen tähtääviä toimenpiteitä toteutetaan ja uusista päätetään johtoryhmässä. Tavoitteena on vahvistaa organisaation yhtenäisyyttä, yhteisesti sovittujen toimintatapojen mukaisesti toimimista ja yhdensuuntaista kehittämistä, edistää tiimimäistä työskentelyä ja hyvien käytäntöjen ja osaamisen jakamista sekä vahvistaa arviointitoiminnan vaikuttavuutta ja arviointi- ja viestintäosaamista.

Koronapandemian vuoksi koko organisaatio siirtyi pääsääntöiseen etätöhyöhön 16.3.2020. Kevätlukukaudelle suunniteltuja arviointeja jouduttiin siirtämään ja arviointeja koskevia hankesuunnitelmia päivittämään uutta

tilannetta vastaaviksi. Koulutuksen arviointineuvoston käsittelyyn valmisteltiin päivitetty Koulutuksen arviointisuunnitelma 2020–2023. Arviointineuvosto teki joulukuussa esityksen opetus- ja kulttuuriministeriölle arviointisuunnitelmaan tehtävistä muutoksista. Keväällä käynnistettiin Poikkeuksellisten opetusjärjestelyjen vaikutukset tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden toteutumiseen -arviointihanke. Arvioinnin tehtävänä on tuottaa tietoa poikkeustilan vaikutuksista koulutuksellisen tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden toteutumiseen eri koulutusasteilla sekä koulutuspolkujen nivelvaiheissa.

Varhaiskasvatus

Vuoden 2020 aikana valmistui 5-vuotiaiden maksuttoman varhaiskasvatuskokeilun arvioinnin 2. vaihe. Käynnissä oli Varhaiskasvatuksen laadun arvioinnin kehittäminen ja järjestäjien tukeminen -hanke, jonka osana varhaiskasvatukseen kehitetään kansallinen laadun arviointijärjestelmä sekä tutkimusperusteisia arviointityökaluja. Lisäksi käynnistettiin kolme hanketta: 5-vuotiaiden maksuttoman varhaiskasvatuskokeilun arvioinnin 3. vaihe, Varhaiskasvatuksen johtamisen nykytila, vahvuudet ja kehittämiskohteet -arviointi sekä Arviointi viisivuotiaiden pedagogiikasta ja taito- ja taidekasvatuksen nykytilasta ja kehittämistarpeista varhaiskasvatuksessa.

Yleissivistävä koulutus

Vuonna 2020 valmistui viisi hanketta: teema- ja järjestelmäarvioinneista Perusopetuksen päättöarvioinnin kriteerien toimivuuden arviointi ja Esi- ja perusopetuksen opetussuunnitelman perusteiden toimeenpanon arvioinnin 2. vaihe, perusopetuksen oppimistulosten arvioinneista taas äidinkielen ja kirjallisuuden (suomi ja ruotsi) 9. luokan arviointi ja pitkittäisarvioinnin alkumittaus, jossa arvioitiin matematiikan ja äidinkielen ja kirjallisuuden (suomi, ruotsi ja S2) osaamista ensimmäisen luokan alussa. Lisäksi valmistui Modersmålets lilla longitudinella utvärdering: Från årskurs 9 till studentprovet 2014–2017.

Meneillään oli viisi perusopetuksen oppimistulosarviointia, joista kahden toteutusta jouduttiin siirtämään koronapandemian vuoksi myöhempään ajankohtaan, ja kaksi teema- ja järjestelmäarviointia: Lukion tuntijakokokeilun arviointi ja mainitun OPS-arvioinnin 3. vaihe. Lisäksi käynnistettiin kaksi teema- ja järjestelmäarviointia: Selvitys sukupuolten välisten ja sisäisten oppimistuloserojen syistä ja taustoista sekä Valmistavan opetuksen tilanne ja vaikuttavuus ja oman äidinkielen opetuksen tilanne ja vaikuttavuus.

Ammatillinen koulutus

Vuoden 2020 aikana valmistui Opiskelijan siirtymät ja opintopolun sujuvuus koulutuksen nivelvaiheissa -arviointihanke, maahanmuuttajien koulutuspolkujen nopeuttamiseen tähänneiden uudistusten vaikutusten arviointi sekä kuljetusalan ammattitutkinnon oppimistulosten arviointi. Ammatillisen koulutuksen oppimistulosten arviointijärjestelmän kehittämistä jatkettiin, ja uuden järjestelmän mukaisista pilottiarvioinneista käynnissä olivat logistiikan ja sosiaali- ja terveysalan perustutkintojen arvioinnit. Vuonna 2020 toteutettiin ammatillisen koulutuksen järjestäjien laadunhallintajärjestelmien arviointimallin ja -kriteeristön testivaihe, jonka arviointikäynnin toteutettiin syksyllä menestyksekkäästi verkkovälitteisesti. Lisäksi käynnistettiin seuraavat arviointihankkeet: Opiskelijoiden kasvu aktiivisiksi ja kriittisiksi kansalaisiksi toisella asteella, Erityisen tuen järjestäminen ammatillisessa koulutuksessa sekä Merenkulkualan koulutusten arviointi.

Korkeakoulutus

Vuoden alussa järjestettiin laajat kansalliset seminaarit neljän koulutusalan (humanistinen, kauppatieteet ja liiketalous, tekniikka ja yhteiskuntatiede) arvioinneista. Uusina koulutusala-arviointeina käynnistettiin sosiaali- ja terveysalan sekä oikeustieteellisen alan arvioinnit. Kolmannen auditointikierroksen läpiviemiseksi poikkeusoloissa laadittiin osittain tai täysin verkkovälitteisen auditoinnin periaatteet, jotka korkeakoulujen arviointijaosto hyväksyi. Vastaavat periaatteet luotiin myös tekniikan tutkinto-ohjelmien akkreditoineille. Syksyllä järjestettiin ensimmäiset verkkovälitteiset arviointivierailut, jotka saatiin vietyä läpi menestyksekkäästi, eikä korkeakoulujen laatujärjestelmien auditointien tai tekniikan tutkinto-ohjelmien akkreditointien suunniteltuun aikatauluun tullut

merkittäviä viivytyksiä. Koulutusjärjestelmän kyky vastata äkillisiin rakennemuutoksiin -hanke alkoi, ja se toteutetaan yhteisenä useita koulutusasteita käsittävänä arviointina.

Karvi osallistui yhteistyössä Jyväskylän yliopiston koulutuksen tutkimuslaitoksen kanssa kansainväliseen korkeakoulujen joustavia opintopolkuja vertailevaan hankkeeseen, jonka järjesti UNESCO International Institute for Educational Planning (IIEP-UNESCO). Suomen maaraportti perustui 43 kansallisen toimijan ja kahden tapauskorkeakoulun edustajan haastatteluun sekä tilastollisiin ja muihin kansallisiin aineistoihin. Osana IIEP-hanketta Karvi osallistui eri maiden maaraporttien kommentointiin sekä korkeakoulutuksen joustavia opintopolkuja koskevaan kansainväliseen analyysiin.

Vapaa sivistystyö

Yhteistyössä ammatillisen koulutuksen osaamisyksikön kanssa toteutettiin Maahanmuuttajien koulutuspolut -arviointi, joka tuotti tietoa maahanmuuttajien koulutuspolkujen nopeuttamiseen tähdänneiden, opetus- ja kulttuuriministeriön hallinnonalalla toteutettujen uudistusten vaikutuksista. Tarkastelun kohteina olivat uudistettu aikuisten perusopetus, ammatillinen koulutus ja sen kielitaitovaatimusten joustavoittaminen sekä vapaan sivistystyön oppilaitoksissa vuoden 2018 alusta alkaen alan toteutettava lukutaitokoulutus.

Arviointitoiminnan kehittäminen

Vuonna 2020 toteutettiin laaja sidosryhmäkysely, jonka tuloksia käytetään Karvin kehittämiseen. Yhtenäisen palautejärjestelmän avulla tuotetaan kumuloituvaa seurantatietoa, jonka pohjalta arviointitoimintaa kehitetään systemaattisesti. Prosessijohtamista vahvistettiin ydinprosessien prosessikuvausten avulla. Kehittävän arvioinnin lähtökohdat, määritelmä ja arvopohja koottiin yhteen julkaisuun, jonka pohjalta laadittiin myös esite. Arviointien verkkototeutuksista ja webinaarien järjestämisestä valmisteltiin yhteiset periaatteet ja ohjeet. Perusopetuksen oppimistulosarviointien kehittäminen on tiivistynyt prosessivastaavien koordinoimana samaan aikaan, kun Karvin nykyisestä digitaalisesta oppimistulosten arviointijärjestelmästä ollaan luopumassa ja suunnittelemassa uutta järjestelmää ja määrittelemässä sen vaatimuksia. Uudistukset linkittyvät vahvasti toisiinsa.

Karvi osallistui aktiivisesti koulutusalan tiedontuottajien yhteistyöhön ja esimerkiksi Opetushallituksen koordinoimaan Tiedon hyödyntämisen yhteistyöryhmän toimintaan, jonka tavoitteena on edistää tutkimus- ja arviointitiedon käyttöä sekä tiedonkeruiden keventämistä ja yhteistyötä. Arviointi- ja digitaalisen julkaisualustan kehittäminen aloitettiin toteuttamalla sidosryhmien ja asiakkaiden tarpeita kartoittava palvelumuotoiluhanke. Koronapandemian vaikutuksesta laadittiin ohjeet ja käytännöt arviointien verkkototeutuksista sekä webinaarien järjestämisestä. Karviin luotiin myös muita työskentelyä tukevia digitaalisia käytäntöjä esimerkiksi sopimusten allekirjoittamiseen ja arviointiryhmien ja uuden henkilöstön perehdyttämiseen liittyen.

Ylioppilastutkintolautakunnan kanslia

Ylioppilastutkintolautakunnan kanslian keskeiset tavoitteet vuodelle 2020 olivat ylioppilastutkinnon toimeenpano sekä siihen liittyvät kehittämistoimet. Vuoden 2020 koronavirustilanne vaikutti kuitenkin merkittävästi tutkinnon järjestämiseen. Pää tavoitteeksi asetettiin tutkinnon järjestämisen turvaaminen. Ylioppilastutkinnon kaikki kokeet järjestettiin keväällä ja syksyllä 2020. Tutkintotulosten valmistuminen ajallaan turvasi myös korkeakoulujen opiskelijavalintaa keväällä 2020.

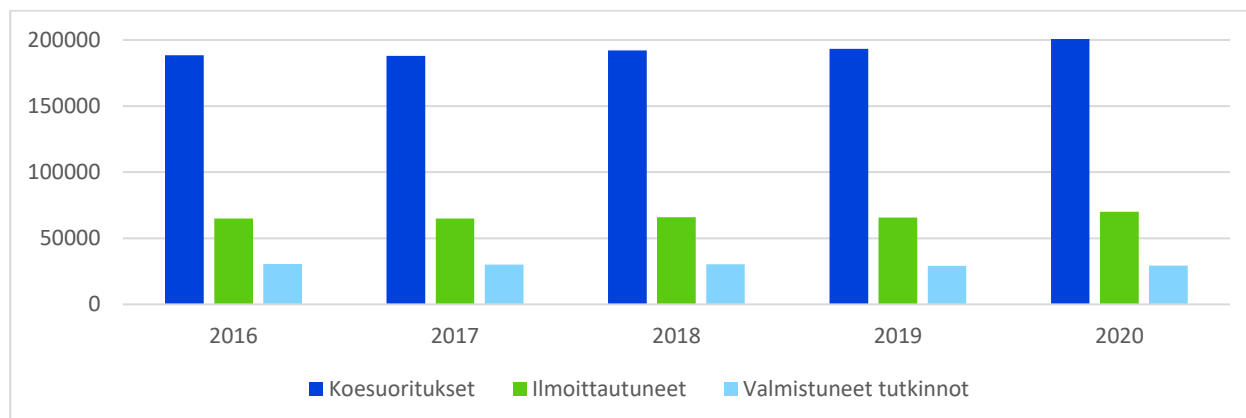
Koronatilanne edellytti lautakunnalta tiivistä yhteistyötä opetus- ja kulttuuriministeriön, Opetushallituksen, Terveystieteiden ja hyvinvoinnin laitoksen sekä korkeakoulujen opiskelijavalintaa koordinoivan verkoston kanssa. Keväällä 2020 lautakunta aikaisti reaalikokeita viikolla. Näin turvattiin kokeiden järjestäminen Suomen siirtyessä poikkeustilaan koronavirustilanteen laajetessa. Syksyllä 2020 kaksi reaalikoepäivää jaettiin neljäksi koepäiväksi ja

vieraan kielen pitkän oppimäärän koepäivä jaettiin kahdeksi koepäiväksi. Menettelyllä turvattiin tutkinnon turvallista järjestämistä syksyllä koronavirustilanteen jatkuessa. Kokeita oli mahdollista järjestää lukioissa aiempaa pienemmissä ryhmissä ja suuremmilla turvaväleillä. Lautakunta antoi lukioille ohjeita myös koejärjestelyistä, lähikontaktien vähentämisestä ja maskien käytöstä. Lautakunta antoi erilliset ohjeet ilmoittautumisen mitätöimisen hakemisesta kokeilaille, jotka eivät voineet osallistua kokeeseen esimerkiksi flunssaoireiden tai karanteenin vuoksi.

Uusi ylioppilastutkintoa koskevan lainsäädäntö tuli voimaan 1.8.2019. Osa lakimuutoksista koskee vasta keväällä 2022 tutkintonsa aloittavia kokeilaita. Muutosten toimeenpano jatkuu vuosina 2019–2022. Kevästä 2019 lähtien kaikki kokeet on järjestetty digitaalisesti. Tutkinnon digitalisointiprojektin viimeistely jatkuu vuoteen 2021, sillä lakimuutosten toimeenpano on priorisoitu viimeistelyn edelle.

Oheisesta taulukosta käyvät ilmi valmistuneet tutkinnot, ilmoittautuneiden eri henkilöiden määrä ja koesuoritusten määrä vuosittain. Ylioppilastutkinnon saa vuosittain valmiiksi noin 30 000 henkilöä. Ikäluokan koko ja opiskelijoiden sijoittuminen lukiokoulutuksen ja ammatillisen koulutuksen välillä vaikuttavat valmiiden tutkintojen määrään. Hyväksytyjen tutkintojen laskentatapa muuttui 1.8.2019 lakimuutoksen johdosta. Kevään 2019 tutkintokertaan saakka tutkinto merkittiin valmiiksi, kun tutkinnon pakolliset kokeet oli suoritettu. Syksystä 2019 lähtien tutkinto on valmis, kun pakollisten kokeiden suorittamisen lisäksi myös lukion oppimäärä tai muu vastaava tutkinto on valmis. Ylioppilaskokeisiin ilmoittautuu vuosittain noin 70 000 eri henkilöä. Osa kokeilaita osallistuu kokeisiin sekä syksyn että kevään tutkinnossa. Ylioppilastutkinnon kokeita suoritetaan noin 200 000 vuosittain. Koesuoritusten määrä on kolmen viime vuoden aikana ollut kasvussa.

Valmistuneet tutkinnot ja ilmoittautuneet	2016	2017	2018	2019	2020
	N	N	N	N	N
Valmistuneet tutkinnot	30537	30189	30365	29076	29371
Ilmoittautuneet (eri henkilöitä vuosittain)	64835	64994	65961	65584	70048
Koesuorituksia	188335	187908	192134	193264	210513

Ylioppilastutkintolautakunta järjestää kaksi kertaa vuodessa 42 koetta. Matematiikan, reaaliaineiden ja vieraiden kielten kokeet järjestetään suomeksi ja ruotsiksi. Taulukosta käy ilmi, kuinka monta koesuoritusta eri aineissa ja oppimäärissä on vuosittain tehty.

Koesuorituksia	Vuosi				
	2016	2017	2018	2019	2020
	N	N	N	N	N
Koe					
Biologia	8459	9100	9173	10727	12084
Elämäkatsomustieto	195	195	184	224	307
Englanti, lyhyt	818	822	825	970	1242
Englanti, pitkä	36479	37491	37043	38010	39834
Espanja, lyhyt	1006	960	896	823	920
Espanja, pitkä	84	61	64	55	104
Ev.lut. uskonto	2246	2135	1737	1859	2687
Filosofia	1123	1155	1411	1957	1943
Fysiikka	6348	6474	7157	7723	9963
Historia	6324	6478	6074	6696	7556
Inarinsaame, lyhyt	.	.	1	5	1
Italia, lyhyt	99	108	114	82	94
Kemia	7149	7267	7652	7910	9984
Koltansaame, lyhyt	1	.	1	13	.
Latina, lyhyt	37	31	28	36	31
Latina, pitkä	5	8	3	7	4
Maantiede	4203	3535	3773	4458	4578
Matematiikka, lyhyt	15533	15846	17298	12552	15656
Matematiikka, pitkä	11278	11454	13154	13170	15992
Ortodoksinen uskonto	21	19	18	19	27
Pohjoissaame, lyhyt	5	8	3	5	3
Portugali, lyhyt	23	14	24	21	22
Psykologia	8157	7891	7785	8565	9396
Ranska, lyhyt	978	965	961	838	755
Ranska, pitkä	303	250	271	287	336
Ruotsi toisena kielenä	10	20	35	24	30
Ruotsi, keskipitkä	13156	13031	13687	14037	13718
Ruotsi, pitkä	1765	1566	1615	1588	1447
Saksa, lyhyt	1699	1619	1502	1627	1560
Saksa, pitkä	483	454	486	446	487
Suomi toisena kielenä	1203	1325	1489	1584	2001
Suomi, keskipitkä	568	477	588	618	639
Suomi, pitkä	1962	1875	1952	1914	1811
Terveystieto	13895	13103	11381	9707	8678
Venäjä, lyhyt	704	614	623	504	392
Venäjä, pitkä	386	377	405	443	538
Yhteiskuntaoppi	8472	8478	9610	10646	9733
Äidinkieli, inarinsaame	.	2	.	.	3

Äidinkieli, koltansaame	.	.	.	.	.
Äidinkieli, pohjoissaame	8	5	5	12	6
Äidinkieli, ruotsi	2510	2322	2503	2396	2578
Äidinkieli, suomi	30640	30373	30603	30706	33373
Yhteensä	188335	187908	192134	193264	210513

1.6 Henkisten voimavarojen hallinta ja kehittäminen

Konsernitavoitteiden mukaisesti Opetushallitus kehittää ja johtaa työyhteisöään tavoitteena henkilöstön hyvä työkyky ja hyvinvointi, asiantuntijuus, vahva osaaminen ja sen kehittäminen, liikkuvuuden edistäminen sekä valtion työnantajakuvan uudistaminen. Opetushallitus kehittää toimintakulttuuriaan, pääprosessejaan ja organisaatiotaan tukemaan laadukasta vaikutustavoitteiden toteuttamista ja tiukan resurssitilanteensa mukaista tehtävien priorisointia.

Henkilöstöjohtamisen ohjelma valmistui kuluneen vuoden aikana ja siinä kuvataan ne periaatteet, joilla toteutetaan Opetushallituksen visiota, missiota ja tapaamme toimia henkilöstöjohtamisen osalta. Työnantajana Opetushallitus tarjoaa innostavan ja kannustavan työyhteisön, jossa jokainen voi kehittää omaa osaamistaan ja kasvaa potentiaaliinsa. Asiantuntevana kehittäjäorganisaationa kannustamme henkilöstöämme jatkuvaan oppimiseen. Arvostamme työntekijöissämme yhdessä ohjautuvuutta, kykyä uusiutua ja oppia uutta. Odotamme työntekijöiltämme hyviä itsensä johtamisen ja verkostoitumisen taitoja, hyviä vuorovaikutustaitoja, hyvää tiedonhallintaa ja kokonaisuuksien hahmottamista sekä asiakaslähtöistä kehittämisotetta. Luotamme henkilöstöömme ja arvostamme kaikkien osaamista. Tavoitteenamme on positiivinen työntekijäkokemus, joka muodostuu hyvästä henkilöstöjohtamisesta palvelussuhteen koko elinkaaren aikana.

Tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelma valmistui kuluneen vuoden aikana ja siinä keskitytään tarkastelemaan tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden toteutumista työnantajaroolin näkökulmasta. Opetushallituksen tavoitteena on työnantajana tarjota tasapuoliset työskentely- ja kehittymismahdollisuudet kaikille iästä, sukupuolesta, etnisestä taustasta tai muusta vastaavasta tekijästä riippumatta.

Oppimisen foorumin tapaamisia jatkettiin vuoden 2020 aikana. Foorumi toimii koko henkilöstön yhteisenä keskustelufoorumina, tavoitteenaan avoimen ja ketterän toimintakulttuurin edistäminen. Foorumi kokoontui alkuvuonna noin kerran kuukaudessa ja etätöyön aikana tapaamisissa oli tauko ja ne käynnistyivät marraskuussa. Tapaamisisten aiheina oli mm. lasten ja nuorten osallisuus sekä yhteinen keskustelu erilaisista etätöyön menetelmistä ja yhteydenpidon tavoista poikkeusolojen aikana.

Etätöyön aikana tunnistettiin sosiaalisten kontaktien väheneminen ja huoli yhteisöllisyyden haurastumisesta. Yhteisöllisyyden kannattelemiseksi aloitettiin koko henkilöstön yhteiset virtuaaliset kahvitilaisuudet lokakuussa, joihin kutsuttiin puhujiksi ulkopuolisia asiantuntijoita. Joka toinen viikko järjestettyjen kahvihetkien teemoina oli muun muassa työhyvinvointi, jaksaminen ja keskustelukulttuuri.

Vuoden 2020 henkilöstökoulutuksen painopisteitä olivat kehittämistoimintaan, digitaalisuuteen, johtamiseen ja vuorovaikutuskyvykkyyteen liittyvien osaamisten vahvistaminen. Toteutuksissa siirryttiin keväällä etäkoulutuksiin, mikä sujui alun kokeilujen jälkeen yllättävän hyvin. Oppisopimuskoulutuksena vuonna 2019 käynnistynyt OPH Lean

Master päättyi kesällä, jolloin yhteensä 22 opetushallituksen asiantuntijaa suoritti Tuotekehitystyön erikoisammattitutkinnon. Johtamisen ja yritysjohtamisen erikoisammattitutkintoon johtava oppisopimuskoulutus käynnistyi syksyllä ja siihen osallistuu yhteensä 11 johtajaa ja esihenkilöä. Se tarjoaa tilaisuuden paitsi henkilökohtaiseen johtamisosamisen kehittämiseen myös johtamiskulttuurin ja -käytäntöjen yhteiseen kehittämiseen.

Etätöyöhön siirtyminen edellytti entisestään oman työn ja ajankäytön suunnittelua ja hallintaa. Tarjosimme valmennusta itsensä johtamiseen ja tehokkaaseen ajanhallintaan. Digitaalisiin työkaluihin ja järjestelmiin perustuva yhteydenpito ja työskentely korosti henkilöstön digiosaamisen tarvetta ja sitä tuettiin muun muassa tarjoamalla koulutusta sähköisten työkalujen käytöstä sekä tietosuojasta ja -turvasta. Muita henkilöstökoulutuksen teemoja olivat muun muassa haasteellisten asiakastilanteiden kohtaaminen ja Vaikuta kouluttajana -valmennus. Fasilitointiosaamista laajennettiin virtuaalifasilitoinnin valmennuksella.

1.6.1 Henkilöstön määrä ja rakenne

Taulukko 29. Henkisten voimavarojen hallinta (Opetushallitus)

Mittari	2019 toteuma	2020 toteuma	2020 tavoite
Henkilötyövuodet (toimintamenot, htv) - perustoimintamenot	357 326	350 307	326
Työtyytyväisyys-indeksi (VM Baro)	3,3	3,4	3,6
Sairauspoissaolot (pv/htv)	6,8	4,7	6,0
Koulutuspäivät (työpäiviä/htv)	1	1	3
Johtaminen (VM Baron johtajuusindeksi)	3,1	3,3	3,5
Tilat (tilatehokkuus m ² /hlö)	22,1	22,1	19,5
Sopimuksista Hanselin kilpailuttamia (%)	21	tietoa ei saatavilla	25
Yhdenvertaisuutta ja tasa- arvoa koskeva mittari (onko laadittu yhdenvertaisuus- ja tasa-arvosuunnitelmat sekä konkreettiset toimet)	kyllä	kyllä	
Kestävää kehitystä koskeva mittari (konkreettiset toimet)	ei	ei	

Digitaalisuutta koskeva mittari (konkreettiset toimet)	ei	kyllä	
--	----	-------	--

Vuonna 2020 viraston (sisältää YTL ja Karvi) henkilötyövuosien määrä oli 418 (ulkomaan lehtorit mukaan lukien 432, Eurooppa-koulut mukaan lukien 461). Tulossopimuksessa asetettu tavoite on asetettu perustoimintamenoille, joten mittariston toteumia on tarkistettu myös tältä osin. Henkilöstön lähtövaihtuvuuteen lasketaan irtisanoutumiset ja eläköitymisten lisäksi pitkät palkattomat virkavapaudet ja määräaikaisten virkasuhteiden päätyminen. VMBaro-kyselyn tuottama johtajuusindeksi (3,4) ei saavuttanut asetettua tavoitetta (3,6). Sairauspoissaolojen määrä henkilötyövuotta kohden laski edellisvuodesta ollen (4,7).

1.6.2 Työtyytyväisyys

Työtyytyväisyyttä selvitettiin VMBaro-kyselyllä ja korona-aikaan liittyvillä kahdella erillisellä fiiliskyselyillä.

Henkilöstön jaksamista ja kokemuksia etätyöstä korona-aikana selvitettiin Poikkeusolojen opit kyselyllä (23. – 30.4.2020) ja Fiiliskyselyllä 8. - 14.9.2020. Kevään kyselyn perusteella vastaajien työhyvinvointi oli jopa hieman parantunut edelliseen syksyyn verrattuna. Syyskuun alun fiiliskyselyn perusteella oma arvio työhyvinvoinnista oli etätyön jatkuessa palautunut suunnilleen samalle tasolle kuin mitä se oli vuotta syksyllä 2019. Vaikka työhyvinvointi keskimäärin koettiin hyvänä, vastaukset kertoivat myös huolestuttavasti henkilöstön kuormittumisesta ja jatkuvasta kiireen kokemuksesta. Syyskuun fiiliskyselyssä työstä itsensä kuormittuneeksi kokevia oli 64 % vastaajista. Osalle korona-aika tarkoitti uusia työtehtäviä ja sen myötä lisääntyntä työmäärää, mutta kuormitusta oli jatkunut jo pidempään ennen poikkeusoloja.

Kevään ja alkusyksyn fiiliskyselyjen tulosten perusteella voitiin todeta, että henkilöstö oli selvinnyt kevään poikkeusoloista ja syksyllä jatkuneesta etätyövaiheesta pääsääntöisesti hyvin. Suurelle osalle henkilöstöä etätyö ei tuottanut vaikeuksia. Työtehtävät eivät olleet paikkaan ja aikaan sidottuja ja henkilöstö näki etätyössä paljon positiivisia puolia; mahdollisuus keskittymiseen paremmin kuin avotoimistossa, työmatkojen poisjäänti lisäsi vapaa-aikaa ja antoi paremman mahdollisuuden harrastamiseen ja lepoon. Jatkuvan etätyön negatiivisina puolina koettiin sosiaalisten kontaktien ja työkavereiden ja esihenkilön tuen väheneminen. Haasteeksi koettiin myös työn ja vapaa-ajan erottaminen, kun työpiste on kotona. Osalle työstä irrottautuminen, tauottaminen ja kuormituksesta palautuminen on ollut hankalaa. Kaikilla ei ole kunnollista työpistettä kotona, mikä aiheutti huolta omasta terveydestä. Työpaikan tuoleja, isompia näyttöjä ja erillisiä näppiksiä siirrettiin kodin työpisteisiin ergonomian parantamiseksi. Taukoliikunnan ja työn tauottamisen tueksi henkilöstölle oli tarjolla sähköinen taukoliikuntaohjelma.

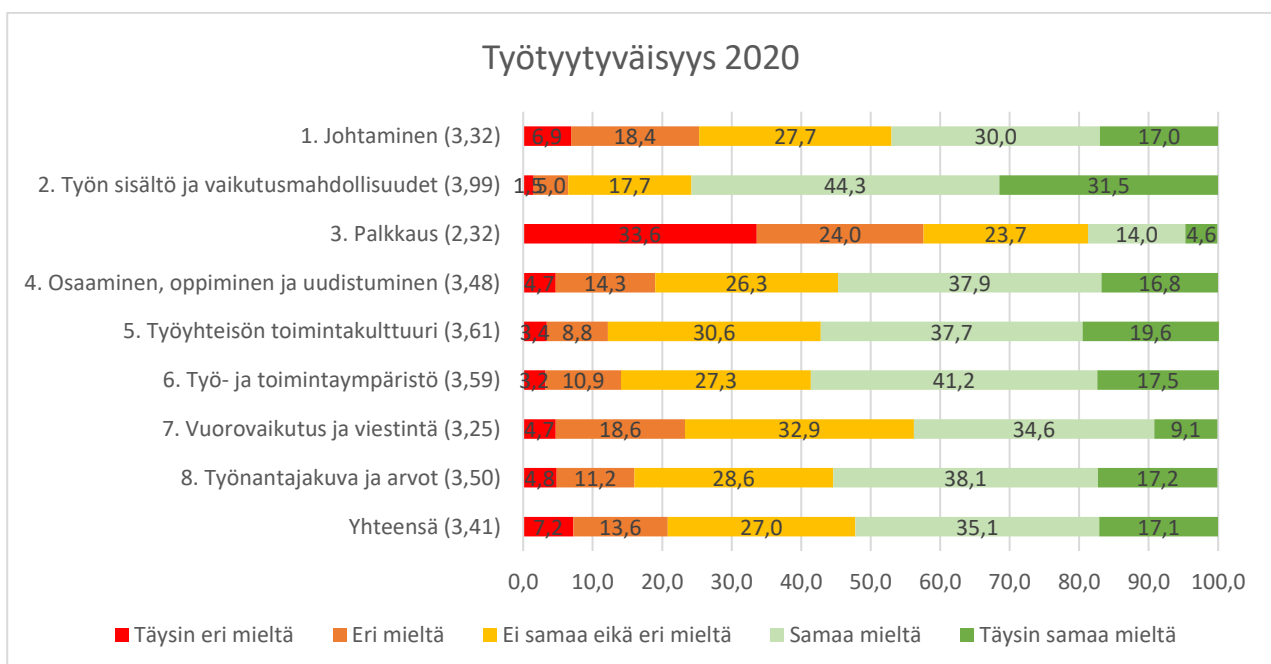
VMBaro-kysely toteutettiin lokakuussa (6. – 20.10.2020), johon vastasi 79 % henkilöstöstä. Työtyytyväisyyden kokonaistulos oli 3,41, mikä on edellistä vuotta (3,30) parempi. Lähes kaikilla osa-alueilla oli nähtävissä varovainen suunta parempaan päin. Ainoastaan tyytymättömyys palkkaukseen oli lisääntynyt hieman edelliseen vuoteen verrattuna. Keskeisenä syynä kokemukseen palkkauksen epätasa-arvoisuudesta ja epäoikeudenmukaisuudesta oli palkkausjärjestelmän puuttuminen. Työtä palkkausjärjestelmän saamiseksi tehtiin koko vuoden ajan ja lopulta palkkausjärjestelmästä saavutettiin neuvottelutulos joulukuussa 2020.

Eniten nousua työtyytyväisyydessä oli havaittavissa vuorovaikutuksessa ja viestinnässä. Erityisesti työyhteisöviestinnän oli koettu parantuneen. Edelleen toivottiin lisää avoimuutta asioiden valmisteluun ja tietoa siitä, mitä prosesseja on valmisteilla ja meneillään.

Arviot lähiesimiestyöstä olivat parantuneet aikaisempaan verrattuna; oikeudenmukainen kohtelu 4,00 (2019: 3,86), töiden tuloksellisen työn tekemisen mahdollistaminen 3,65 (2019: 3,47) ja mahdollisuus kokeilla ja tehdä asioita uudella tavalla 3,61 (2019: 3,42). Esimiesten onnistuminen työyhteisön töiden organisoinnissa oli parantunut edellisvuoteen verrattuna, mutta vaatii edelleen panostamista. Vastauksissa on edelleen hajontaa ja eroja yksiköiden välillä.

Opetushallituksen virastokohtaisissa kysymyksissä keskityttiin viraston vaikutustavoitteiden toteutumiseen. Vastaajia pyydettiin arvioimaan, mikä auttaisi rakentamaan omaa toimintaa näiden tavoitteiden suuntaiseksi. Vastauksissa tuli esiin tarve varata aikaa ja työrauhaa uudistumisen edellyttämälle itsensä kehittämiselle ja avoimelle keskustelulle kollegojen kanssa. Toiminnan kehittämiseksi vaikutustavoitteiden suuntaiseksi henkilöstö toivoi koulutusta, tukea ja ohjausta uusiin tehtäviin tarttumiseksi. Tavoitteet ovat hyvin tunnettuja ja 70,7 % vastaajista oli hyvin tai erittäin hyvin sitoutunut niihin. Jotta omaa toimintaa voisi suunnata tavoitteiden suuntaisesti, tulisi niitä edelleen konkretisoida ja selkeyttää ja näin vahvistaa oman työn linkittymistä niihin.

Havainnot ja kokemukset epäasiallisesta käytöksestä ja häirinnästä olivat hieman vähentyneet aikaisempaan verrattuna. Tuloksista kävi ilmi, että noin 38 %vastaajista (2019: 48,5 %) oli havainnut epäasiallista käytöstä ja noin 23 % (2019: 28,5 %) vastaajista oli kokenut itse epäasiallista käytöstä. Havainnot kiusaamista olivat vähentyneet edellisestä vuodesta, mutta edelleenkin noin 15 % (2019: 16,3 %) vastaajista oli havainnut ja noin 6,3 % (2019: 8 %) itse kokenut kiusaamista. Johtotiimin linjauksen mukaan Opetushallituksessa on nollatoleranssi epäasiallisen käytöksen ja häirinnän suhteen ja väärinkäytöksiin puututaan välittömästi. Kuluneen vuoden aikana esihenkilöille järjestettiin Puheeksi ottamisen koulutus tukemaan epäasialliseen käytökseen puuttumista. Pääjohtaja jakama tavoite ”Kohtelen kaikkia opetushallitus-kollegoja hyväntahtoisesti ja heidän osaamistaan arvostaen” kirjattiin jokaisen opetushallituslaisen henkilökohtaiseksi tavoitteeksi Osaava-järjestelmässä.

1.6.3 Toimitilat

Opetushallituksen työympäristön uudistaminen valtion työympäristökonseptin mukaiseksi monitilaksi aloitettiin kesäkuussa 2020 kaksi vuotta kestäneiden esiselvitysten ja suunnittelun jälkeen. Kaksi ensimmäistä kerrosta valmistuivat vuoden 2020 lopussa ja kolmas, viimeinen kerros saadaan käyttöön kesä-heinäkuussa 2021. Hanke on kaikilta osin edennyt suunnitellusti.

Ylioppilastutkintolautakunnan kanslia muutti uusiin tiloihin tammikuussa 2021. Karvin muutto tapahtuu huhtikuussa.

Uuden työympäristön yhteiskäyttöisyysaste mitoitettiin suunnittelussa eri näkökohtien vuoksi maltillisesti 70 prosenttiin. Koronavuoden aikana uudistuneet työnteon tavat, jotka osin muodostunevat pysyviksi, varmistavat yhdessä maltillisen yhteiskäyttöisyysasteen kanssa, että Opetushallitukseen sijoitettavat uudet valtiohallinnon toiminnot ovat sijoitettavissa Opetushallituksen yhteyteen myös tilojen riittävyyden osalta.

Toimitilojen uudistaminen vähentää Opetushallituksen ja sen erillisyyksiköiden toimitilojen neliömäärää 30 %. Tilatehokkuus on remontin jälkeen 16 m²/HTV. Uusien toimintojen sijoittaminen Opetushallitukseen tulee lisäämään tilatehokkuutta.

Työympäristön uudistaminen ei tilankäytön tehostumisen vuoksi lisää vuokratkustannuksia.

1.7 Tilinpäätösanalyysi

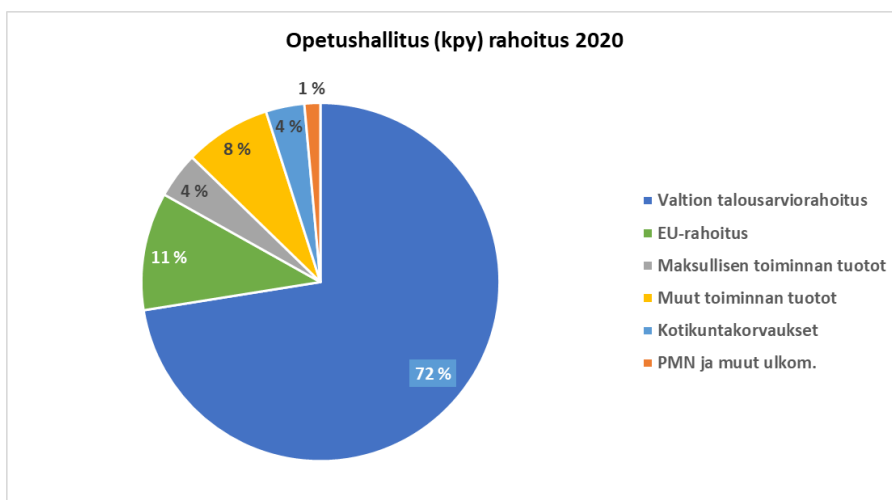
Tilinpäätösanalyysi laskelmineen kattaa koko Opetushallituksen kirjanpitoyksikön, sisältäen myös valtion oppilaitokset.

1.7.1 Rahoituksen rakenne

Opetushallituksen kokonaistalous vuonna 2020 oli yhteensä 361 milj. euroa. Talousarvion kautta Opetushallituksella oli käytössään määrärahoja n. 262 milj. euroa (sisältää vuodelta 2019 siirtyneet talousarviotilien siirtomäärärahat 65 milj. euroa). EU-rahoitusta saatiin käyttöön runsaat 38 milj. euroa sekä valtion yleissivistävien oppilaitosten toimintaan kotikuntakorvauksia 12,6 milj. euroa. Maksullisesta toiminnasta ja sen muutoksista on raportoitu luvussa 1.4.3. Talousarviorahoitusta oli kaikkiaan 72 prosenttia ja muuta ulkopuolista rahoitusta 16 prosenttia. Siirtomenoja Opetushallitus maksoi 170 milj. euroa eli n. 47 prosenttia koko taloudesta.

Taulukko 30. Opetushallituksen rahoituksen rakenteen muutos 2018-2020.

Rahoituksen rakenne (kpy) miljoonaa euroa	2020	2019	2018	Muutos	Muutos % 2019-2020
Valtion talousarviorahoitus	261,74	308,96	319,52	-47,22	-15,3 %
EU-rahoitus	38,43	39,25	34,46	-0,82	-2,1 %
Maksullisen toiminnan tuotot	14,95	16,63	16,14	-1,68	-10,1 %
Muut toiminnan tuotot	28,22	13,43	13,79	14,79	110,1 %
Kotikuntakorvaukset	12,58	12,40	12,34	0,18	1,5 %
PMN ja muut ulkom.	5,19	4,56	4,46	0,63	13,8 %
Yhteensä	361,11	395,23	400,71	-34,12	-8,6 %

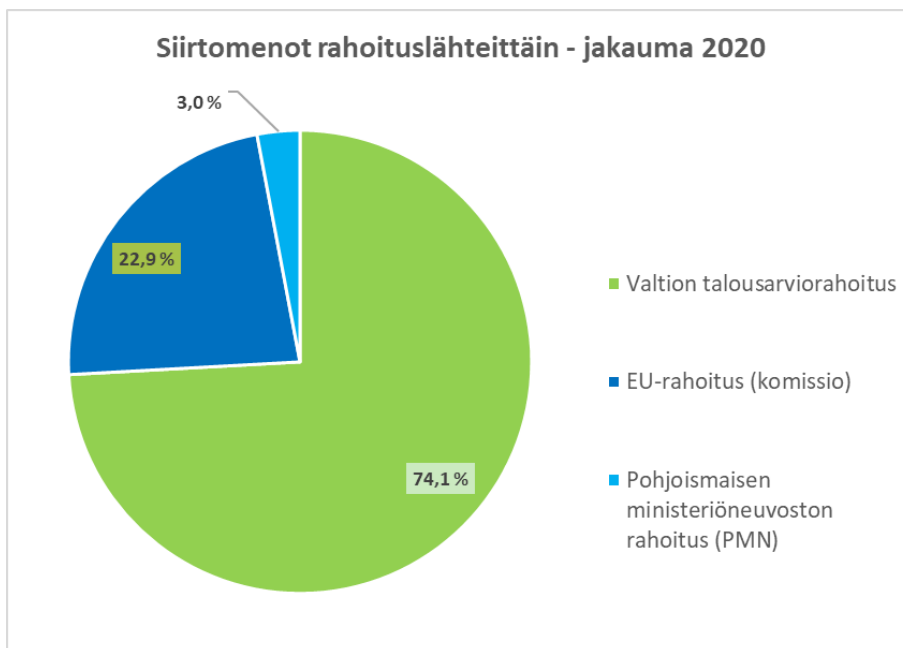
1.7.2 Siirtomenojen rahoituslähteet ja kohdistuminen tuensaajittain

Siirtomenojen osalta valtion talousarviorahoitus väheni (- 18 milj. eurolla) edellisvuodesta poikkeuksellisen vuoden johdosta mm. koronaviruksen aiheuttamien tukitoimien ja tulonmenetysten painotuksina määrärahoissa. Myös maksetut 17 milj. euron avustukset lukiokoulutuksen järjestäjille opiskelijoiden opintojen kertaamiseen ja tukitoimenpiteisiin (IV LTAE) tuli laskuttaa ministeriöltä, joten ne

eivät näy Opetushallituksen talousarviokirjanpidossa toteumatietoina. EU-rahoitus väheni samoin 0,9 milj. euroa liikkuvuuden pysähtyttyä.

Taulukko 31. Opetushallituksen siirtomenot rahoituslähteittäin 2018 - 2020.

Rahoituslähde (siirtomenot)	2020	2019	2018	Muutos 2019-2020	Muutos- prosentti 2019-2020
Valtion talousarviorahoitus	125 905 895	143 972 737	135 731 409	-18 066 842	-12,5 %
EU-rahoitus (komissio)	38 898 299	39 810 438	35 039 890	-912 139	-2,3 %
Pohjoismaisen ministeriöneuvoston rahoitus (PMN)	5 060 921	4 698 520	4 476 126	362 401	7,7 %
Muu rahoitus (Business Finland)	56 400	129 300	129 219	-72 900	-56,4 %
Yhteensä	169 921 515	188 610 995	175 376 644	-18 689 480	-10,7 %

Avustus- ja apurahapäätösten lukumäärä 7 124 säilyi edellisvuoden tasolla, vaikka euromääräisesti jaettiin edellisvuotta vähemmän. Päätöksistä kielteisten päätösten osuus kasvoi 42 prosenttiin (v. 2019: 34 %). Tätä selittää osuus yksilöhakemuksista, joita ei ole voitu myöntää koronasta johtuvana. Maksettu avustus on keskimäärin 41 000 euroa, ollen samansuuruinen kuin vuonna 2019.

Alla oleva taulukosta käy ilmi maksettujen siirtomenojen kohdistuminen tuensaajittain vuonna 2020.

Taulukko 32. Opetushallituksen siirtomenot tuensaajittain v. 2020.

Käyttötalouden kulujen jakautuminen (LKP)	2020	Osuus prosentteina
Valtionavustukset käyttötalous, paikallishallinto	59 265 795	34,9 %
Valtionavustukset käyttötalous, yliopistot	21 557 631	12,7 %
Valtionavustukset käyttötalous, voittoa tavoittele	60 668 648	35,7 %
Valtionavustukset käyttötalous, elinkeinoelämä	22 240 249	13,1 %
Siirtotalouden kulut käyttötalous, EU jäsenvaltiot	2 796 668	1,6 %
Valtionavustukset käyttötalous, kotitaloudet	804 826	0,5 %
Siirtotalouden kulut käyttötalous, ulkomaat	1 358 442	0,8 %
Muut siirtotalouden kulut käyttötalous, valtionhal	294 901	0,2 %
Muut valtionosuudet yhteensä	934 355	0,5 %
Yhteensä	169 921 515	100 %

1.7.3 Talousarvion toteutuminen

Opetushallitukselle myönnettiin vuoden 2020 valtion talousarviosta kaiken kaikkiaan n. 207 milj. euroa. Lisäksi tilikaudella oli käytettävissä siirtyneitä määrärahoja n. 65 milj. euroa (24 % määrärahoista), jolloin käytettävissä oli yhteensä 272 milj. euroa tilikauden menoihin. Määrärahojen kokonaiskäyttö oli 157 milj. euroa. Vuodelle 2020 siirtyi 36 milj. euroa eli 17 %. Siirtomäärärahakanta väheni edellisvuodesta 12 milj. eurolla. Käytettävissä olevista arviomäärärahoista, joita oli 66 milj. euroa, jäi käyttämättä valtionavustuksina 8,3 milj. euroa. Käyttämättä jääneitä siirtyneitä määrärahoja, joita ei voitu enää siirtää vuodelle 2021, peruutettiin yhteensä noin 155 000 euroa.

Vuoden 2020 talousarviossa nettoutettaviin talousarviotileihin esitetty bruttotuloarvio oli 68 milj. euroa, tilikauden toteumaksi kertyi 81 milj. euroa.

Opetushallituksella (virasto) oli vuoden 2020 talousarviossa osoitettuja toimintamenoja käytettävissään 67 milj. euroa ja lisäksi siirtyneitä määrärahoja 13 milj. euroa, yht. 80 milj. euroa. Vuodelle 2021 siirtyi 11 milj. euroa. Ns. perustoimintamenoja siirtyi 5,7 milj. euroa. Muilta toimintamenomomentin alajaottelun kohdista siirtyi vuodelle 2021 yhteensä 5,2 milj. euroa.

Valtion oppilaitosten toimintamenojen kokonaiskäyttö, 51 milj. euroa, ylitti 6,4 milj. eurolla vuotuisen talousarviomäärärahan (44,4 milj. euroa), josta syystä oppilaitosten siirtomäärärahakanta supistui vastaavalla summalla. Vuodelle 2021 siirtyi 16,3 milj. euroa.

1.7.4 Tuotto- ja kululaskelma

Toiminnan tuotot

Opetushallitus kirjanpitoyksikön toiminnan tuotot olivat vuonna 2020 yhteensä 43,2 milj. euroa. Muutosta edelliseen vuoteen oli noin 13 milj. euroa. Toiminnan tuotoista maksullisen toiminnan tuottoja oli 35 % (14,9 milj. euroa), josta julkisoikeudellisen toiminnan tuotot olivat 9,6 milj. euroa. Opetushallituksen (virasto) maksullisen liiketoiminnan volyyymi oli noin 3 milj. euroa ja julkisoikeudellisen volyyymi 0,5 milj. euroa. Muut toiminnan tuotot olivat 27,9 milj. euroa, joka kertyi pääosin yhteistoiminnan kustannusten korvauksista (22,3 milj. euroa) ja

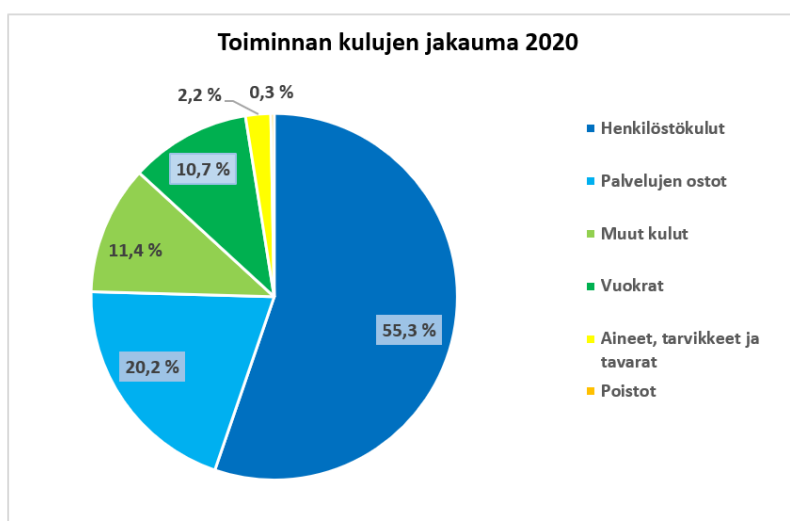
yhteisrahoitteisesta toiminnasta (4,9 milj. Euroa). Opetushallitus maksoi 17 milj. euron avustukset lukiokoulutuksen järjestäjille opiskelijoiden opintojen kertaamiseen ja tukitoimenpiteisiin. Tämä avustus laskutettiin ministeriöltä ja näkyy Opetushallituksen muissa tuotoissa.

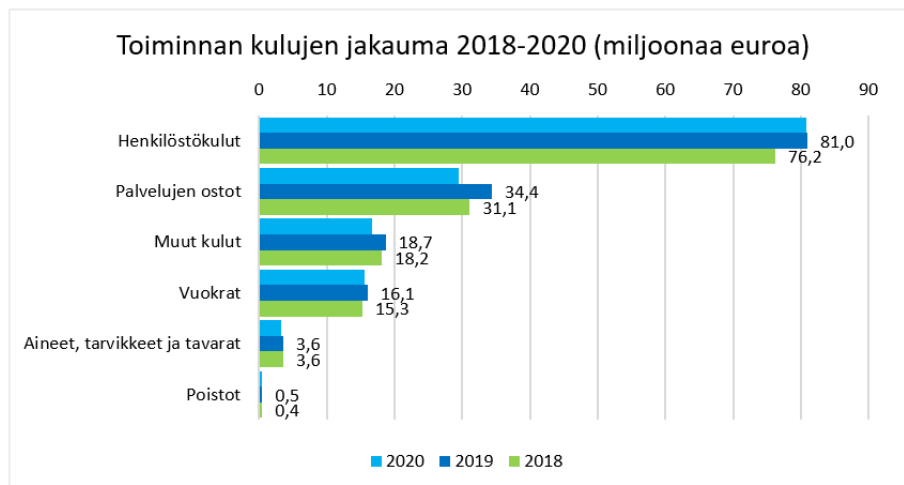
Toiminnan kulut

Koko kirjanpitoyksikön toiminnan kulut olivat kertomusvuonna yhteensä 146,2 milj. euroa. Toiminnan kuluista 55 prosenttia muodostuu henkilöstökuluista, noin 81 milj. euroa, josta Opetushallituksen (virasto, sisältäen ulkomaan lehtorit) osuus on 34,6 milj. euroa. Palvelujen ostot olivat toiseksi suurin kuluerä 20 prosentin osuudella (30 milj. euroa) ja erilaisiin vuokramenoihin käytettiin 11 prosenttia kuluista, yht. 15,6 milj. euroa. Tästä Opetushallituksen (virasto) osuus on 2 milj. euroa. Muut kulut, 16,6 milj. euroa, sisältävät Kopiosto ry:lle ja AV-Tuottajien tekijänoikeusyhdistykselle maksetut käyttöoikeuskorvausmaksut 14,7 milj. euroa. Aikaisemmin erikseen esitetyt Sisäiset kulut esitetään vuodesta 2020 alkaen tilikarttamuutoksesta johtuen Palvelujen ostoissa. Taulukossa myös vertailuvuosien esittämistapaa on muutettu. – Alla olevassa taulukossa ei ole otettu huomioon valmistevaraston lisäystä.

Taulukko 33. Toiminnan kulut 2020 ja niiden muutos.

Toiminnan kulut (1 000 euroa)	2020	2019	2018	Muutos	Muutosprosentti
Henkilöstökulut	80 778	80 963	76 217	-185	-0,2 %
Palvelujen ostot	29 509	34 385	31 119	-4 876	-14,2 %
Muut kulut	16 634	18 697	18 161	-2 063	-11,0 %
Vuokrat	15 590	16 053	15 262	-463	-2,9 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	3 256	3 555	3 579	-299	-8,4 %
Sisäiset kulut	0	0	0	0	0,0 %
Poistot	426	475	450	-49	-10,3 %
Yhteensä	146 193	154 128	144 787	-7 936	-5,1 %

Rahoitustuotot, siirtotalouden tuotot ja kulut

Rahoitustuotot (81 024,87 euroa) koostuvat pääosin valtionavustusten takaisinperintöjen koroista. Siirtotalouden tuotot olivat vuonna 2020 yhteensä 56,2 milj. euroa. Tuotot paikallishallinnolta, 12,6 milj. euroa, koostuivat suurimmaksi osaksi valtion oppilaitoksille maksetuista oppilaiden kotikuntakorvauksista. Tuotot EU:n toimielimiltä ja muilta elimiltä 38,4 milj. euroa, koostuu Erasmus plus ja European Solidarity Corps (ESC) -apurahaohjelmien sekä Euroopan Unionin muihin ohjelmiin saatavasta rahoituksesta. Muut siirtotalouden tuotot ulkomailta, 5,2 milj. euroa, koostuu Pohjoismaiden ministeriöneuvoston (PMN) myöntämästä rahoituksesta.

Opetushallitus maksoi valtionavustuksia ja apurahoja vuonna 2020 yhteensä 170 milj. euroa. Valtionavustusten omaehtoisia palautuksia oli 1,8 milj. euroa ja takaisin perintöjä 67 000 euroa. Kv-toiminnan apurahapalautuksia eri pankkitileille kertyi 2,7 milj. euroa.

1.7.5 Tase

Opetushallitus kirjanpitoyksikön taseen loppusumma vuonna 2020 oli 132,1 milj. euroa. Suurimpana muutoksena oli käyttöomaisuusarvopapereihin kirjattujen Oppiva Invest Oy:lle luovutettujen osakkeiden (80 milj. euroa) siirto Muihin oman pääoman ehtoihin sijoituksiin. Käyttöomaisuuden muut suuret erät olivat rakennukset (788 000 euroa), koneet ja laitteet (642 000 euroa) sekä muut pitkävaikutteiset menot (859 000 euroa).

Vaihto-omaisuus, 0,6 milj. euroa, muodostuu pääosin Opetushallituksen kustantamista oppikirjoista ja muista koulutusmateriaaleista.

Lyhytaikaiset saamiset olivat kertomusvuonna yhteensä 3,1 milj. euroa. Myyntisaamiset olivat kertomusvuonna yhteensä 2,3 milj. euroa. Siirtosaamisia oli yhteensä 357 000 euroa ja muita lyhytaikaisia saamisia 346 000 euroa.

Rahat, pankkisaamiset ja muut rahoitusvarat olivat vuonna 2020 yhteensä 45,9 milj. euroa. Muut pankkitilit, 42,1 milj. euroa, koostuu Opetushallituksen ns. saldolisista pankkitileistä, joilta maksetaan EU-rahoitteisiin apurahaohjelmiin sekä PMN:n ohjelmiin liittyviä apurahoja ja avustuksia.

Muut rahat ja pankkisaamiset, 3,8 milj. euroa, koostuu pääosin Valteri-koulun Skillan toimipisteen rahastoiduista testamentteilla saadusta varoista 3,5 milj. euroa. Valteri-koulu Onervan toimipisteellä oli pienempiä rahastoituja varoja yhteensä 0,3 milj. euroa.

Lyhytaikaiset velat olivat tilikauden päätyessä yhteensä 61,3 milj. euroa. Suurin osa, 40,7 milj. euroa, koostuu pääosin saatuihin ennakkoihin kirjatusta EU- ja PMN- rahoitteisten apurahaohjelmien rahoituksesta. Siirtovelat, 12,4 milj. euroa, koostuu koko kirjanpitoyksikön lomapalkkavelasta 11,7 milj. euroa sekä muista siirtoveloista 625 521 euroa.

1.8 Sisäisen valvonnan arviointi- ja vahvistuslausuma

Opetushallituksen johto vastaa talousarvioasetuksen 69 §:n mukaan siitä, että virastossa toteutetaan sen talouden ja toiminnan laajuuteen ja sisältöön sekä niihin liittyviin riskeihin nähden asianmukaiset menettelyt, jotka varmistavat viraston talouden ja toiminnan laillisuuden ja tuloksellisuuden, viraston hallinnassa olevien varojen ja omaisuuden turvaamisen, viraston vastattavana ja välitettävänä olevien varojen hoidon sekä viraston johtamisen ja ulkoisen ohjauksen edellyttämät oikeat ja riittävät tiedot viraston taloudesta ja toiminnasta.

Opetushallituksen johto on arvioinut viraston sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan nykytilaa sekä kehittämistarpeita. Arvioinnissa on käytetty johtotiimissä tehtyä riskiarviointia sekä henkilöstölle teetettyä kyselyä sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan tilasta, joka perustuu valtiovarain controller -toiminnon suosituksen mukaiseen sisäisen valvonnan arviointikehikkoon.

Arviointien perusteella Opetushallitukseen kohdistuvat olennaisimmat riskit ovat:

1. Koulutuksen ja kansainvälistymisen toimintaympäristöön liittyvät riskit
2. Voimavaroihin liittyvät riskit: henkilöstön työhyvinvointi, jaksaminen ja osaaminen, perustoiminnan rahoitus ja henkilöstöresurssit
3. Tietoon ja tietoturvaan liittyvät riskit

Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan henkilöstökyselyn perusteella keskeisimmiksi Opetushallituksen vahvuuksiksi tunnistettiin tavoitteenasetanta ja näiden tunteminen, hallinnollisten ohjeiden ajantasaisuus ja noudattaminen sekä sidosryhmäyhteistyö. Kehittämiskohteiksi tunnistettiin riskienhallinnan seuranta ja analysoinnin järjestelmällisyys, henkilöstöresurssien riittävyys ja osaaminen.

Merkittävä riski Opetushallituksen toimintaedellytyksille on perustoiminnan vajaa rahoitustaso sekä samaan aikaan jatkuvasti laajentuvat uudet vastuut ja kirjanpitoyksikön monimuotoistuminen. Vuoden 2021 puolella Opetushallituksen yhteyteen perustetaan jatkuvan oppimisen palvelukeskus ja kehitysyhteistyöhön kytkeytyvä osaamiskeskus. Useassa yhteydessä todettu perustoimintamenoissa oleva rakenteellinen alijäämä vaikuttaa Opetushallituksen pidemmän aikavälin suunniteluun sekä henkilöstön jaksamiseen. Uupumiseen ja jaksamiseen liittyvät riskit ovat merkittävät henkilöstön työtyytyväisyyskyselyn sekä arviointi- ja vahvistuslausumaa varten tehdyn henkilöstökyselyn perusteella.

Arviointien perusteella Opetushallituksen sisäinen valvonta ja siihen liittyvä riskienhallinta on toiminnan laajuuteen nähden asianmukaisesti järjestetty.

Kunkin valtion oppilaitoksen johto vastaa oman oppilaitoksensa osalta sisäisen valvonnan toimivuudesta ja on toteuttanut sisäisen valvonnan tilan arvioinnin valtiovarain controller-toiminnon arviointikehikon mukaisesti.

Oppilaitoskohtaiset sisäisen valvonnan arviointi- ja vahvistuslausumat esitetään oppilaitosten tuloksellisuusraporteissa.

1.9 Arviointien tulokset

Opetushallituksesta ei ole kertomusvuonna tehty ulkoista arviointia.

1.10 Yhteenveto havaituista väärinkäytöksistä

1.10.1 Virheitä ja väärinkäytöksiä koskevat yhteenvetotiedot

Opetushallitus teki vuonna 2018 tutkintapyyntöön valtionavustushanketta koskevan väärinkäytösepäilyyn vuoksi. Asiassa on nostettu syyte, joka tulee vuoden 2021 aikana käsiteltäväksi Varsinais-Suomen kärjäoikeudessa. Samassa asiassa vireillä ollut vahingonkorvauskysymys on yhden vastaajan osalta ratkaistu kärjäoikeudessa Opetushallituksen vaatimuksen mukaisesti ja kahden vastaajan kanssa on tehty sovintosopimus. Avustussumma oli 91 000 euroa, josta avustuksen vastaisesti käytetty osa on edellä todetulla tavalla vahvistettu takaisin maksettavaksi.

Opetushallitus on selvittänyt toista valtionavustuksen väärinkäytösepäilyä, aluksi itsenäisesti ja erillisenä asiana, sittemmin yhteistyössä avustuksen saajan konkurssipesän kanssa. Avustussumma oli 40 000 euroa, joka on takaisinperintäpäätöksellä määrätty kokonaan takaisin maksettavaksi. Saajayhteisö on maksukyvytön ja lakkautettu ja avustuksen menestyksellinen takaisinperintä on mahdollista vain saattamalla yhteisön puolesta toimineita luonnollisia henkilöitä korvausvastuuseen. Tätä arvioidaan vielä yhteistyössä konkurssipesän kanssa.

1.10.2 Takaisinperintää koskevat yhteenvetotiedot

Valtionavustusten takaisinperintäpäätöksiä tehtiin 7 kappaletta ja apurahojen käyttämättä jääneen osan laskutuksia tehtiin 163 kpl, yhteisummaltaan 2,8 milj. euroa. Niiden pääasiallinen syy oli ylimaksatus eli käyttämätön avustus tai apuraha, suurin osa kohdistui liikkuvuus ja koulutusyhteistyöhankkeisiin. Kolmessa valtionavustustapauksessa oli syynä avustuksen käytönvastaisuus. Avustusten omaehtoisia palautuksia kertyi 1,8 milj. euroa.

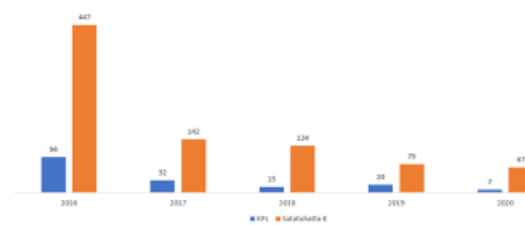
Oheisena tiivistelmä valtionavustusten tarkastuksista vuodesta 2016 lähtien.

Vuosina 2016-2020 keskimääräinen tarkastusaika
loppuselvityksien viimeisestä palautuspäivästä arkistoon

Takaisinperinnät vuosina 2016 – 2020

Tarkastetut loppuselvitykset vuosina 2016 – 2020

Käytön vastainen käyttö avustuksissa vuosina 2016 – 2020

2 Opetushallituksen talousarvion toteutumalaskelma

Osaston, momentin ja tilijaoittelun numero ja nimi	Tilinpäätös 2019	Talousarvio 2020 (TA + LTA:t)	Tilinpäätös 2020	Vertailu Tilinpäätös - Talousarvio	Toteuma %
11. Verot ja veronluonteiset tulot	1 353 897,05	889 619	889 619,34	0,00	100
11.04.01. Arvonlisävero	1 353 897,05	889 619	889 619,34	0,00	100
12. Sekalaiset tulot	1 800 852,68	2 365 404	2 365 403,80	0,00	100
12.29.99. Opetus- ja kulttuuriministeriön hallinnonalan muut tulot	1 681 220,66	2 206 275	2 206 274,95	0,00	100
12.39.04. Siirrettyjen määrärahojen peruutukset	112 978,95	155 004	155 003,69	0,00	100
12.39.10. Muut sekalaiset tulot	6 653,07	4 125	4 125,16	0,00	100
Tuloarviotilit yhteensä	3 154 749,73	3 255 023	3 255 023,14	0,00	100

Päälukaan, momentin ja tilijaoittelun numero, nimi ja määrärahalaji		Tilinpäätös 2019	Talousarvio 2020 (TA + LTA:t)	Talousarvion 2020		Tilinpäätös 2020	Vertailu Talousarvio - Tilinpäätös	Siirtomäärärahoja koskevat täydentävät tiedot			
				käyttö 2020	siirto seuraavalle vuodelle			Edellisiltä vuosilta siirtyneet määrärahat	Käytettävissä vuonna 2020	Käyttö vuonna 2020 (pl. peruutukset)	Siirretty seuraavalle vuodelle
23. Valtioneuvoston kanslia								70 000,00	70 000,00	0,00	70 000,00
23.01.25.	Terveet tilat 2028 (S3)							70 000,00	70 000,00		70 000,00
	23.01.25.1. Terveet tilat 2028 (KPY)							70 000,00	70 000,00		70 000,00
28. Valtiovarainministeriön hallinnonala		47 324,40	81 000		81 000,00	81 000,00	0,00	0,00	81 000,00	0,00	81 000,00
28.01.29.	Valtiovarainministeriön hallinnonalan arvonlisäveromenot (A)	47 324,40									
28.70.22.	Hallinnon palveluiden digitalisoinnin tuki (S3)		81 000		81 000,00	81 000,00	0,00		81 000,00		81 000,00
29. Opetus- ja kulttuuriministeriön hallinnonala		236 420 128,61	206 672 135	164 729 555,02	33 563 392,70	198 292 947,72	8 379 186,79	64 824 040,57	193 269 122,57	157 431 184,78	35 682 934,10
29.01.01.	Opetus- ja kulttuuriministeriön toimintamenot (netto) (S2)	200 000,00	500 000	147 929,29	352 070,71	500 000,00	0,00	41 932,26	541 932,26	189 861,55	352 070,71
	29.01.01.2. Koulutusvientit ja maakuvatyö	200 000,00	500 000	147 929,29	352 070,71	500 000,00	0,00	41 932,26	541 932,26	189 861,55	352 070,71
29.01.02.	Opetushallituksen toimintamenot (netto) (S2)	64 833 000,00	66 956 000	56 085 300,09	10 870 699,91	66 956 000,00	0,00	13 389 972,04	80 345 972,04	69 475 272,13	10 870 699,91
	29.01.02.1. Toimintamenot	26 539 000,00	28 162 300	22 504 336,96	5 657 963,04	28 162 300,00	0,00	1 896 931,99	30 059 231,99	24 401 268,95	5 657 963,04
	29.01.02.2. Kehittämis-, palvelu- ja hallintotehtävien sekä yhteiskunnan kansainvälistymisen edistäminen	23 617 000,00	23 142 000	18 139 320,23	5 002 679,77	23 142 000,00	0,00	11 487 050,05	34 629 050,05	29 626 370,28	5 002 679,77
	29.01.02.2.1. Ruotsinkielisen ja muun vähälevikkisen oppimateriaalimyyntin liikelatoudellisten suoriteiden hintojen alentaminen (EK) (enintään)	620 000,00	620 000	189 990,69	430 009,31	620 000,00	0,00		620 000,00	189 990,69	430 009,31

Päälukon, momentin ja tilijaoittelun numero, nimi ja määrärahalaji	Tilinpäätös 2019	Talousarvio 2020 (TA + LTA:t)	Talousarvion 2020		Tilinpäätös 2020	Vertailu Talousarvio - Tilinpäätös	Siirtomäärärahoja koskevat täydentävät tiedot			
			käyttö 2020	siirto seuraavalle vuodelle			Edellisiltä vuosilta siirtyneet määrärahat	Käytettävissä vuonna 2020	Käyttö vuonna 2020 (pl. peruutukset)	Siirretty seuraavalle vuodelle
29.01.02.2.2. Avustukset vähälevikkisen ruotsinkielisen oppimateriaalin tuottamiseen (EK) (enintään)	80 000,00	80 000	80 000,00		80 000,00	0,00		80 000,00	80 000,00	0,00
29.01.02.2.3. Avustus saamelaiskäräjille saamenkielisen oppimateriaalin tuottamiseen (EK)	500 000,00	500 000	500 000,00		500 000,00	0,00		500 000,00	500 000,00	0,00
29.01.02.2.4. Opetustoimen ja varhaiskasvatuksen henkilöstökoulutuksesta aiheutuvien menojen ja avustusten maksaminen (EK)	15 006 000,00	14 506 000	13 997 254,50	508 745,50	14 506 000,00	0,00	9 295 353,50	23 801 353,50	23 292 608,00	508 745,50
29.01.02.2.4.2. Henkilöstökoulutuksesta aiheutuvien menojen ja avustusten maksaminen muille		14 506 000	13 997 254,50	508 745,50	14 506 000,00	0,00		14 506 000,00	13 997 254,50	508 745,50
29.01.02.2.5. Kielitutkintojen kehittäminen ja toimeenpano, auktorisoitujen kääntäjien koulutus ja tutkintojen kehittäminen sekä oikeustulkintakirjasto- ja kääntäjäkoulutuksen kehittäminen ja ylläpito (EK)	524 000,00	524 000	58 502,79	465 497,21	524 000,00	0,00	461 640,27	985 640,27	520 143,06	465 497,21
29.01.02.2.6. Suomalaisen koulutuksen tunnettuuden ja yhteistyön edistäminen (47 htv) (EK)	1 600 000,00	1 600 000	1 155 808,74	444 191,26	1 600 000,00	0,00	141 164,14	1 741 164,14	1 296 972,88	444 191,26
29.01.02.2.7. Opiskelija-, harjoittelija-, opettaja-, nuoriso- ja asiantuntijavaihto sekä virkamiesvaihtoon myönnettävät stipendit, apurahat ja avustukset (EK)	2 870 000,00	2 870 000	1 172 181,26	1 697 818,74	2 870 000,00	0,00	920 332,98	3 790 332,98	2 092 514,24	1 697 818,74
29.01.02.2.8. EU:n ja Pohjoismaiden ministerineuvoston rahoittamien hankkeiden ja ohjelmien kansallinen rahoitus, monikeskinen ja kahdenvälinen yhteistyö, korkeakoulutuksen tunnetuksi tekeminen, kansainvälistämistä edistävät apurahat sekä Saamelaisen korkeakoulun pohjoismaisen tutkimustoiminta (EK) (enintään)	1 917 000,00	1 942 000	985 582,25	956 417,75	1 942 000,00	0,00	418 559,16	2 360 559,16	1 404 141,41	956 417,75

Pääluku, momentin ja tilijaottelun numero, nimi ja määrärahalaji		Tilinpäätös 2019	Talousarvio 2020 (TA + LTA:t)	Talousarvion 2020		Tilinpäätös 2020	Vertailu Talousarvio - Tilinpäätös	Siirtomäärärahoja koskevat täydentävät tiedot			
				käyttö 2020	siirto seuraavalle vuodelle			Edellisiltä vuosilta siirtyneet määrärahat	Käytettävissä vuonna 2020	Käyttö vuonna 2020 (pl. peruutukset)	Siirretty seuraavalle vuodelle
	29.01.02.2.9. Education Finland -ohjelman toimeenpano (EK) (enintään)	500 000,00	500 000	0,00	500 000,00	500 000,00	0,00	250 000,00	750 000,00	250 000,00	500 000,00
	29.01.02.3. Kopiointia, tallennusta ja käyttöoikeuksia koskeva tiedotus- ja selvitystoiminta (EK) (enintään)	14 677 000,00	14 676 700	14 666 164,55	10 535,45	14 676 700,00	0,00	5 990,00	14 682 690,00	14 672 154,55	10 535,45
	29.01.02.4. Luku- ja kirjoitustaidon parantamista edistävät toimenpiteet (EK) (enintään)		975 000	775 478,35	199 521,65	975 000,00	0,00		975 000,00	775 478,35	199 521,65
29.01.03.	Opetushallituksen yhteydessä toimivien viranomaisten toimintamenot (netto) (S2)	6 314 000,00	6 682 000	3 701 254,84	2 980 745,16	6 682 000,00	0,00	4 104 778,71	10 786 778,71	7 806 033,55	2 980 745,16
	29.01.03.1. Kansallinen koulutuksen arviointikeskus (EK) (enintään)	3 705 000,00	3 494 000	1 577 095,31	1 916 904,69	3 494 000,00	0,00	2 487 105,08	5 981 105,08	4 064 200,39	1 916 904,69
	29.01.03.2. Ylioppilastutkintolautakunnan kanslia (EK) (enintään)	2 609 000,00	3 188 000	2 124 159,53	1 063 840,47	3 188 000,00	0,00	1 617 673,63	4 805 673,63	3 741 833,16	1 063 840,47
29.01.21.	Kansainvälinen yhteistyö (S2)		7 500	3 032,85	4 467,15	7 500,00	0,00		7 500,00	3 032,85	4 467,15
29.01.29.	Opetus- ja kulttuuriministeriön hallinnonalan arvonnalisäveromenot (A)	11 104 889,80	9 972 553	9 972 552,51		9 972 552,51	0,00				
29.01.53.	Jatkuva oppimisen ja osaamisen kehittäminen (S2)	50 000,00	50 000	3 140,08	46 859,92	50 000,00	0,00	47 949,39	97 949,39	18 140,12	46 859,92
29.10.01.	Valtion yleissivistävän koulutuksen toimintamenot (netto) (S2)	43 085 000,00	36 245 000	21 962 770,18	14 282 229,82	36 245 000,00	0,00	20 736 126,35	56 981 126,35	42 698 896,53	14 282 229,82
	29.10.01.1. Kielikoulut	3 587 000,00	5 105 000	3 705 283,08	1 399 716,92	5 105 000,00	0,00	862 173,27	5 967 173,27	4 567 456,35	1 399 716,92
	29.10.01.2. VALTERI-koulu	33 222 000,00	24 931 372	12 389 768,94	12 541 603,06	24 931 372,00	0,00	17 716 208,10	42 647 580,10	30 105 977,04	12 541 603,06
	29.10.01.3. Kouluköten perusopetus	1 167 000,00	493 000	388 670,17	104 329,83	493 000,00	0,00	860 138,79	1 353 138,79	1 248 808,96	104 329,83
	29.10.01.4. Eurooppa-koulu	1 850 000,00	1 333 628	1 333 627,52	0,48	1 333 628,00	0,00	712 381,11	2 046 009,11	2 046 008,63	0,48
	29.10.01.5. Helsingin eurooppalainen koulu	3 259 000,00	3 183 000	2 946 420,47	236 579,53	3 183 000,00	0,00	585 225,08	3 768 225,08	3 531 645,55	236 579,53
	29.10.01.6. Suomalais-venäläisen koulun väliaikaiset tilajärjestelyt (EK) (enintään)		1 199 000	1 199 000,00	0,00	1 199 000,00	0,00		1 199 000,00	1 199 000,00	0,00
29.10.20.	Perusopetuksen, varhaiskasvatuksen, vapaan sivistystyön ja lukiokoulutuksen yhteiset menot (S3)	1 150 000,00	2 835 096	814 789,76	2 020 306,24	2 835 096,00	0,00	3 025 656,82	5 860 752,82	3 325 729,25	2 418 124,40
	29.10.20.1. Yleissivistävän koulutuksen ja varhaiskasvatuksen kokeilu-, tutkimus-, kehittämis-, koulutus- ja arviointihankkeet sekä muut yhteiset menot (KPY)	750 000,00	560 100	184 558,61	375 541,39	560 100,00	0,00	1 084 670,36	1 644 770,36	870 967,16	773 359,55

29.10.20.1.1. Jakamaton (KPY)							232 592,30	232 592,30	86 624,30	145 968,00
29.10.20.1.2. Yleissivistävän koulutuksen ja varhaiskasvatuksen Kansallisen koulutuksen arviointikeskuksen toteuttamat arviointihankkeet (KPY)	0,00						304 624,00	304 624,00	53 213,72	251 410,28
29.10.20.1.3. Varhaiskasvatuksen ja esi- ja perusopetuksen strategisten tavoitteiden toteuttaminen (KPY)	100 000,00	190 000	39 336,21	150 663,79	190 000,00	0,00		190 000,00	39 336,21	150 663,79
29.10.20.1.4. Valtakunnallinen varhaiskasvatuksen tietovaranto (VARDA) (KPY)	650 000,00	160 000	46 724,90	113 275,10	160 000,00	0,00	222 410,72	382 410,72	268 695,74	113 714,98
29.10.20.1.5. Esi- ja perusopetuksen opintosuoritus tietojen tiedonkeruun toteuttaminen (Koski) (KPY)		146 600	39 296,00	107 304,00	146 600,00	0,00		146 600,00	39 296,00	107 304,00
29.10.20.1.6. Varhaiskasvatuksen ja esi- ja perusopetuksen ePerusteiden kehittäminen sekä organisaatiopalvelun ja koodistopalvelun kehittäminen varhaiskasvatuksen, esi- ja perusopetuksen ja vapaan sivistystyön osalta (KPY)		63 500	59 201,50	4 298,50	63 500,00	0,00		63 500,00	59 201,50	4 298,50
29.10.20.2. Digitaalisten oppimateriaalien käyttöönoton vauhdittaminen, digioppimisen kokeilut ja kehittäminen, kielikokeilut, taiteen perusopetuksen saavutettavuuden edistäminen sekä lukuvuonna 2018-2019 lukiokoulutuksen tutoropettajamallin pilotointi (EK) (enintään)							811 717,42	811 717,42	759 194,86	0,00
29.10.20.3. Lukiokoulutuksen sekä siihen liittyvien kokeilu-, tutkimus-, kehittämis- ja arviointihankkeista aiheutuvien menojen ja avustusten maksaminen (EK) (enintään)	100 000,00	325 120	155 081,25	170 038,75	325 120,00	0,00		325 120,00	155 081,25	170 038,75
29.10.20.3.2. Aikuiskoulutukseen ja elinikäiseen oppimiseen liittyvä EU- ja kansainvälinen yhteistyö	100 000,00									

Päätösnumero	Pääluokan, momentin ja tilijaoittelun numero, nimi ja määrärahalaji	Tilinpäätös 2019	Talousarvio 2020 (TA + LTA:t)	Talousarvion 2020		Tilinpäätös 2020	Vertailu Talousarvio - Tilinpäätös	Siirtomäärärahoja koskevat täydentävät tiedot			
				käyttö 2020	siirto seuraavalle vuodelle			Edellisiltä vuosilta siirtyneet määrärahat	Käytettävissä vuonna 2020	Käyttö vuonna 2020 (pl. peruutukset)	Siirretty seuraavalle vuodelle
29.10.20.	29.10.20.4. Vapaan sivistystyön ja sivistystyötä tekevien järjestöjen kehittämis-, tutkimus-, arviointi- ja seurantahankkeet, elinikäinen oppiminen ja kansainvälinen yhteistyö	300 000,00	306 500	169 638,80	136 861,20	306 500,00	0,00		306 500,00	169 638,80	136 861,20
	29.10.20.4.1. Jakamaton		82 500	82 500,00		82 500,00	0,00		82 500,00	82 500,00	0,00
	29.10.20.4.2. Aikuiskoulutukseen ja elinikäiseen oppimiseen liittyvä EU- ja kansainvälinen yhteistyö		50 000	50 000,00		50 000,00	0,00		50 000,00	50 000,00	0,00
	29.10.20.4.3. Vapaassa sivistystyössä saavutettu osaaminen Koski-tietovarantoon (KPY)		159 000	37 138,80	121 861,20	159 000,00	0,00		159 000,00	37 138,80	121 861,20
	29.10.20.4.4. Arviointia koskevan oppaan laatiminen sekä valtakunnallisten koulutuspäivien järjestäminen (KPY)		15 000		15 000,00	15 000,00	0,00		15 000,00		15 000,00
	29.10.20.5. S2-kielen opetuksen kehittäminen		1 000 000	213 544,00	786 456,00	1 000 000,00	0,00		1 000 000,00	213 544,00	786 456,00
	29.10.20.6. Perusopetuksen laatu- ja tasa-arvo-ohjelma (EK)		335 376	40 196,90	295 179,10	335 376,00	0,00	7 613,99	342 989,99	47 724,89	295 179,10
	29.10.20.7. Varhaiskasvatuksen laatu- ja tasa-arvo-ohjelma (EK)		308 000	51 770,20	256 229,80	308 000,00	0,00	416 747,05	724 747,05	466 346,29	256 229,80
	29.10.20.8. Oppimateriaalikustannusten alentamiseen kannustavien ratkaisujen kehittäminen (KPY)							704 908,00	704 908,00	643 232,00	0,00
	29.10.30. Valionosuus ja -avustus yleissivistävän koulutuksen ja varhaiskasvatuksen käyttökustannuksiin (A)	80 393 163,40	31 523 000	28 497 601,28		28 497 601,28	3 025 398,72				
	29.10.30.11. Avustukset opetustuntikohtaista taiteen perusopetuksen valionosuutta saaville opetuksen järjestäjille (EK) (enintään)	676 247,00	700 000	699 727,00		699 727,00	273,00				
	29.10.30.11.2. OPH:n jakamat avustukset opetuksen järjestäjille	676 247,00	700 000	699 727,00		699 727,00	273,00				
	29.10.30.12. Avustukset muille kuin opetustuntikohtaista valtionavustusta saaville taiteen perusopetuksen järjestäjille (EK) (enintään)	74 000,00	150 000	145 000,00		145 000,00	5 000,00				
	29.10.30.12.1. Opetushallituksen käytettäväksi		150 000	145 000,00		145 000,00	5 000,00				

Pääluokan, momentin ja tilijaoittelun numero, nimi ja määrärahalaji	Tilinpäätös 2019	Talousarvio 2020 (TA + LTA:t)	Talousarvion 2020		Tilinpäätös 2020	Vertailu Talousarvio - Tilinpäätös	Siirtomäärärahoja koskevat täydentävät tiedot			
			käyttö 2020	siirto seuraavalle vuodelle			Edellisiltä vuosilta siirtyneet määrarahat	Käytettävissä vuonna 2020	Käyttö vuonna 2020 (pl. peruutukset)	Siirretty seuraavalle vuodelle
29.10.30.13. Varhaiskasvatuksen ja yleissivistävän koulutuksen innovatiiviset oppimisympäristöt, digitaaliset koulutuspalvelut, tieto- ja viestintätekniikan opetuskäytön edistäminen ja hyödyntäminen sekä kansainvälinen toiminta (EK) (enintään)	5 568 900,00	5 575 000	5 533 000,00		5 533 000,00	42 000,00				
29.10.30.14. Kaksikielisen opetuksen järjestäminen sekä kielikylpytoiminta (EK) (enintään)	842 000,00	842 000	842 000,00		842 000,00	0,00				
29.10.30.17. Kerhotoiminnan tukeminen (EK) (enintään)	5 864 994,00	2 865 000	2 858 490,00		2 858 490,00	6 510,00				
29.10.30.18. Suomen ja Ruotsin välillä yhteistyötä ulkomaanopetuksen alalla tehdyn sopimuksen mukaisiin menoihin (KPY)	230 198,40	355 000	297 620,28		297 620,28	57 379,72				
29.10.30.19. Saamenkielisten ja romanikielisten oppilaiden äidinkielen opetuksen järjestämiseen (EK) (enintään)	64 306,00	75 000	74 976,00		74 976,00	24,00				
29.10.30.20. Vieraskielisten oppilaiden äidinkielen ja suomi/ruotsi toisena kielenä sekä heidän muun opetuksensa tukeminen (EK) (enintään)	15 991 126,00	19 975 000	17 509 454,00		17 509 454,00	2 465 546,00				
29.10.30.24. Koulutuksellista tasa-arvoa edistäviin toimenpiteisiin, esi- ja perusopetuksen laadun kehittämiseen, siihen liittyvään koulunkäyntiavustajien palkkaamiseen ja opetusryhmäkoon pienentämiseen (EK) (enintään)	32 228 000,00									
29.10.30.25. Positiivisen diskriminaation avustukset varhaiskasvatuksen järjestäjille (EK) (enintään)	10 000 000,00									
29.10.30.26. Avustukset lukiolain toimeenpanoon ja lukiokoulutuksen laadun kehittämiseen (EK) (enintään)	8 853 392,00									

Päälukon, momentin ja tilijaoittelun numero, nimi ja määrärahalaji	Tilinpäätös 2019	Talousarvio 2020 (TA + LTA:t)	Talousarvion 2020		Tilinpäätös 2020	Vertailu Talousarvio - Tilinpäätös	Siirtomäärärahoja koskevat täydentävät tiedot			
			käyttö 2020	siirto seuraavalle vuodelle			Edellisiltä vuosilta siirtyneet määrärahat	Käytettävissä vuonna 2020	Käyttö vuonna 2020 (pl. peruutukset)	Siirretty seuraavalle vuodelle
29.10.30.28. Avustukset ylioppilaskokeen uusimisesta aiheutuviin lisäkustannuksiin (EK) (enintään)		986 000	537 334,00		537 334,00	448 666,00				
29.10.31. Valtionosuus ja -avustus vapaan sivistystyön oppilaitosten käyttökustannuksiin (A)	5 311 897,00	34 368 000	29 050 501,00		29 050 501,00	5 317 499,00				
29.10.31.2. Valtionavustukset (EK) (enintään)	5 311 897,00	34 368 000	29 050 501,00		29 050 501,00	5 317 499,00				
29.10.31.2.1. Ylimääräiset avustukset (KPY)	100 000,00	100 000	100 000,00		100 000,00	0,00				
29.10.31.2.1.2. Kansanopistot (KPY)	50 000,00	50 000	50 000,00		50 000,00	0,00				
29.10.31.2.1.4. Kesäyliopistot (KPY)	50 000,00	50 000	50 000,00		50 000,00	0,00				
29.10.31.2.2. Laatu- ja kehittämisavustukset kansalaisopistoissa (KPY)	1 098 898,00	1 099 000	1 098 625,00		1 098 625,00	375,00				
29.10.31.2.2.1. Kansalaisopistot (KPY)	1 098 898,00									
29.10.31.2.3. Opintoaseteljavustukset (KPY)	2 210 000,00	2 216 000	2 216 000,00		2 216 000,00	0,00				
29.10.31.2.3.1. Kansalaisopistot (KPY)	1 000 000,00	1 000 000	1 000 000,00		1 000 000,00	0,00				
29.10.31.2.3.2. Kansanopistot (KPY)	1 060 000,00	1 066 000	1 066 000,00		1 066 000,00	0,00				
29.10.31.2.3.3. Opintokeskukset (KPY)	150 000,00	150 000	150 000,00		150 000,00	0,00				
29.10.31.2.4. Nuorisotakuun opintoaseteljavustukset (KPY)	1 902 999,00	1 903 000	1 903 000,00		1 903 000,00	0,00				
29.10.31.2.4.1. Kansalaisopistot (KPY)	862 999,00	863 000	863 000,00		863 000,00	0,00				
29.10.31.2.4.2. Kansanopistot (KPY)	1 040 000,00	1 040 000	1 040 000,00		1 040 000,00	0,00				
29.10.31.2.6. Jatkuvan oppimisen edistämisen avustukset (KPY)		7 500 000	7 444 500,00		7 444 500,00	55 500,00				
29.10.31.2.7. Avustus koronaviruslanteesta aiheutuviin tulonmenetyksiin (KPY)		21 550 000	16 288 376,00		16 288 376,00	5 261 624,00				
29.10.51. Valtionavustus järjestöille (K)	1 526 000,00	1 526 000	1 526 000,00		1 526 000,00	0,00				
29.10.51.1. Valtionavustus yleissivistävän koulutuksen järjestöille (EK)	1 526 000,00	1 526 000	1 526 000,00		1 526 000,00	0,00				
29.10.51.1.1. Valtionavustus yleissivistävän koulutuksen järjestöille (KPY)	235 000,00	240 000	240 000,00		240 000,00	0,00				
29.10.51.1.2. Suomi-koulujen toiminnan tukeminen (KPY)	680 000,00	725 000	725 000,00		725 000,00	0,00				
29.10.51.1.3. Kansanvalistusseuran ylläpitämän Etäkoulu Kulkurin ja kotiperuskoulu/hemgrundskola-toiminnan tukeminen (KPY)	448 000,00	398 000	398 000,00		398 000,00	0,00				

Pääluokan, momentin ja tilijaoittelun numero, nimi ja määrärahalaji	Tilinpäätös 2019	Talousarvio 2020 (TA + LTA:t)	Talousarvion 2020		Tilinpäätös 2020	Vertailu Talousarvio - Tilinpäätös	Siirtomäärärahoja koskevat täydentävät tiedot			
			käyttö 2020	siirto seuraavalle vuodelle			Edellisiltä vuosilta siirtyneet määrärahat	Käytettävissä vuonna 2020	Käyttö vuonna 2020 (pl. peruutukset)	Siirretty seuraavalle vuodelle
29.10.51.1.4. Kesälukioseura ry (KPY)	163 000,00	163 000	163 000,00		163 000,00	0,00				
29.20.01. Valtion ammatillisen koulutuksen toimintamenot (nettob) (S2)	8 072 000,00	8 105 000	6 045 309,42	2 059 690,58	8 105 000,00	0,00	2 009 909,92	10 114 909,92	8 055 219,34	2 059 690,58
29.20.01.1. Toimintamenot	5 672 000,00	5 705 000	3 645 309,42	2 059 690,58	5 705 000,00	0,00	2 009 909,92	7 714 909,92	5 655 219,34	2 059 690,58
29.20.01.2. Liiketaloudellisten suoritteiden hintojen alentaminen (EK) (enintään)	2 400 000,00	2 400 000	2 400 000,00		2 400 000,00	0,00		2 400 000,00	2 400 000,00	0,00
29.20.21. Ammatillisen koulutuksen yhteiset menot (S3)	12 942 000,00	5 744 111	5 100 767,00	643 344,00	5 744 111,00	0,00	20 435 172,24	26 179 283,24	23 821 279,95	2 356 636,24
29.20.21.1. Jakamaton	9 312 000,00	3 948 111	3 948 111,00		3 948 111,00	0,00	2 545 907,59	6 494 018,59	6 138 258,10	355 760,49
29.20.21.2. Alkuperäiskarjan geenipankkitoiminta (KPY)	1 000 000,00	96 000	96 000,00		96 000,00	0,00	869 760,22	965 760,22	733 332,10	232 428,12
29.20.21.3. Pohjoiskalotin koulutussäätiön työvoimakoulutus (EK) (enintään)	1 564 000,00	1 700 000	1 056 656,00	643 344,00	1 700 000,00	0,00	1 434 629,82	3 134 629,82	1 566 182,19	1 568 447,63
29.20.21.4. Opintopolku (KPY)	710 000,00		0,00		0,00	0,00	68 767,85	68 767,85	68 767,85	0,00
29.20.21.5. Alkuperäiskarjan geenipankkitoiminta (KPY)	96 000,00									
29.20.21.6. Auktorisoidun kääntäjän ja valtionhallinnon kielitutkinto -ilmoittautumisjärjestelmä (KPY)	200 000,00						200 000,00	200 000,00		200 000,00
29.20.21.7. Svenska nu -verkosto (KPY)	60 000,00									
29.40.20. Korkeakoululaitoksen ja tieteiden yhteiset menot (S3)	612 000,00	720 375	717 395,79	2 979,21	720 375,00	0,00	1 032 542,84	1 752 917,84	1 737 719,51	11 410,21
29.40.20.1. Korkeakoululaitoksen ja tieteiden yhteiset menot	612 000,00	720 375	717 395,79	2 979,21	720 375,00	0,00	433 877,61	1 154 252,61	1 141 664,51	11 410,21
29.40.20.1.1. Jakamaton		149 375	146 395,79	2 979,21	149 375,00	0,00		149 375,00	146 395,79	2 979,21
29.40.20.1.2. Opintopolku (KPY)	500 000,00	406 000	406 000,00		406 000,00	0,00		406 000,00	406 000,00	0,00
29.40.20.1.3. Koski-oppijan palvelut (KPY)	12 000,00	98 000	98 000,00		98 000,00	0,00	12 000,00	110 000,00	101 569,00	8 431,00
29.40.20.1.4. Yhteiskäyttöiset palvelut (KPY)	100 000,00	67 000	67 000,00		67 000,00	0,00	36 684,26	103 684,26	103 684,26	0,00
29.40.20.4. Opettajien perus- ja täydennyskoulutuksen uudistaminen sekä digipedagogisen täydennyskoulutusohjelman toteuttaminen ja kuntien täydennyskoulutuksen hankinta sekä opetushenkilöstön erikoistumiskoulutus (EK) (enintään)							598 665,23	598 665,23	596 055,00	0,00

Päätöksen, momentin ja tilijaoituksen numero, nimi ja määrärahalaji		Tilinpäätös 2019	Talousarvio 2020 (TA + LTA:t)	Talousarvion 2020		Tilinpäätös 2020	Vertailu Talousarvio - Tilinpäätös	Siirtomäärärahoja koskevat täydentävät tiedot			
				käyttö 2020	siirto seuraavalle vuodelle			Edellisiltä vuosilta siirtyneet määrärahat	Käytettävissä vuonna 2020	Käyttö vuonna 2020 (pl. peruutukset)	Siirretty seuraavalle vuodelle
29.80.50.	Eräät avustukset (S3)		600 000	300 000,00	300 000,00	600 000,00	0,00		600 000,00	300 000,00	300 000,00
	29.80.50.4. Lukuliikkeen toiminnan jatkaminen (KPY)		600 000	300 000,00	300 000,00	600 000,00	0,00		600 000,00	300 000,00	300 000,00
29.80.52.	Rahapellitoiminnan tuotot taiteen edistämiseen (A)	349 000,00	323 000	323 000,00		323 000,00	0,00				
	29.80.52.05. Kulttuurin tuotanto ja levitys (KPY)	349 000,00	323 000	323 000,00		323 000,00	0,00				
	29.80.52.05.1. Luova Eurooppa -ohjelman hallinnointi ja kansallinen vastinrahoitus sekä EU:n Kansalaisten Eurooppa-ohjelman hallinnointi	349 000,00	323 000	323 000,00		323 000,00	0,00				
29.90.50.	Rahapellitoiminnan tuotot urheilun ja liikuntakasvatuksen edistämiseen (A)	119 678,41	157 500	121 210,93		121 210,93	36 289,07				
	29.90.50.05. Kansainväliseen yhteistyöhön (KPY)	67 500,00	77 500	77 500,00		77 500,00	0,00				
	29.90.50.05.1. Jakamaton (KPY)		10 000	10 000,00		10 000,00	0,00				
	29.90.50.05.2. Kansainväliseen yhteistyöhön Opetushallituksen käytettäväksi	67 500,00	67 500	67 500,00		67 500,00	0,00				
	29.90.50.08. Liikunnallisen elämäntavan edistämiseen (KPY)	52 178,41	80 000	43 710,93		43 710,93	36 289,07				
	29.90.50.08.1. Liikkuva perhe, varhaiskasvatus, koulu & opiskelu-toimintaan (KPY)	52 178,41	80 000	43 710,93		43 710,93	36 289,07				
29.91.50.	Rahapellitoiminnan tuotot nuorisotyön edistämiseen (A)	357 500,00	357 000	357 000,00		357 000,00	0,00				
	29.91.50.08. Kansainvälinen yhteistyö (KPY)	357 500,00	357 000	357 000,00		357 000,00	0,00				
	29.91.50.08.2. Kansainväliseen yhteistyöhön Opetushallituksen käytettäväksi (KPY)	257 500,00	257 000	257 000,00		257 000,00	0,00				
	29.91.50.08.3. European Solidarity Corps - kansallinen vastinrahoitus (KPY)	100 000,00	100 000	100 000,00		100 000,00	0,00				
32. Työ- ja elinkeinoministeriön hallinnonala		72 938,05	47 391	47 391,14		47 391,14	0,00	0,00	47 391,14	47 391,14	0,00
32.01.29.	Työ- ja elinkeinoministeriön hallinnonalan arvonlisäveromenot (A)	2 880,00									
32.30.51.	Julkiset työvoima- ja yrityspalvelut (S2)	54 058,05	47 391	47 391,14		47 391,14	0,00		47 391,14	47 391,14	0,00
	32.30.51.07. Palkkatuettu työ, valtionhallinto (KPY)	54 058,05	47 391	47 391,14		47 391,14	0,00		47 391,14	47 391,14	0,00

Pääluokan, momentin ja tilijaoittelun numero, nimi ja määrärahalaji	Tilinpäätös 2019	Talousarvio 2020 (TA + LTA:t)	Talousarvion 2020		Tilinpäätös 2020	Vertailu Talousarvio - Tilinpäätös	Siirtomäärärahoja koskevat täydentävät tiedot			
			käyttö 2020	siirto seuraavalle vuodelle			Edellisiltä vuosilta siirtyneet määrärahat	Käytettävissä vuonna 2020	Käyttö vuonna 2020 (pl. peruutukset)	Siirretty seuraavalle vuodelle
32.70.03. Maahanmuuttajien kotoutumisen ja työllistymisen edistäminen (S2)	16 000,00									
32.70.03.2. Kotouttamisen osaamiskeskus (EK) (enintään)	16 000,00									
33. Sosiaali- ja terveystieteiden hallinnonala	22 194,66	23 346	23 345,68		23 345,68	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
33.20.50. Valtionosuus työttömyysetuuksien ansioturhasta ja vuorottelukorvauksesta (A)	2 035,23	2 198	2 197,52		2 197,52	0,00				
33.20.50.01. Palkkatuetty työ, valtionhallinto	2 035,23	2 198	2 197,52		2 197,52	0,00				
33.20.52. Valtionosuus työttömyysetuuksien perusturhasta (netto) (A)	20 159,43	21 148	21 148,16		21 148,16	0,00				
33.20.52.01. Palkkatuetty työ, valtionhallinto	20 159,43	21 148	21 148,16		21 148,16	0,00				
Määrärahatilien yhteensä	236 562 585,72	206 823 871	164 800 291,84	33 644 392,70	198 444 684,54	8 379 186,79	64 894 040,57	193 467 513,71	157 478 575,92	35 833 934,10

Opetushallituksen talousarvion toteutumalaskelman tiedot valtuuksista ja niiden käytöstä momentin tarkkuudella

Valtuudet ja niiden käyttö (1 000 €) ¹⁾								Valtuuksien käytöstä aiheutuneet talousarviomenot ja määrärahatarve (1 000 €)					
Momentti (numero ja nimi), johon valtuus liittyy ²⁾	Aikaisempien vuosien valtuuksien käyttö ³⁾	Vuoden 2020 valtuudet						Talousarvio-menot 2020	Määräraha-tarve 2021	Määräraha-tarve 2022	Määräraha-tarve 2023	Määräraha-tarve myöhemmin	Määräraha-tarve yhteensä
		Uudet valtuudet	Uusitut valtuudet	Valtuudet yhteensä	Käytetty	Käyttämättä	Uusittu v. 2021 TA:ssa						
29.10.01. Valtion yleissivistävän koulutuksen toimintamenot (smr 2 v)	6 810	0	0	0	0	0	0	1 135	1 254	0	0	0	1 254
Aikaisempien vuosien valtuudet	6 810							1 135	1 254				1 254
Vuonna 2020 käytettävissä olleet valtuudet		0		0	0	0			0	0			0
Yhteensä	6 810	0	0	0	0	0	0	1 135	1 254	0	0	0	1 254

*) Valtion yleissivistävän koulutuksen toimintamenoihin myönnettiin seitsemännessä lisätalousarvioesityksessä (27.11.2020) 1 199 000 euroa Suomalais-venäläisen koulun väliaikaisista tilajärjestelyistä aiheutuvan vuokrasopimuksen kustannuksiin, joilla vuoden 2017 talousarviossa myönnettyä valtuutta on katettu. Ennen kattamista talousarviomenot olivat 2 334 450,24 €

3 Opetushallituksen tuotto- ja kululaskelma

	1.1.2020 - 31.12.2020		1.1.2019 - 31.12.2019	
TOIMINNAN TUOTOT				
Maksullisen toiminnan tuotot	14 947 323,65		16 634 266,50	
Vuokrat ja käyttökorvaukset	262 708,53		559 543,02	
Muut toiminnan tuotot	<u>27 952 713,56</u>	43 162 745,74	<u>12 866 782,03</u>	30 060 591,55
TOIMINNAN KULUT				
Aineet, tarvikkeet ja tavarat				
Ostot tilikauden aikana	3 250 799,58		3 555 673,90	
Varastojen lisäys (-) tai vähennys (+)	5 237,93		-368,16	
Henkilöstökulut	80 777 999,21		80 963 295,80	
Vuokrat	15 589 709,33		16 052 691,88	
Palvelujen ostot	29 508 896,72		34 385 035,93	
Muut kulut	16 633 820,83		18 696 829,78	
Valmisteverastojen lisäys (-) tai väh. (+)	5 827,93		114 997,64	
Poistot	<u>426 351,03</u>	<u>-146 198 642,56</u>	<u>475 410,01</u>	<u>-154 243 566,78</u>
JÄÄMÄ I		-103 035 896,82		-124 182 975,23
RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT				
Rahoitustuotot	80 593,35		53 499,88	
Rahoituskulut	<u>-5 742,62</u>	74 850,73	<u>-5 097,62</u>	48 402,26
SATUNNAISET TUOTOT JA KULUT				
Satunnaiset tuotot	13,67		0,00	
Satunnaiset kulut	<u>-14 488,26</u>	<u>-14 474,59</u>	<u>0,00</u>	<u>0,00</u>
JÄÄMÄ II		-102 975 520,68		-124 134 572,97
SIIRTOTALOUDEN TUOTOT JA KULUT				
Tuotot				
Siirtotalouden tuotot paikallishallinnolta	12 582 564,00		12 399 138,00	
Siirtotal. tuotot EU:n toimielimiltä ja muilta	38 428 299,07		39 252 161,39	
Muut siirtotalouden tuotot ulkomailta	5 193 285,09		4 559 457,89	
Siirtotalouden tuotot valtionhallinnolta	<u>0,00</u>	56 204 148,16	<u>4 000,00</u>	56 214 757,28
Kulut				
Siirtotalouden kulut paikallishallinnolle	59 492 512,12		134 013 677,37	
Siirtotalouden kulut elinkeinoelämälle	22 843 530,78		7 308 524,70	
Siirtotal. kulut voittoa tavoittelemattomille	60 699 504,46		20 177 237,37	
Siirtotalouden kulut kotitalouksille	878 325,64		1 588 588,59	
Muut siirtotalouden kulut ulkomaille	4 155 109,98		3 730 349,51	
Siirtotalouden kulut valtionhallinnolle	<u>21 852 532,28</u>	<u>-169 921 515,26</u>	<u>21 792 617,40</u>	<u>-188 610 994,94</u>
JÄÄMÄ III		-216 692 887,78		-256 530 810,63
TUOTOT VEROISTA JA PAKOLLISISTA MAKSUISTA				
Perityt arvonnäisäverot	889 619,34		1 353 897,05	
Suoritetut arvonnäisäverot	<u>-10 000 288,60</u>	<u>-9 110 669,26</u>	<u>-11 189 413,16</u>	<u>-9 835 516,11</u>
TILIKAUDEN TUOTTO-/KULUJÄÄMÄ		<u>-225 803 557,04</u>		<u>-266 366 326,74</u>

4 Opetushallituksen tase

	1.1.2020 - 31.12.2020		1.1.2019 - 31.12.2019	
VASTAAVAA				
KÄYTTÖMAISUUS JA MUUT PITKÄAIK. SJOITUKSET				
AINEETTOMAT HYÖDYKKEET				
Aineettomat oikeudet	0,00		5 252,80	
Muut pitkävaikuteiset menot	<u>858 512,19</u>	858 512,19	<u>667 464,13</u>	672 716,93
AINEELLISET HYÖDYKKEET				
Rakennukset	787 814,86		830 390,70	
Rakennelmat	48 013,01		53 209,58	
Koneet ja laitteet	642 475,88		753 184,77	
Kalusteet	38 923,82		100 252,50	
Muut aineelliset hyödykkeet	<u>47 370,79</u>	1 564 598,36	<u>51 445,79</u>	1 788 483,34
KÄYTTÖMAISUUSARVOPAPERIT JA MUUT PITKÄAIKAISET SJOITUKSET				
Käyttöomaisuusarvopaperit	100 000,00		80 100 000,94	
Muut pitkäaikaiset euromääräiset sijoitukset	<u>80 000 000,94</u>	<u>80 100 000,94</u>	<u>0,00</u>	<u>80 100 000,94</u>
KÄYTTÖMAISUUS JA MUUT PITKÄAIKAISET SJOITUKSET YHTEENSÄ		82 523 111,49		82 561 201,21
VAIHTO- JA RAHOITUSMAISUUS				
VAIHTO-OMAIKUUS				
Valmiit tuotteet/Tavarat	<u>633 776,22</u>	633 776,22	<u>644 842,08</u>	644 842,08
LYHYTAIKAISET SAAMISET				
Myyntisaamiset	2 358 852,06		3 497 065,58	
Siirtosaamiset	357 397,97		427 151,63	
Muut lyhytaikaiset saamiset	<u>346 276,49</u>	3 062 526,52	<u>256 947,04</u>	4 181 164,25
RAHAT, PANKKISAAMISET JA MUUT RAHOITUSVARAT				
Kassatilit	4 341,74		600,44	
Kirjanpitoyksikön menotilit	-684,46		0,00	
Muut pankkitilit	42 076 544,34		28 533 173,77	
Muut rahat ja pankkisaamiset	<u>3 813 206,56</u>	<u>45 893 408,18</u>	<u>3 807 302,30</u>	<u>32 341 076,51</u>
VAIHTO- JA RAHOITUSMAISUUS YHTEENSÄ		49 589 710,92		37 167 082,84
VASTAAVAA YHTEENSÄ		<u>132 112 822,41</u>		<u>119 728 284,05</u>

	1.1.2020 - 31.12.2020		1.1.2019 - 31.12.2019	
VASTATTAVAA				
OMA PÄÄOMA				
VALTION PÄÄOMA				
Valtion pääoma 1.1.1998	8 817 337,77		8 817 337,77	
Edellisten tilikausien pääoman muutos	58 653 858,42		-26 405 129,49	
Pääoman siirrot	225 364 613,80		351 425 314,65	
Tilikauden tuotto-/kulujaäämä	<u>-225 803 557,04</u>	67 032 252,95	<u>-266 366 326,74</u>	67 471 196,19
RAHASTOJEN PÄÄOMAT				
Muut valtion rahastot ja lahjoitetut varat	<u>3 813 206,56</u>	3 813 206,56	<u>3 807 302,30</u>	3 807 302,30
VIERAS PÄÄOMA				
LYHYTAIKAINEN VIERAS PÄÄOMA				
Saadut ennakot	40 687 348,09		29 439 414,97	
Ostovelat	3 556 858,54		3 739 890,05	
Kirjanpitoyksiköiden väliset tilitykset	1 968 754,43		1 837 500,96	
Edelleen tilittävät erät	2 021 265,50		2 225 071,49	
Siirtovelat	12 378 729,05		10 626 348,50	
Muut lyhytaikaiset velat	<u>654 407,29</u>	<u>61 267 362,90</u>	<u>581 559,59</u>	<u>48 449 785,56</u>
VIERAS PÄÄOMA YHTEENSÄ		61 267 362,90		48 449 785,56
VASTATTAVAA YHTEENSÄ		<u>132 112 822,41</u>		<u>119 728 284,05</u>

5 Liitetiedot

Opetushallituksen tilinpäätöksen liite 1: Selvitys tilinpäätöksen laatimisperusteista ja vertailtavuudesta

Eduskunta on lisännyt Opetushallituksen perustoimintamomentille 500 000 euroa opettajien osaamisen kehittämisen tukemiseen ilmastoasioissa ja kestävässä kehityksessä sekä seksuaali- ja tasa-arvokasvatuksessa. Tämä määräraha on maksettu valtion avustuksena perustoimintamenoista 29.01.2021.

Budjetoinnissa ei ole muilta osin tapahtunut olennaisia muutoksia, joilla olisi vaikutusta talousarvion toteutumalaskelmaan, tuotto- ja kululaskelman ja taseeseen tai niiden vertailtavuuteen.

Valtion yleissivistävän koulutuksen toimintamenoihin myönnettiin seitsemännessä lisätalousarvioesityksessä (27.11.2020) 1 199 000 euroa Suomalais-venäläisen koulun väliaikaisista tilajärjestelyistä aiheutuvan vuokrasopimuksen kustannuksiin, joilla vuoden 2017 talousarviossa myönnettyä valtuutta on katettu.

Opetushallituksella ei ole ollut ulkomaanrahan määräisiä saamia eikä velkoja.

Tilinpäätöstä laadittaessa on noudatettu samoja arvostus- ja jaksotusperiaatteita, kuin aiemminkin. Menot ja tulot on kirjattu suoriteperusteisesti noudattaen jatkuvuuden periaatetta.

Edellisessä tilinpäätöksessä Oppiva Invest Oy:lle siirrettyjen osakkeiden arvo esitettiin Opetushallituksen taseessa Osakeyhtiöiden osakkeissa. Osakkeet, jotka luovutettiin Oppiva Invest Oy:lle sijoituksena vapaan oman pääoman rahastoon, siirrettiin Opetushallituksen taseessa kohtaan Muut oman pääoman ehtoiset sijoitukset.

Yhteistoiminnan kustannusten korvausten ja yhteisrahoitteisen toiminnan rahoitusosuuksien tilien numerointi ja sijainti tilikarttahierarkiassa muuttuivat vuoden 2020 alussa. Tilien kertymät raportoidaan tuotto- ja kululaskelmassa tilikarttahierarkian mukaisesti laskelman rivillä Palvelujen ostot. Aiemmin nämä erät on esitetty omalla rivillään Sisäiset kulut. Tuotto- ja kululaskelmassa esitetyt vuoden 2019 tiedot on muutettu vastaamaan vuoden 2020 käytäntöä.

Koronapandemia näkyy myös Opetushallituksen tilinpäätöslaskelmissa niin valtion avustusten kohdentumisena, että vaikutuksina tulo- ja menokertymiin. Myös maksetut 17 milj. euron avustukset lukiokoulutuksen järjestäjille opiskelijoiden opintojen kertaamiseen ja tukitoimenpiteisiin (IV LTAE) tuli laskuttaa ministeriöltä, joten ne eivät näy Opetushallituksen talousarviokirjanpidossa toteumatietoina, vaan muina tuottoina.

Toimintakertomuksen kohdassa Tilinpäätösanalyysi on yksityiskohtainen selvitys tilivuodesta.

Opetushallituksen tilinpäätöksen liite 2: Nettoutetut tulot ja menot

Momentin numero ja nimi	Tilinpäätös 2019		Talousarvio 2020 (TA + LTA:t)	Talousarvion 2020 määrärahojen		Tilinpäätös 2020	Vertailu Talousarvio - Tilinpäätös	Siirtomäärärahoja koskevat täydentävät tiedot			
				käyttö vuonna 2020	siirto seuraavalle vuodelle			Edellisiltä vuosilta siirtyneet määrärahat	Käytettävissä vuonna 2020	Käyttö vuonna 2020 (pl. peruutukset)	Siirretty seuraavalle vuodelle
29.01.01. Opetus- ja kulttuuriministeriön toimintamenot (nettob) (Siirtomääräraha 2 v)	Bruttomenot	220 600,00		147 929,29		500 000,00				189 861,55	
	Bruttotulot	20 600,00									
	Nettomenot	200 000,00	500 000	147 929,29	352 070,71	500 000,00	0,00	41 932,26	541 932,26	189 861,55	352 070,71
29.01.02. Opetushallituksen toimintamenot (nettob) (Siirtomääräraha 2 v)	Bruttomenot	119 304 579,00	106 098 000	108 001 929,30		118 872 629,21				121 391 901,34	
	Bruttotulot	54 471 579,00	39 142 000	51 916 629,21		51 916 629,21				51 916 629,21	
	Nettomenot	64 833 000,00	66 956 000	56 085 300,09	10 870 699,91	66 956 000,00	0,00	13 389 972,04	80 345 972,04	69 475 272,13	10 870 699,91
29.01.03. Opetushallituksen yhteydessä toimivien viranomaisten toimintamenot (nettob)	Bruttomenot	13 653 561,82	13 982 000	11 300 706,57		14 281 451,73				15 399 535,28	
	Bruttotulot	7 339 561,82	7 300 000	7 599 451,73		7 599 451,73				7 593 501,73	
	Nettomenot	6 314 000,00	6 682 000	3 701 254,84	2 980 745,16	6 682 000,00	0,00	4 104 778,71	10 786 778,71	7 806 033,55	2 980 745,16
29.10.01. Valtion yleissivistävän koulutuksen toimintamenot (nettob) (Siirtomääräraha 2 v)	Bruttomenot	64 234 971,81	56 745 000	42 133 922,64		56 416 152,46				62 875 972,77	
	Bruttotulot	21 149 971,81	20 500 000	20 171 152,46		20 171 152,46				20 177 076,24	
	Nettomenot	43 085 000,00	36 245 000	21 962 770,18	14 282 229,82	36 245 000,00	0,00	20 736 126,35	56 981 126,35	42 698 896,53	14 282 229,82
29.20.01. Valtion ammatillisen koulutuksen toimintamenot (nettob) (Siirtomääräraha 2 v)	Bruttomenot	9 989 689,80	9 565 000	7 656 046,12		9 715 736,70				9 665 956,04	
	Bruttotulot	1 917 689,80	1 460 000	1 610 736,70		1 610 736,70				1 610 736,70	
	Nettomenot	8 072 000,00	8 105 000	6 045 309,42	2 059 690,58	8 105 000,00	0,00	2 009 909,92	10 114 909,92	8 055 219,34	2 059 690,58
33.20.52. Valtionosuus työttömyysetuuksien perusturvasta (nettob) (Arviomääräraha)	Bruttomenot	20 159,43		21 148,16		21 148,16					
	Bruttotulot	0,00									
	Nettomenot	20 159,43	21 148	21 148,16		21 148,16	0,00				

Opetushallituksen tilinpäätöksen liite 3: Arviomäärärahojen ylitykset

Opetushallituksella ei ole ilmoitettavaa liitteessä 3.

Opetushallituksen tilinpäätöksen liite 4: Peruutetut siirretyt määrärahat

Pääluokan ja tilijaottelun numero ja nimi		Peruutettu	
		Tilijaottelu	Yhteensä
29. Opetus- ja kulttuuriministeriön hallinnonala			155 003,69
2018			122 054,34
29.10.20.1.	Yleissivistävän koulutuksen ja varhaiskasvatuksen kokeilu-, tutkimus-, kehittämis-, koulutus- ja arviointihankkeet, EU- ja OECD-hankkeet, tilastoinnin, tietoteknisten palvelujen sekä toiminnan seurannan ja ohjauksen tietojärjestelmien rahoitus (KPY)	443,65	
29.10.20.2.	Digitaalisten oppimateriaalien käyttöönoton vauhdittaminen, digioppimisen kokeilut ja kehittäminen, kielikokeilut, taiteen perusopetuksen saavutettavuuden edistäminen sekä lukuvuonna 2018-2019 lukiokoulutuksen tutoropettajamallin pilotointi (EK) (enintään)	52 522,56	
29.10.20.6.	Vapaan sivistystyön kehittämis-, tutkimus-, arviointi- ja seurantahankkeista sekä elinikäiseen oppimiseen liittyvästä EU- ja kansainvälisestä yhteistyöstä aiheutuvien suunnittelu-, käynnistämisen- ja toimintamenojen sekä avustusten maksaminen (EK) (enintään)	86,00	
29.10.20.7.	Vaativan erityisen tuen kehittäminen (KPY)	2 170,96	
29.10.20.8.	Oppimateriaalikustannusten alentamiseen kannustavien ratkaisujen kehittäminen (KPY)	61 676,00	
29.20.21.	Ammatillisen koulutuksen yhteiset menot	1 367,05	
29.40.20.1.	Korkeakoululaitoksen ja tieteen yhteiset menot	1 177,89	
29.40.20.4.	Opettajien perus- ja täydennyskoulutuksen uudistaminen sekä digipedagogisen täydennyskoulutusohjelman toteuttaminen ja kuntien täydennyskoulutuksen hankinta sekä opetushenkilöstön erikoistumiskoulutus (EK) (enintään)	2 610,23	
2019			32 949,35
29.01.53.	Eräät maahanmuuttajista aiheutuvat avustukset	32 949,35	
Pääluokat yhteensä			155 003,69
Vuosi 2018			122 054,34
Vuosi 2019			32 949,35

Opetushallituksen tilinpäätöksen liite 5: Henkilöstökulujen erittely

	2020	2019
Henkilöstökulut	67 988 851,74	67 984 963,28
Palkat ja palkkiot	66 697 840,97	67 104 132,81
Tulosperusteiset erät	0,00	0,00
Lomapalkkavelan muutos	1 291 010,77	880 830,47
Henkilösivukulut	12 789 147,47	12 978 332,52
Eläkekulut	11 357 509,68	11 939 482,18
Muut henkilösivukulut	1 431 637,79	1 038 850,34
Yhteensä	80 777 999,21	80 963 295,80
Johdon palkat ja palkkiot, josta	2 104 134,95	2 037 770,98
- tulosperusteiset erät	0,00	0,00
Luontoisedut ja muut taloudelliset etuudet	80 537,32	82 206,76
Johto	2 387,84	1 623,96
Muu henkilöstö	78 149,48	80 582,80

Opetushallituksen tilinpäätöksen liite 6: Suunnitelman mukaisten poistojen perusteet ja niiden muutokset

Opetushallituksella ei ole esitettävää liitteessä 6.

Opetushallituksen tilinpäätöksen liite 7: Kansallis- ja käyttöomaisuuden sekä muiden pitkävaikutteisten menojen poistot

Opetushallituksella ei ole esitettävää liitteessä 7.

Opetushallituksen tilinpäätöksen liite 8: Rahoitustuotot ja kulut

Opetushallituksella ei ole esitettävää liitteessä 8.

Opetushallituksen tilinpäätöksen liite 9: Talousarviotaloudesta annetut lainat

Opetushallituksella ei ole esitettävää liitteessä 9.

Opetushallituksen tilinpäätöksen liite 10: Arvopaperit ja oman pääoman ehtoiset sijoitukset

Käyttö- ja rahoitusomaisuusarvopaperit

	31.12.2020						31.12.2019	
	Kappalemäärä	Markkina-arvo	Kirjanpitoarvo	Omistus- osuus %	Myyntioikeuksien alaraja %	Saadut osingot	Markkina-arvo	Kirjanpitoarvo
Julkisesti noteeraamattomat osakkeet ja osuudet			100 000,00					100 000,00
Oppiva Invest Oy	1 000		100 000,00	100,00				100 000,00
Osakkeet ja osuudet yhteensä			100 000,00					100 000,00

Muut oman pääoman ehtoiset sijoitukset

	Kirjanpitoarvo 31.12.2020	Kirjanpitoarvo 31.12.2019
Muut oman pääoman ehtoiset sijoitukset	80 000 000,94	80 000 000,94
Oppiva Invest Oy	80 000 000,94	80 000 000,94 *)
Yhteensä	80 000 000,94	80 000 000,94

*) Saldo esitetty v 2019 Käyttö- ja rahoitusomaisuusarvopapereissa Julkisesti noteeratut osakkeet ja osuudet kohdassa.

Opetushallituksen tilinpäätöksen liite 11: Taseen rahoituserät ja velat

31.12.2020	Vaihtuvakorkoiset			Kiinteäkorkoiset			Yhteensä
	Alle	1-5	Yli	Alle	1-5	Yli	
	1 vuosi	vuotta	5 vuotta	1 vuosi	vuotta	5 vuotta	
Vastaavien rahoituserät							
Rahat, pankkisaamiset ja muut rahoitusvarat				45 893 408,18			45 893 408,18
Yhteensä				45 893 408,18			45 893 408,18

Opetushallituksen tilinpäätöksen liite 12: Valtiontakaukset, -takuut sekä muut monivuotiset vastuut

Muut monivuotiset vastuut

Valtion talousarvion yksityiskohtaisten perustelujen yleisten määräysten kohdan Toimintamenomäärärahat perusteella tehdyt tavanomaiset sopimukset ja sitoumukset						
€	Talousarviomenot 2020	Määrärahatarve 2021	Määrärahatarve 2022	Määrärahatarve 2023	Määrärahatarve myöhemmin	Määrärahatarve yhteensä
Tavanomaiset sopimukset ja sitoumukset yhteensä	9 865 351,71	12 965 609,80	12 772 427,85	10 278 101,87	47 508 801,93	83 524 941,45

Opetushallituksen tilinpäätöksen liite 13: Taseeseen sisältyvät rahastoidut varat

Rahaston nimi	Varat 31.12.2020	Varat 31.12.2019	Käyttötarkoitus
Allmänna donationsfonden vid Svenska skolan för synskadade	3 526 306,15	3 526 306,15	Svenska skolan för synskadade (VALTERI Skilla)
Hilja Iivanaisen rahasto	133 289,20	130 474,66	Testamenttien tahdon mukaisesti oppilaiden hyvinvointiin, vapaa-aikatoiminnan järjestämiseen yms. VALTERI-koulu Onerva
Heta Lintumäen rahasto	65 934,88	61 303,37	Varojen tarkoituksena on tukea koulun oppilaiden opetusta, kasvatusta ja kuntoutusta (testamentti 18.1.1990) VALTERI-koulu Onerva
LEB-liikuntarahasto	16 601,35	18 159,85	Varoja käytetään oppilaiden koulutukseen, kuten järjestämällä opintomatkoja ja retkiä sekä antamalla stipendejä (testamentti 26.5.1986) VALTERI-koulu Onerva
Kuopion sokeainkoulun lahjoitusvarat	71 074,98	71 058,27	Varoja käytetään koulun oppilaiden opintovälineiden tai leikkikalujen hankkimiseen, käsityötoimintaan tai VALTERI-koulu Onerva
			Varoja käytetään lahjakkaiden, mutta varattomien oppilaiden avustamiseen, musiikin ja muiden aineiden opiskelussa. Koulun varustamiseen opetus-, leikki- ja urheiluvälineillä. Koulun entisten oppilaiden tilapäinen avustaminen sokeainkirjojen ja työvälineiden hankinnassa tai joissakin erityisen vaikeissa sairaustapauksissa.
Yhteensä	3 813 206,56	3 807 302,30	

Opetushallituksen tilinpäätöksen liite 14: Taseeseen sisältyvät rahastoidut varat

Opetushallituksella ei ole esitettävää liitteessä 14.

Opetushallituksen tilinpäätöksen liite 15: Velan muutokset

Opetushallituksella ei ole esitettävää liitteessä 15.

Opetushallituksen tilinpäätöksen liite 16: Velan maturiteettijakauma ja duraatio

Opetushallituksella ei ole esitettävää liitteessä 16.

Opetushallituksen tilinpäätöksen liite 17: Oikeiden ja riittävien tietojen antamiseksi tarvittavat muut tiedot

Opetushallituksella ei ole esitettävää liitteessä 17.

Liite 18. Opetushallituksen (virasto ja erillisyyksiköt) ja valtion oppilaitosten henkilöstöä koskevat tunnusluvut

Opetushallitus		OPH 2019	Karvi 2019	YTL 2019	Yht. 2019	OPH 2020	Karvi 2020	YTL 2020	Yht. 2020
1 NYKYISET HENKILÖSTÖRESURSSIT									
1.1 HENKILÖSTÖMÄÄRÄ									
Henkilöstömäärä vuoden lopussa	hlöä	352	48	25	425	351	53	25	429
1.1 HENKILÖTYÖVUODET- haettu BI:ltä vuoden viimeisen päivän tilanteesta	htv	362,2	48,8	24,9	435,9	342,2	50,8	24,7	417,7
Toimintamenomomentilta	htv	352,7	47,6	24,9	425,1	335,3	49,9	24,7	409,9
Henkilötyövuodet, ulkomaan lehtorit - tämä tieto tarvitaan. Ei kuitenkaan muissa luvuissa mukana.	htv				14,9				14,4
1.3 PALVELUSSUHDERAKENNE - haettu BI:ltä vuoden viimeisen päivän tilanteesta									
Henkilöstöryhmäjakauma									
- johto	%	2,3		4,0	2,1	2,3		4,0	2,1
- esimiehet	%	5,7	8,3		5,6	5,7	7,5		5,6
- asiantuntijat	%	72,7	81,3	56	72,7	74,4	84,9	56,0	74,6
- toimihenkilöt	%	18,5	10,4	40,0	18,8	16,8	5,7	40,0	16,8
- harjoittelijat	%	0,6			0,5	0,9	1,9		0,9
Sukupuolijakauma									
- miehet	%	20,2	18,8	40,0	21,2	21,7	18,9	44,0	22,6
- naiset	%	79,8	81,3	60,0	78,8	78,3	81,1	56,0	77,4
Vakinaiset	%	86,6	64,6	88,0	84,2	85,8	58,5	88,0	82,5
- miehet	%	20,3	22,6	40,9	21,8	21,6	19,4	40,9	22,6
- naiset	%	79,7	77,4	59,1	78,2	78,4	80,6	59,1	77,4
Määräaikaiset (ei taustavirkaa valtiolla)	%	13,4	35,4	12,0	15,8	14,2	41,5	12,0	17,5
- miehiä	%	17,9	11,8	33,3	17,9	22,0	18,2	66,7	22,7
- naisia	%	82,1	88,2	66,7	82,1	78,0	81,8	33,3	77,3
- määräaikaisia	%	12,5	38,5	14,3	15,9	13,4	46,7	14,3	18,1
Kokoaikaiset	%	93,5	95,8	100,0	94,1	92,9	98,1	100,0	93,9
- miehiä	%	20,7	19,6	40,0	21,8	22,7	19,2	44,0	23,6
- naisia	%	79,3	80,4	60,0	78,3	77,3	80,8	56,0	76,4
Osa-aikaiset	%	6,5	4,2	0,0	5,9	7,1	1,9	0,0	6,1
- miehiä	%	13,0	0,0	0,0	12,0	8,0	0,0	0,0	7,7
- naisia	%	87,0	100,0	0,0	88,0	92,0	100,0	0,0	92,3
1.4 TYÖVOIMAKUSTANNUKSET									
Tehdyn työajan %-osuus säänn. vuositöajasta	%	81,4	84,9	84,1	82,0	83,4	84,8	85,3	83,7
Työvoimakustannukset yhteensä:	tuhatta €	23 128	3 091	1 466	27 685	21 572	3 252	1 491	26 489
- Palkkasumma (tehty työaika + välilliset palkat)	tuhatta €	19 280	2 578	1 223	23 081	18 239	2 726	1 248	22 213
- Välilliset palkat	tuhatta €	4 241	470	229	4 939	3 783	531	248	4 584
- Sosiaaliturvamaksut	tuhatta €	3 224	430	203	3 857	3 014	456	210	3 702
- Muut välilliset työvoimakustannukset	tuhatta €	624	83	40	747	467	70	32	573
- Välilliset työvoimakustannukset yhteensä	tuhatta €	8 089	983	471	9 543	7 264	1 057	491	8 860
- Välilliset työvoimakust./Tehdyn työajan palkat	%	54 %	47 %	47 %	53 %	51 %	48 %	49 %	50 %
Henkilötyövuoden hinta	€	62 974,0	63 421,0	58 919,5	63 029,2	63 286,6	64 212,2	60 408,5	63 488,1
- Keskimääräinen kuukausipalkka (säännöllisen työajan ansio)	€	4 286,5	4 344,9	4 002,0	4 276,9	4 341,1	4 457,6	3 986,6	4 332,7
2 HENKILÖSTÖTARVE									
2.1 PALVELUSSUHTEN KESTO									
Rekrytoinnit / vakinaisiksi	henkilöä	9	3	0	12	25	1	1	27
Lähtövaihtuvuuden syyt									
- Poistuma yhteensä	(vuoden alun henk.) %	14,8	16,7	4,0	14,4	10,3	11,3	16,0	10,7
- Luonnollinen poistuma	(vuoden alun henk.) %	3,4	2,1	0,0	3,1	2,0	1,9	0,0	1,9
- Muu poistuma	(vuoden alun henk.) %	11,4	14,6	4,0	11,3	8,3	9,4	16,0	8,9
- Työkyvyttömyyseläkkeelle siirt.	(vuoden alun henk.) %	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Henkilöstön keskimääräinen palvelusaika	vuotta	11,4	1,8	2,0	9,8	10,9	2,2	2,5	9,2
2.2 IKÄRAKENNE JA ELÄKÖITYMINEN									
Henkilöstön keski-ikä vuoden lopussa	vuotta	48,7	45,4	44,6	48,2	48,8	44,6	46,6	48,1
45-v. ja vanhempien osuus henkilöstöstä	%	64,5	52,1	48,0	62,1	63,5	45,3	60,0	61,1
3 HENKILÖSTÖN MOTIVAATIO, OSAAMINEN JA TYÖKUNTO									
3.1 TYÖYHTEISÖN HYVINVOINTI JA TOIMINTAKYKY									
Virkistys ja liikunnan tukeminen	€/htv	793	663	505	761	408	386	202	393
Työterveyspalvelut									
- kustannukset (brutto, sis terveystarkastukset) ¹⁾	€/htv	899	295	117	786	1008	250	141	863
Työtyytyväisyysindeksi	(1-5)	3,3	3,86	3,82		3,41	3,74	3,74	
Sairauspoissaolot	tap./htv	2,7	1,6	1,6	2,6	1,4	1,0	0,8	1,3
	työpv/htv	6,9	3,4	3,3	6,3	4,2	2,4	1,8	3,9
3.2 KOULUTUSRAKENNE JA -INVESTOINNIT									
Koulutustasoindeksi	(1-8)	6,2	6,5	5,4	6,2	6,2	6,6	5,7	6,3
Henkilöstökoulutus									
- työpäivää/ henkilötyövuosi	työpv/htv	1,1	1,1	1,0	1,1	0,9	0,9	1,0	0,9
- koulutuskustannukset (sis.palkat)	€/htv	766	771	717	766	620	591	629	622
Henkilöstön koulutusjakauma (% koko henkilöstöstä)									
Perusaste	%	1,7			1,4	1,1			0,9
Toinen aste (entinen keskiaste)	%	6,0	4,2	28,0	7,1	7,4	1,9	28,0	7,9
Erikoisammattikoulutusaste	%			4,0	0,2			4,0	0,2
Alin korkea-aste	%	6,5	4,2	4,0	6,1	6,0	3,8	4,0	5,6
Alempi korkeakouluaste	%	12,5	4,2	12,0	11,5	13,1	9,4	8,0	12,4
Ylempi korkeakouluaste	%	60,8	54,2	40,0	58,8	61,3	52,8	44,0	59,2
Tutkijakoulutusaste	%	8,0	25,0	8,0	9,9	7,1	24,5	12,0	9,6
Tyhjä tai tuntematon	%	4,5	8,3	4,0	4,9	4,0	7,5		4,2

¹⁾ Vuosien yht. summat ovat vertailukelpoisia - laskujen kohdistaminen muuttunut kesken vuotta 2020

Valtion oppilaitokset	VALTERI-koulu		Suomalais-venäläinen koulu		Ranskalais-suomalainen koulu		Helsingin eurooppalaisen koulu		Meriturva		SAKK		Yhteensä		
	2019	2020	2019	2020	2019	2020	2019	2020	2019	2020	2019	2020	2019	2020	
1 NYKYISET HENKILÖSTÖRESURSSIT															
1.1 HENKILÖSTMÄÄRÄ															
Henkilöstömäärä vuoden lopussa	hlöä	593	562	110	106	106	106	88	79	25	25	67	72	989	950
1.2 HENKILÖTYÖVUODET															
Henkilötyövuodet keskimäärin	htv	533	527	77	75	78	78	56	61	25	25	61	60	830	825
- toimintamenoista palkatut	htv	531,2	525,8	77	75	78	78	56,0	60,6	25	25	61	60	828	824
- kuntien maksamat	htv													0	0
- muut (ml. tukityöllistetyt)	htv	1,9	1,5	0,0	0,0	0,0	0,0	0,3	0,4	0	0	0	0	2	1,9
1.3 PALVELUSSUHDERAKENNE															
Henkilöstöryhmäjakauma															
- Johto	%	1 %	1 %	1 %	1 %	1 %	1 %	1 %	1 %	4 %	4 %	1 %	1 %	1 %	1 %
- Esimiehet	%	6 %	5 %	4 %	4 %	4 %	4 %	1 %	1 %	8 %	8 %	4 %	4 %	5 %	4 %
- Opettajat	%	21 %	22 %	50 %	50 %	61 %	58 %	49 %	56 %	40 %	40 %	42 %	39 %	33 %	34 %
- Opetusta tukeva henkilöstö	%	54 %	56 %	10 %	10 %	5 %	7 %	26 %	10 %	0	0	4 %	4 %	37 %	37 %
- Sivutoimiset tuntiopettajat	%	1 %	1 %	27 %	27 %	22 %	21 %	16 %	23 %	0	0	4 %	8 %	9 %	9 %
- Muu henkilöstö	%	17 %	15 %	8 %	8 %	8 %	9 %	7 %	9 %	48 %	48 %	43 %	43 %	17 %	16 %
Sukupuolijakauma															
- Naiset	%	78 %	78 %	86 %	83 %	73 %	73 %	62 %	63 %	16 %	16 %	72 %	70 %	75 %	75 %
- Miehet	%	22 %	22 %	14 %	17 %	28 %	27 %	38 %	37 %	84 %	84 %	28 %	30 %	25 %	25 %
Vakinainen henkilöstö															
- Naiset	hlöä	441	429	55	55	58	63	38	39	25	25	46	46	663	657
- Miehet	%	78 %	79 %	85 %	82 %	74 %	75 %	58 %	59 %	16 %	16 %	72 %	70 %	75 %	75 %
- Johto	hlöä	9	8	1	1	1	1	0	1	1	1	1	1	13	13
- Opettajat	hlöä	110	108	38	37	45	47	31	32	10	10	18	18	252	252
- Opetusta tukeva henkilöstö	hlöä	202	218	5	5	2	4	3	3	0	0	3	3	215	233
- Muu henkilöstö	hlöä	120	219	11	12	10	11	4	5	14	14	24	24	183	285
Määräaikaiset (ei taustavirkaa virastossa tai valtiolla)															
- Naiset	%	78 %	73 %	88 %	86 %	68 %	68 %	67 %	73 %	0 %	0 %	73 %	72 %	76 %	74 %
- Miehet	%	22 %	27 %	13 %	14 %	32 %	32 %	33 %	27 %	0 %	0 %	27 %	28 %	24 %	26 %
- opettajista määräaikaisia	hlöä	13	14	17	16	19	16	12	12	0	0	8	10	69	68
Kokoaikaiset															
- Naiset	hlöä	510	498	65	69	63	69	45	48	25	25	49	51	757	760
- Miehet	%	77 %	77 %	88 %	83 %	71 %	75 %	60 %	65 %	16 %	16 %	73 %	73 %	74 %	74 %
- Osa-aikaiset	%	23 %	23 %	12 %	17 %	29 %	25 %	40 %	35 %	84 %	84 %	27 %	27 %	26 %	26 %
- Osa-aikaiset	hlöä	67	55	14	8	17	13	26	21	0	0	12	13	136	110
- Naiset	%	88 %	84 %	79 %	88 %	76 %	62 %	65 %	67 %	0 %	0 %	67 %	62 %	79 %	75 %
- Miehet	%	12 %	16 %	21 %	13 %	24 %	38 %	35 %	33 %	0 %	0 %	33 %	38 %	21 %	25 %
Sivutoimiset tuntiopettajat	hlöä	7	7	30	29	23	22	22	21	0	0	4	6	86	85
1.4 TYÖVOIMAKUSTANNUKSET															
Tehdyn työajan %-osuus säänn. vuosityöajasta	%	81,2	80,2	90,8	83,9	92,7	92,3	91,5	94,6	78,0	81,5	81,8	82,1		
Työvoimakustannukset yhteensä:															
- Palkkasumma	tuhat €	27 682	27 738	4 296	4 310	4 513	4 611	3 205	3 255	1 625	1 653	3 191	3 181	44 512	44 748
- Väliilliset palkat	tuhat €	22 687	23 030	3 601	3 600	3 798	3 827	2 720	2 699	1 361	1 386	2 639	2 692	36 806	37 233
- Sosiaaliturva	tuhat €	4 749	5 142	412	680	387	449	290	238	338	300	536	577	6 712	7 385
- Muut väliilliset työvoimakustannukset	tuhat €	3 929	3 901	617	642	634	712	459	490	240	235	457	457	6 336	6 438
- Väliilliset työvoimakustannukset yhteensä	tuhat €	767	806	78	68	82	72	26	65	24	32	94	33	1 071	1 076
- Väliilliset työvoimakustannukset yhteensä	%	9 445	9 849	1 107	1 390	1 102	1 233	775	793	602	567	1 087	1 067	14 118	14 899
- Väliilliset työvoimakustannukset/Tehdyn työajan palkat	%	52	55	35	48	32	37	32	32	59	52	52	50		
Henkilötyövuoden hinta															
- Keskimääräinen kuukausipalkka (säännöllisen työajan ansio)	€	51 525	52 598	55 744	57 616	58 296	59 604	56 009	57 204	65 208	66 333	52 247	52 624		
	€	3 462	3 475	3 794	3 886	3 968	4 216	3 711	3 887	4 447	4 463	3 493	3 570		
2 HENKILÖSTÖTARVE															
2.1 PALVELUSSUHTEN KESTO															
Rekrytoinnit / vakinaisiksi	hlöä														
Vaihtuvuus															
- Poistuma yhteensä	%	26,8	30,2	61,0	62,9	46,3	40,0	42,6	21,3	4,0	4,0	128,2	88,5	36,0	36,8
- Luonnollinen poistuma	%	2,4	3,0	3,9	1,3	0,0	1,3	0,0	1,6	0,0	0,0	1,6	1,7	2,0	2,4
- Muu poistuma	%	23,5	26,6	55,8	61,6	46,3	38,7	42,6	19,7	4,0	4,0	126,5	86,9	36,9	34,2
- Työkyvyttömyyseläkkeelle siirt.	%	0,9	0,6	1,3	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,7	0,4
Henkilöstön keskim. palvelusaika	vuotta	10	10	12	10	12,4	11,1	5,0	5,3	12,8	14	10	9	10	10
2.2 IKÄRAKENNE JA ELÄKÖITYMINEN															
Henkilöstön keski-ikä vuoden lopussa	vuotta	47	47	49	49	47	48	43	43	50	51	49	50	47	47
45- ja yli vuotiaiden osuus henkilöstöstä	%	58 %	57 %	66 %	65 %	59 %	65 %	34 %	33 %	72 %	76 %	69 %	70 %	58 %	58 %
3 HENKILÖSTÖN MOTIVAATIO, OSAAMINEN JA TYÖKUNTO															
3.1 TYÖYHTEISÖN HYVINVOINTI JA TOIMINTAKYKY															
Virkistys ja liikunnan tukeminen	€/htv	300	139	71	156	374	313	60	86	328	200	111	83	256	151
Työterveyshuolto															
- kustannukset (brutto)	€/htv	678	525	804	758	891	995	593	850	768	1 079	599	615	701	638
Työtyytyväisyysindeksi	(1-5)	3,76	3,75	3,69	3,70	3,15	3,42	3,50	3,55	3,87	3,99	3,62	3,70		
Sairauspoissaolot	tap./htv	3,4	3,5	3,1	3,1	2,0	1,7	3,2	2,5	1,5	0,9	2,8	1,8	3,2	3,0
	työpv/htv	14,4	13,9	10,3	9,2	5,6	8,8	10,2	8,5	6,0	2,6	10,1	10,3	12,3	12,0
3.2 KOULUTUSRAKENNE JA -INVESTOINNIT															
Koulutustasoindeksi	(1-8)	5	5	6	6	6	6	5	6	5	5	5	5	5	5
Henkilöstökoulutus															
- työpäivää/ henkilötyövuosi	työpv/htv	2	3	1	0,4	3	1	1	0,2	6	4	1	2		
- koulutuskustannukset (sis.palkat)	€/htv	651	832	355	103	828	288	186	124	1 962	1 320	362	516		
Henkilöstön koulutusjakauma (% koko henkilöstöstä)															
Perusaste	%	1 %	0,4 %	3 %	3 %	1 %	1 %	11 %	9 %	4 %	4 %			2 %	1 %
Toinen aste (entinen keskiaste)	%	32 %	33 %	11 %	13 %	4 %	9 %	11 %	7 %	28 %	28 %	23 %	22 %	25 %	26 %
Erikoisammattikoulutusaste	%	2 %	2 %			1 %	1 %			4 %	4 %	3 %	5 %	1 %	2 %
Alin korkea-aste	%	11 %	11 %	3 %	4 %	3 %	1 %			12 %	12 %	16 %	14 %	9 %	9 %
Alempi korkeakouluaste	%	17 %	18 %	6 %	6 %	13 %	12 %	11 %	12 %	24 %	24 %	20 %	23 %	15 %	17 %
Ylempi korkeakouluaste	%	27 %	30 %	66 %	68 %	54 %	59 %	48 %	57 %	24 %	24 %	34 %	28 %	35 %	39 %
Tutkijakoulutusaste	%	2 %	1 %	1 %	1 %	10 %	6 %	3 %	4 %	4 %	4 %	2 %	3 %	3 %	2 %
Tyhjä tai tuntematon	%	8 %	5 %	10 %	5 %	15 %	11 %	15 %	12 %			2 %	5 %	9 %	6 %

Liite 19. Kilpailulain mukaisen taloudellisen toiminnan eriyttäminen Opetushallituksessa

Opetushallitus on tehnyt itsearviointin toimintansa piirissä olevasta kilpailullisia markkinoita koskevasta asiasta. Arviointi on tehty koko kirjanpitoyksikkötasoisesti. Arvioinnissa on otettu mahdollisimman kattavasti huomioon vastaavat markkinoilla jo olevat toimijat, jotka on tunnistettu. Alkuvaiheessa kartoitus tehtiin varsin kattavasti kaikesta maksullista liikelatoudellisesta toiminnasta – kartoitus myös toimitettiin pyydetyksi VTV:n käyttöön.

Arviointia ja kartoitusta varten on keskusteltu Valtiokonttorin edustajan kanssa (5.8.2020, erityiskohteena hintatuettu toiminta ja yleisesti Opetushallituksen maksullinen toiminta ja sen monimuotoisuus). Arviointia ja palveluja on käyty läpi myös kilpailu- ja kuluttajaviraston asiantuntijan kanssa (12.8.2020). Ministeriön taholta ei ole asetettu erityistoiveita tai muita huomioon otettavia näkökohtia (sposti 10.8.2020), eikä laajempaa keskustelua ole myöskään käyty. Lisäksi arvioinnin lähtökohdista ja kilpailulain piiriin kuuluvista toiminnoista on pidetty 25.11.2020 Teams-palaveri yhdessä VTV:n asianomaisten vastuutarkastajien kanssa. Tässä yhteydessä todettiin yhtenäisen ohjauksen ja ohjeistuksen puute kaikkien toimijoiden osalta, toimivaltaan (VK, KKV, VTV) kytkeytyvät monimuotoisuudet sekä virastoilta puuttuva tuki kilpailulain mukaisen taloudellisen toiminnan rajaamiseksi mahdollisimman yhtenäisin perustein.

Valtiokonttori antoi vasta 18.12.2020 uuden määräyksen Maksullisen toiminnan kustannusvastaavuuslaskelman sekä tuloslaskelman laatimisesta (VK/54895/00.00.01.06.00/2020) vuoden 2020 tilinpäätöksessä. Eriytettävän toiminnan tuloslaskelman laatimisen rajaksi määrättiin 1 milj. euroa ja

- eriytettävästä toiminnasta laaditaan yksi tuloslaskelma. Hintatuetuista suoritteista tulee kuitenkin laatia lisäksi erillinen laskelma.
- tuloslaskelman lisätietona esitetään kustannuslaskennan kuvaus
- tuloslaskelman ja kuvauksen laatimisvelvoite ei poista muita tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen esittämisvelvoitteita, esim. kustannusvastaavuuslaskelmien laatimisvelvoitteita. Siten, jos viraston tietyt maksuperustelain mukaiset muut suoritteet ovat samanaikaisesti myös kilpailullista toimintaa, tämä toiminta sisällytetään sekä maksullisen toiminnan kustannusvastaavuuslaskelmaan että tuloslaskelmaan.

Edellä mainittujen keskustelujen ja saadun infoaineiston pohjalta Opetushallitus on arvioinut (ottaen huomioon esitettävien tietojen oikeellisuutta ja riittävyyttä arvioidessaan myös tiedon olennaisuuden ja tiedon taloudellisen tuottamisen periaatteet), että kilpailulain edellyttämä eriyttämisvelvollisuus koskee:

- Opetushallituksen (virasto) liikelatoudellista maksullista oppimateriaalien ja julkaisujen tuottamista sekä niihin liittyvää kustannustoimintaa, koulutustoimialan ammattilaisille suunnattuja tilaisuuksia ja koulutuksia eri alojen ajankohtaisista teemoista ja asiakkaan tarpeiden mukaan räätälöityjä tilauskoulutuksia.
- Karvin tarjoamat opetuksen ja koulutuksen järjestäjille, ammattikorkeakouluille ja yliopistoille suunnatut maksullisina palveluina toteutetut arvioinnin ja laadunhallinnan tilauspohjaiset arvioinnit, konsultoinnit, koulutukset, seminaarit, luennot ja vierailut.

Eriytettävän toiminnan piiriin ei kuulu ns. viranomaistoiminta eikä hintatuettu vähälevikkinen julkaisu- ja koulutustoiminta kuin ei myöskään Meriturvan hintatuettu koulutustoiminta, koska pelkästään markkinapuute ei ole peruste eriyttävälle toiminnalle.

Oppilaitosten maksullinen toiminta kuten aamu/iltapäivätoiminta (perusopetuslain 628/1998 48 a-b §:n mukaista toimintaa perusopetuksen 1-2 vuosiluokkien oppilaille sekä kaikille erityisen tuen oppilaille) ja Valteri-koulun koulutustoiminta valtakunnallisena oppimis- ja ohjauskeskuksena ovat luettavissa niin ikään viranomaistoiminnaksi. Valteri-koulun palvelu tukee lähikouluperiaatteen toteutumista tarjoamalla monipuolisia palveluja yleisen, tehostetun ja

erityisen tuen tarpeisiin. Valterin asiantuntijat ovat opetuksen ja oppimista tukevan kuntoutuksen asiantuntijoita ja järjestävät valtakunnallisia, alueellisia ja koulukohtaisia koulutuksia opetus- ja kasvatusalan ammattilaisille ja sidosryhmille. Palvelun hinnoittelu perustuu Opetusministeriön päätökseen eräiden valtion oppilaitosten maksullisista suoritteista (1097/1998).

Oppilaitosten vähäinen ja satunnainen toimitilojen vuokraus on jätetty tästä tarkastelusta pois (kirjattu muihin tuottoihin).

Eriytettävään toimintaan luettava osuus vuoden 2020 osalta esitetään tilinpäätöksessä erillisellä tuloslaskelmalla, jonka **tuottojen yhteissumma on 1,058 milj. euroa**. Laskelma ei sisällä Opetushallituksen maksullisesta liiketaloudellisesta toiminnasta sellaisia suoritteita, jotka on itsearvioinnin perustalta määritetty viranomastoiminnaksi (mm. jäljennökset todistuksista, lausunnot, kansainväliset vierailut sekä tietojen luovutus).

Laskenta on toteutettu Kieku-järjestelmän tuottaman kirjanpitoliedon perustalta Opetushallituksen toimintolaskennan tuottamien raporttien mukaisesti, samoin kuin kaikki kustannusvastaavuuslaskelmat ja toimintotasoinen raportointikin tuotetaan.

Laskentaperiaatteet yhteenvetona:

- Tuotto- ja kustannustiedot perustuvat liikekirjanpitoon ja henkilöstökustannusten kohdistaminen perustuu Kieku-järjestelmän mukaiseen toteutuneen työajan seurantaan.
- Tuottojen ja kustannusten kohdistamisessa maksullisen toiminnan toiminnoille ja suoritteille on noudatettu aiheuttamisperiaatetta.
- Kustannuslaskenta-ajurina on käytetty toteutuneita henkilötyövuosia.
- Maksullisen toiminnan kustannusvastaavuuslaskelmat ja tuloslaskelma on laadittu suoriteperusteisesti.
- Laskentaperusteet ovat säilyneet samana toimintolaskennan käyttöönotosta lähtien, toimintolaskenta on käytössä yhtenäisin menettelyin koko kirjanpitoyksikössä.

6 Allekirjoitukset

Opetushallituksen vuoden 2020 tilinpäätös on hyväksytty Opetushallituksen johtokunnassa.

Helsingissä 25.2.2021

Eeva-Johanna Eloranta
Kansanedustaja, puheenjohtaja

Hannele Kirveskoski
Hyvinvointipolitiikan asiantuntija

Teemu Hassinen
Toimitusjohtaja

Leila Kurki
Asiantuntija, työelämä ja innovaatiot

Mikko Heinikoski
Koulutus- ja työllisyysasioiden päällikkö

Pia Lohikoski
Kansanedustaja

Olli-Pekka Heinonen
Pääjohtaja

Arja-Sisko Holappa
Opetusneuvos

Mikko Ollikainen
Kansanedustaja

Iiris Hynönen
Sosiaalipoliittinen asiantuntija

Terhi Päivärinta
Johtaja

Markku Jahnukainen
Professori

Kari Salminen
Apulaisrehtori

Emma Kari
Kansanedustaja

Sari Sarkomaa
Kansanedustaja

Hilkka Kemppi
Kansanedustaja

This documents contains 107 pages before this page

Dokumentet inneholder 107 sider før denne siden

Tämä asiakirja sisältää 107 sivua ennen tätä sivua

Dette dokument indeholder 107 sider før denne side

Detta dokument innehåller 107 sidor före denna sida

EEVA-JOHANNA ELORANTA

e8bcb3742-4d61-4429-bc35-baa001a8e7a1 - 2021-02-25 13:25:43 UTC +02:00
BankID / MobileID - a778cc34-73da-4a6d-859c-78e5a054d645 - FI

TEEMU SAMULI HASSINEN

1b339613-991b-4f4d-95a0-4ccb4514226 - 2021-02-26 09:42:41 UTC +02:00
BankID / MobileID - 3e9dcd0b7-1569-4780-8c91-abcaae65363d4 - FI

Mikko Henrik Heinikoski

e3459aef7db8-4439-8007-c1772ce16243 - 2021-03-03 15:22:15 UTC +02:00
BankID / MobileID - 5e1a3eab-dff1c-4839-ab15-eaf514726350 - FI

OLLI-PEKKA HEINONEN

1c355035-d3ba9-4514-9057-5daab937b126 - 2021-03-03 16:07:23 UTC +02:00
BankID / MobileID - b3b0bbe2-4300-4412-b788-d65703311f6d - FI

ARJA-SISKO HOLAPPA

d28ba658-10cd-42e9-b8bc-127c62b432bd - 2021-03-03 16:11:17 UTC +02:00
BankID / MobileID - 81e28d81-064e-4c5b-b60d-d8477adfc485 - FI

IIRIS HYNÖNEN

405b4e3e-d5ba7-4282-8b37-614d37b9a85 - 2021-03-03 17:03:48 UTC +02:00
BankID / MobileID - 024698ef-d2b7-4cbb-838b-88b8617ef150 - FI

MARKKU TAPANI JAHNUKAINEN

cd014e00-b6a9-49de-b1e4-b0b6a6239078 - 2021-03-03 18:57:23 UTC +02:00
BankID / MobileID - e1524eae-e415-4140-ab04-3e78b691611 - FI

authority to sign	asemavaltuutus	ställningsfullmakt	autoritet til å signere	myndighed til at underskrive
representative	nimenkirjoitusoikeus	firmateckningsrätt	representant	repræsentant
custodial	huoltaja/edunvalvoja	förvaltare	foresatte/verge	frihedsberøvende

This documents contains 108 pages before this page

Dokumentet inneholder 108 sider før denne siden

Tämä asiakirja sisältää 108 sivua ennen tätä sivua

Dette dokument indeholder 108 sider før denne side

Detta dokument innehåller 108 sidor före denna sida

EMMA KAROLINA KARI

82da474-1a07-40ad-979f-550105a6e907 - 2021-03-10 11:32:39 UTC +02:00

BankID / MobileID - 47c46b71-806d-46aa-b74a-ec2e6a695fb1 - FI

authority to sign	asemavaltuus	ställningsfullmakt	autoritet til å signere	myndighed til at underskrive
representative	nimenkirjoitusoikeus	firmateckningsrätt	representant	repræsentant
custodial	huoltaja/edunvalvoja	förvaltare	foresatte/verge	frihedsberøvende

This documents contains 109 pages before this page

Tämä asiakirja sisältää 109 sivua ennen tätä sivua

Detta dokument innehåller 109 sidor före denna sida

Dokumentet inneholder 109 sider før denne siden

Dette dokument indeholder 109 sider før denne side

authority to sign

asemavaltuus

ställningsfullmakt

autoritet til å signere

myndighed til at underskrive

representative

nimenkirjoitusoikeus

firmateckningsrätt

representant

repræsentant

custodial

huoltaja/edunvalvoja

förvaltare

foresatte/verge

frihedsberøvende

This documents contains 110 pages before this page

Tämä asiakirja sisältää 110 sivua ennen tätä sivua

Dokumentet inneholder 110 sider før denne siden

Dette dokument indeholder 110 sider før denne side

Detta dokument innehåller 110 sidor före denna sida

authority to sign

asemavaltuus

ställningsfullmakt

autoritet til å signere

myndighed til at underskrive

representative

nimenkirjoitusoikeus

firmateckningsrätt

representant

repræsentant

custodial

huoltaja/edunvalvoja

förvaltare

foresatte/verge

frihedsberøvende

This documents contains 111 pages before this page

Tämä asiakirja sisältää 111 sivua ennen tätä sivua

Dokumentet inneholder 111 sider før denne siden

Dette dokument indeholder 111 sider før denne side

Detta dokument innehåller 111 sidor före denna sida

authority to sign

asemavaltuus

ställningsfullmakt

autoritet til å signere

myndighed til at underskrive

representative

nimenkirjoitusoikeus

firmateckningsrätt

representant

repræsentant

custodial

huoltaja/edunvalvoja

förvaltare

foresatte/verge

frihedsberøvende

This documents contains 112 pages before this page

Dokumentet inneholder 112 sider før denne siden

Tämä asiakirja sisältää 112 sivua ennen tätä sivua

Dette dokument indeholder 112 sider før denne side

Detta dokument innehåller 112 sidor före denna sida

HANNELE HELENA KIRVESKOSKI

e1edb886-a449-496b-a100-b88bc30dbabe - 2021-04-15 16:33:22 UTC +03:00

BankID / MobileID - 9347d810-d2a0-4b3b-b939-ae0eb5ffd28a - FI

LEILA KURKI

6330d066-b038-4959-87c4-ce966e62ae31 - 2021-04-16 09:51:06 UTC +03:00

BankID / MobileID - ed29ec11-facb-40e4-8793-bd33c991b74c - FI

Pia Marjaana Lohikoski

e8480f7b-642c-44eb-a939-9d506977f8e5 - 2021-04-16 09:54:00 UTC +03:00

BankID / MobileID - 4be7a701-dbc4-41b1-bf0f-7c828ebe83f2 - FI

Mikko Karl Antero Ollikainen

89dd09df-5c0f-4218-b1a1-bb923743723c - 2021-04-16 10:13:21 UTC +03:00

BankID / MobileID - ef0151bf-7c05-46d6-9189-f429e0a2209c - FI

TERHI ANITA PÄIVÄRINTA

d573b384-4484-4219-a5d7-03c4299608b4 - 2021-04-16 12:35:23 UTC +03:00

BankID / MobileID - 9f68013f-5121-45f5-a73e-71e88d325517 - FI

KARI JOHANNES SALMINEN

e7eaebea-48e6-41f2-a91b-9dd2a7c7df91 - 2021-04-16 18:44:06 UTC +03:00

BankID / MobileID - c8340be2-4056-4851-a42e-c9be93e396a8 - FI

SARI SARKOMAA

93f30e32-065d-423e-bf21-47b0842fa666 - 2021-05-05 14:09:18 UTC +03:00

BankID / MobileID - 20a88b6e-6dc1-42b1-b734-509bc3cdfa1f - FI

authority to sign	asemavaltuus	ställningsfullmakt	autoritet til å signere	myndighed til at underskrive
representative	nimenkirjoitusoikeus	firmateckningsrätt	representant	repræsentant
custodial	huoltaja/edunvalvoja	förvaltare	foresatte/verge	frihedsberøvende

SIGNATURES

ALLEKIRJOITUKSET

UNDERSKRIFTER

SIGNATURER

UNDERSKRIFTER

This documents contains 113 pages before this page
Dokumentet inneholder 113 sider før denne siden

Tämä asiakirja sisältää 113 sivua ennen tätä sivua
Dette dokument indeholder 113 sider før denne side

Detta dokument innehåller 113 sidor före denna sida

authority to sign
representative
custodial

asemavaltuus
nimenkirjoitusoikeus
huoltaja/edunvalvoja

ställningsfullmakt
firmateckningsrätt
förvaltare

autoritet til å signere
representant
foresatte/verge

myndighed til at underskrive
repræsentant
frihedsberøvende